

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

ร่วมกับ

มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

จัดสัมมนาเรื่อง

“สู่ทางการลงทุนในประเทศ กานา แคเมอรูน มอริเชียส และ แองโกลา”

วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2554 เวลา 09.00-15.30 น.

ณ ห้องเมจิก 3 ชั้น 2 โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น หลักสี่

-
- 08.30-09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00-09.10 น. เปิดการสัมมนา
โดย คุณโชคดี แก้วแสง รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม
- 09.10-09.30 น. ปาฐกถาพิเศษ “การค้าการลงทุนในแอฟริกา: การค้า การลงทุนใหม่ ในตลาดใหม่”
โดย ดร. ณรงค์ชัย อัครเศรณี ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
- 09.30-10.00 น. นำเสนอ “ศักยภาพการลงทุนในทวีปแอฟริกาและการจัดอันดับประเทศที่มีศักยภาพ”
โดย คณะวิจัย สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
- 10.15-11.00 น. “ภาพรวม 4 ประเทศ – การเมือง เศรษฐกิจ กฎระเบียบ สังคมและโครงสร้างพื้นฐาน
ประเทศกานา แคเมอรูน มอริเชียส และ แองโกลา”
โดย คณะวิจัย สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
- 11.00-11.40 น. “การค้าและอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในประเทศกานา แคเมอรูน มอริเชียส และ แองโกลา”
โดย คณะวิจัย สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
- 11.40-12.00 น. ถาม-ตอบและแสดงความคิดเห็น

12.00-13.00 น. ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน

13.00-14.30 น. เสวนานำเสนอสู่ทางการค้า/การลงทุนในทวีปแอฟริกา

“ทำอะไร ที่ไหนดี ในแอฟริกา”

ดำเนินรายการโดย

ดร. พิชญ์ นิตยัสมอ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

ร่วมอภิปรายโดย

- 1) คุณวราสนา มุฑุตานนท์
ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 2) คุณไพรัช บุรุษยชัยศรี
ประธานคณะกรรมการกิจการแอฟริกาและรองประธานกรรมการหอการค้าไทย
- 3) คุณรัฐกฤษณ์ เนตรสุนนท์กุล
ประธานบริษัท
T GROUP Alliance Co., Ltd.
- 4) คุณพรณี ชิตวิตธูธา
กรรมการผู้จัดการ
Thai Exim 2007 (U) Ltd.
- 5) คุณวรพงษ์ โปษากานนท์
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
ธุรกิจร้านอาหารและตัวแทนโรงพยาบาล
- 6) คุณชัชวาลย์ วัฒนะคีรี
นักการทูตปฏิบัติการ
กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ
- 7) คุณเมย์ อภิปัทธมนมนตรี
นักการทูตปฏิบัติการ
กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ
- 8) Mr.Yengwia Ivan
Thai – Africa Investment Corporation

14.30-15.00 น. สรุปโอกาสการลงทุนในแอฟริกา/ ถาม-ตอบและแสดงความคิดเห็น

อาหารว่างบริการในห้องสัมมนา

รายงานสรุปผลสัมมนา

“สู่ทางการลงทุนในประเทศ กานา แคนเมอรูน มอริเชียส และแองโกลา”

วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2554 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (สวค.) ในฐานะที่ปรึกษาโครงการตลาดใหม่แอฟริกา จัดงานสัมมนาภายใต้หัวข้อ “สู่ทางการลงทุนในประเทศ กานา แคนเมอรูน มอริเชียส และแองโกลา” ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องของการลงทุน และเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัย ให้แก่ผู้ประกอบการ

ช่วงเช้า

1. กล่าวเปิดการสัมมนา

โดย คุณโชคดี แก้วแสง รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงอุตสาหกรรม

2. กล่าวปาฐกถาพิเศษ (สไลด์ประกอบการปาฐกถา ตามซีดีแนบ)

ดร. ณรงค์ชัย อัครเศรณี กล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “การค้า/การลงทุนในแอฟริกา: การค้า การลงทุนใหม่ ในตลาดใหม่” โดยชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยอยู่ในช่วงของการให้ความสำคัญกับการไปลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งในอดีตอยู่ใน mode ของ out-in เป็นหลัก เนื่องจากประเทศไทยไม่มีงบประมาณในการลงทุน โดยเป็นการเอาเงินทุนของต่างชาติเข้ามาลงทุนแทน แต่ในระยะ 10 ปีหลัง ประเทศไทยเริ่มมีเงินทุน mode การลงทุนถูกเปลี่ยนเป็น out-in, in-in, in-out ซึ่งเป็นการย้ายประเด็นในวันนี้ในการส่งเสริมให้คนไทยไปลงทุนในต่างประเทศ

ทุกวันนี้ เศรษฐกิจ โลกมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดโอกาสที่ไม่เหมือนเดิม ซึ่งต้องมาดูว่าโอกาสอยู่ที่ไหนอย่างไร แล้วถาวรหรือไม่ ซึ่งก่อนหน้านี้โลกตะวันตกมีอำนาจในการครองเศรษฐกิจโลก คือ ยุโรปกับสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีความสามารถที่เหนือกว่าที่อื่นหลายอย่าง

ลำดับช่วงเหตุการณ์ในอดีต

- ปี 1800 การปฏิวัติอุตสาหกรรม ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของทางฝั่งยุโรป นอกจากนั้นยังมีสหรัฐอเมริกาตามมาหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ครั้งที่สอง เข้ามาเสริมทับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจหรือการเมือง แต่ภายหลังตะวันตกครองโลกมานานก็เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งเหตุผลเกิดจากประเทศตะวันตกเองกล่าวคือ โลกควรเป็นประชาธิปไตยและเศรษฐกิจเสรี ซึ่งบางประเทศที่ไม่อยู่ในเศรษฐกิจเสรีก็เข้ามาอยู่ในระบบนี้

- ปี 1978 ประเทศแรกที่ก้าวเข้ามาอยู่ในตลาดโลก คือ ประเทศจีน หลังจากสิ้นสุดยุคของเหมาเจ๋อตุง ในปี 1978 และมาทำการเร่งเครื่องเข้ามาเรื่อยหลังจากปี 2001 ซึ่งหลังจากที่จีนเข้าเป็นสมาชิกของ GATT
- ในปี 1989 รัสเซียเลิกสงครามเย็น และสหภาพโซเวียต ล่มสลายในปี 1991 ซึ่งเข้ามาพร้อมๆ กับอินเดีย ซึ่งแต่ก่อน สามประเทศนี้ไม่ได้ค้าขายกับประเทศใดในโลก ซึ่งทำให้ประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลกจากทั้งสามประเทศนี้ เข้ามาทำการค้าขาย ซึ่งการค้าเปิดเสรีมากขึ้น ทำให้เกิดการค้าขายได้เต็มที่รวมไปถึง การใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารได้อย่างอิสระเสรี ทำให้ จีนและอินเดียเข้ามาแย่งงานคนในชาติตะวันตกซึ่งทำได้ดีกว่าและถูกกว่า ทำให้คนจีนและคนอินเดียมีความร่ำรวยมากขึ้น ทำให้มีการเก็บเงินทุนมากขึ้น และมีการนำไปฝากในยุโรปและอเมริกา ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินในการช่วยเหลือประชาชน ในเรื่องสวัสดิการทางสังคมที่ให้กับประชาชน ส่งผลให้ประเทศตะวันตกเริ่มมีการใช้เงินมากขึ้น ทางการเงินน้อยลง เทียบกับตะวันออกซึ่งหาเงินมากขึ้น ใช้เงินน้อยกว่าที่ทำได้
- ในปี 1991 อินเดียก็เข้ามามีการปฏิรูปทางเศรษฐกิจที่สำคัญและเข้ามาในตลาดโลก และรัสเซีย
- ปี 2008 เกิดจุดเปลี่ยนที่สำคัญ คือ ตะวันตกมีหนี้เพิ่มขึ้น เลย์แมนบราเธอร์ และ เอไอจี ล่มสลาย ซึ่งต้องขอเงินช่วยเหลือจากทางรัฐบาล เป็นการยืนยันที่ชัดเจนว่าตะวันตกใช้เงินเกินตัว ซึ่งทำให้เงินไหลมาทางประเทศตะวันออก ทางประเทศตะวันออกมีผู้ผลิตที่สำคัญสองราย ได้แก่ จีนและอินเดีย ซึ่งจีนถือว่าเป็น “Factory of the world” เนื่องจากมีกำลังการผลิตที่มีศักยภาพ ส่วนอินเดียมีการเจรจาตกลงได้เก่งทำให้กลายเป็น “Call center of the world” และอาเซียนก็อยู่กับทั้งสองประเทศนี้ ทำให้อาเซียนบวกสาม อาเซียนบวกหกกลายเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นมาเป็นหนึ่งในสามศูนย์กลางเศรษฐกิจโลก ซึ่งได้แก่ ยุโรป อเมริกาเหนือ และ เอเชีย (อาเซียนบวกต่างๆ) ซึ่งทำให้โอกาสของเอเชียในการเจรจาการค้ามีมากขึ้น เนื่องจากขนาดทางเศรษฐกิจมีขนาดเท่ากัน และหนี้เอเชียน้อยกว่า จึงไม่จำเป็นต้องพึ่งการลงทุนจากต่างประเทศมากนัก ยกตัวอย่าง ในประเทศไทย เมื่อก่อนมีการลงทุนในตลาดยุโรปเกินครึ่ง แต่ปัจจุบันเหลือเพียงแค่เศษหนึ่งส่วนสามในการลงทุน ซึ่งการลงทุนจากประเทศตะวันออกก็มีการเปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้นประเทศไทยควรเปลี่ยนการค้าการลงทุนไปยังฝั่งประเทศใหม่ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยดูจากเศรษฐกิจของประเทศในเรื่องของการผลิตที่จะพึ่งการผลิตในประเทศอย่างเดียวไม่น่าจะพอ เงินสำรองระหว่างประเทศที่เกินสองแสนล้านเหรียญสหรัฐ แปลว่าภาคการผลิตเราส่งไปเมืองนอก คิดเป็น 70 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ประชาชาติ แปลว่ากำลังการผลิตของประเทศไทยมีการพึ่งตลาดต่างประเทศมาก ไม่ได้พึ่งตลาดภายในประเทศเพียงพออย่างเดียว นอกจากนั้น วัตถุประสงค์ของประเทศเราเองก็เริ่มมีปัญหา ซึ่งในปัจจุบันเกิดความไม่เพียงพอ ทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศมากมาย ยกตัวอย่าง เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ รวมไปถึง ไฟฟ้าที่ประเทศไทยได้จากพม่า และพลังงานน้ำจากลาว เป็นต้น ดังนั้น ควรมีตลาดใหม่มาเพิ่มเติมในภาคการผลิตของประเทศไทย เพื่อนำวัตถุดิบจากต่างประเทศมาใช้ในการผลิตของประเทศ จึงมีความจำเป็นที่ต้องไปต่างประเทศ ซึ่งในประเทศไทยมีศักยภาพในเรื่องของทุน เห็นภาพได้จากการที่ประเทศไทยไปลงทุนในต่างประเทศ ในเรื่องของพันธบัตร

และหุ้นในต่างประเทศ ซึ่งในปี 2000 ประเทศไทยไม่มีเงินทุน แต่ภายหลังประเทศไทยมีดุลบัญชีเดินสะพัด (Current account) เกินดุลปีละประมาณ 10 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเงินทุนต่างประเทศ ธนาคารพาณิชย์ก็มีสภาพคล่องเป็นอย่างมาก

ตามหลักความเป็นจริงประเทศไทยยังเป็น Mode out-in คือ การส่งเงินออกยามมากกว่าส่งเงินเข้า แต่เงินก็มีการออกไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะเกาหลี ซึ่งคนไปลงทุนซื้อพันธบัตรเกาหลี ซึ่งมีมูลค่าหมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือสี่แสนล้านบาท ซึ่งมีความนิยมไปลงทุนในเกาหลีมาก เมื่อไม่มีที่ลงทุนก็ต้องไปซื้อพันธบัตรที่มีดอกเบี้ยที่ดีกว่า ซึ่งมีทั้งการลงทุนตราสารทางการเงิน และลงทุนโดยตรง ซึ่งแนวโน้มสูงขึ้นทั้งคู่ และเป็นหลักฐานยืนยันว่าประเทศไทยมีความพร้อมความสามารถในการไปลงทุนต่างประเทศ

สาเหตุ คือ

1. ประเทศไทยมีโอกาสที่ทำแล้วมีผลตอบแทนที่เหมาะสม
2. จำเป็นที่จะต้องทำการลงทุนเพื่อความเติบโตของประเทศไทย
3. มีเงินที่จะลงทุน ซึ่งเงื่อนไขครบถ้วนในการที่ประเทศไทยไปลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งมีสถิติว่าบริษัทไทยไปลงทุนในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นบริษัทใหญ่ๆ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนมาก มีสถิติแสดงว่าการลงทุนมีอยู่ในต่างประเทศมาก โดยเฉพาะอาเซียน และญี่ปุ่นสูง

นอกเหนือจากพื้นที่ใหม่ๆ ซึ่งยังไม่ค่อยมีการเข้าไปลงทุน ทาง BOI พยายามเปิดประเด็น พื้นที่การลงทุนใหม่ของแอฟริกาในการส่งเสริมการค้า/การลงทุนในแอฟริกา แต่ที่แอฟริกาเพิ่งได้รับความสนใจ คือ เคยเป็นเมืองขึ้นมาก่อนเช่นเดียวกับเอเชีย ซึ่งเป็นเมืองขึ้นตะวันตกเกือบทั้งทวีป แต่แอฟริกาเป็นเมืองขึ้นช้ากว่า ซึ่งเมื่อยุโรปค้นพบอเมริกาทั้งเหนือและใต้ มีการเอาคนจากแอฟริกาไปทำงาน 11 ล้านคน ประกอบด้วยโปรตุเกส สเปน อังกฤษ และฝรั่งเศส แต่หลังจากปฏิวัติอุตสาหกรรมมีการยึดครองแอฟริกากันมาก เนื่องจากต้องการวัตถุดิบซึ่งแอฟริกากลายเป็นประเทศแห่งประเทศวัตถุดิบเพื่อใช้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งคล้ายกับเอเชียตรงที่ชาติตะวันตกเข้ามาหาเครื่องเทศ จากการยึดครองประเทศของตะวันตกในแอฟริกาทำให้ภาษาที่ใช้เกิดความหลากหลายในหลายๆ ประเทศ สเปนกับดัตช์ เข้ามายึดครองแอฟริกา ก่อน ตามด้วย อังกฤษกับฝรั่งเศส ซึ่งประเทศที่เข้ามาหลังสุด คือ เยอรมันซึ่งต้องการเข้ามาหาน้ำมัน เพราะเยอรมันเป็นประเทศแรกที่ใช้ น้ำมันแทนถ่านหินในการขับเคลื่อนในปี 1856 เป็นครั้งแรก ทำให้ทุกคนไปแย่งชิงกันยึดประเทศที่มีน้ำมันเป็นทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศแถบตะวันออกกลางกลายเป็นเมืองขึ้น ณ ตอนนั้น

ประวัติศาสตร์ของแอฟริกาเกิดขึ้น เมื่อคนถูกเอาไปเป็นทาส และถูกยึดครองเป็นเมืองขึ้นโดยประเทศตะวันตก ซึ่งภายหลังสงครามโลกทำให้เกิดประเทศใหม่ๆ จำนวนมาก เพราะเหตุว่าประเทศตะวันตกเป็นประเทศที่เข้ามาขีดเส้นแบ่งประเทศ และขนาดแต่ละประเทศก็ไม่เท่ากัน

การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกในตอนนี้ทำให้เศรษฐกิจแอฟริกาเติบโตขึ้น อัตราการขยายตัวก็ดีกว่าค่าเฉลี่ยของโลก สถานภาพดีขึ้น เพราะเอเชียเข้าไปลงทุนในแอฟริมากมากขึ้น และประเทศแอฟริกาเองหลังจากที่บ้านเมืองสงบ ก็มีการทำการค้าขาย ในการสัมมนาครั้งนี้ก็มีการเลือกประเทศ โดยมีเหตุผลว่าทำไมถึงเลือกประเทศเหล่านี้ขึ้นมา เช่น เหตุผลทางด้านรายได้ เหตุผลทางด้านขนาดของตลาด และเหตุผลทางด้านวัตถุดิบ รวมไปถึงขบวนการที่เรียกว่า Trading bloc ขึ้นมา เหมือน FTA ในอาเซียนซึ่งใช้แนวเดียวกับประเทศอาเซียน ซึ่งมีการรวมกลุ่มกัน ขนาดของแต่ละกลุ่มเป็นเช่นไร ลักษณะคล้ายกับของอาเซียน ซึ่งมาจากผล WTO ที่เป็นระบบการค้าโลกที่พยายามเอามาใช้หลังจากที่การสรุป Uruguay round ไปแล้ว ก็มีการสรุปตั้ง WTO ขึ้นมา และมีการพยายามเจรจาต่อ หรือที่เรียกว่า Doha round ตั้งแต่ปี 2001แต่ไม่สำเร็จ และพยายามจะเจรจาให้สำเร็จ เพื่อเปิดเสรีการค้า เมื่อไม่สำเร็จประเทศทั้งหลายก็ไปจัดกลุ่มกันเอง ในแต่ละภูมิภาค ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แอฟริกาเปิดโอกาสใหม่ให้แก่ทั้งโลก แอฟริกา มีขนาดใหญ่ และมีทรัพยากรมาก ซึ่งในงานศึกษานี้ได้คัดเลือกประเทศให้ผู้ประกอบการพิจารณาในการขยายโอกาสการลงทุนไปยังตลาดใหม่ เช่น ประเทศกานา เป็น gateway ด้านตะวันตก มอริเชียส เป็นเขตการลงทุนที่สำคัญที่น่าสนใจ แคนเมอรูน เป็นประเทศที่มีสินค้าเกษตรที่น่าสนใจ หรือแองโกลาที่มีน้ำมัน และทรัพยากรอื่นๆ ก็น่าสนใจเช่นเดียวกัน ในการสัมมนาครั้งนี้จะมีข้อมูลมาแสดงให้เห็นว่าทำไมทั้งสี่ประเทศนี้ถึงน่าสนใจในการลงทุน

ในส่วนของประเทศไทย ถ้าให้นักธุรกิจไทยไปทำการลงทุนในประเทศเหล่านั้น กฎระเบียบเรื่องการลงทุนก็ควรที่จะทำการศึกษาเนื่องจากมีความสำคัญ รวมไปถึงภาษาที่ใช้ก็มีความสำคัญ

สาเหตุที่ต้องมีการไปลงทุนต่างประเทศ

- ประเทศไทยมีความพร้อมในระดับประเทศ และเงินสำรองก็มีอยู่มาก 187 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ไม่รวมถึงเงินสำรองที่เป็น forward ซึ่งถ้ารวม คือ สองแสนล้านเหรียญสหรัฐฯ ทำให้เกิดปัญหามากมายตามมา คือ ค่าเงินบาทแข็งตัว ดอกเบี้ยต่ำ เพราะฉะนั้นเราควรนำเงินไปลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนมีอยู่แล้ว 60 ฉบับ แต่ระเบียบภายในประเทศไทยกำลังจะแก้ไขในเรื่องของการเสียภาษีซ้อน ค่าเงินบาทไทยแข็งแรงพอที่จะไปลงทุนในต่างประเทศได้ การเจรจาเปิดเสรีการค้า (FTA) ก็มีความพร้อม ภาครัฐก็กำลังแก้ไขระเบียบต่างๆ ดังนั้นประเทศไทยควรสนใจในเรื่องการลงทุนในต่างประเทศ แอฟริกาเป็นประเทศที่มีความพร้อมเหมาะแก่การไปลงทุน ซึ่งประเทศไทยเรามีความพร้อมอย่างแน่นอน

3. ชวงนำเสนอ “การศึกษาศักยภาพและความเป็นไปได้สำหรับการค้า/ การลงทุน ในตลาดใหม่ แอฟริกา” โดยคณะวิจัย มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (สไลด์ประกอบการนำเสนอ ตามซีดีแนบ)

ประเด็นคำถามและคำตอบ/ข้อคิดเห็น

1. ประเด็นเรื่องเพชร

- ข้อเท็จจริงในการซื้อขายเพชร คือ การซื้อขายเป็น Draft diamond ต้องมีการผ่าน Kimberley Process Certification Scheme (KPCS)
- กรณี Blood diamond การซื้อขายเพชรไม่สามารถซื้อขายกันได้อย่างเสรี ยกตัวอย่างเช่น เจ้าใหญ่ เช่น De beers เป็นลักษณะ Monopoly ในส่วนผู้ประกอบการรายย่อยที่จะเข้าไปสร้างธุรกิจ ต้องการให้ดูใน model ของอินเดียซึ่งมีโครงการ Mine to the market เป็นการรวมกลุ่มกันของ SME แล้วไปซื้อเพชร ซึ่งพอเจอ Kimberley process แล้วไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้เป็นการซื้อขายได้ไต่กัน ซึ่งความเป็นไปได้มากน้อยขนาดไหนที่ทำให้อยู่ในระบบและมีการ certify by Kimberley process ซึ่งสามารถลดต้นทุนได้แทนที่จะไปผ่าน De beers

2. ประเด็นเรื่องทอง

- ในปัจจุบันประเทศไทยนำเข้าทองที่ไม่ได้มาจากเหมือง แต่นำเข้าเป็นทองคำอัดเม็ดหรือแท่งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งการพัฒนาทองคำในธุรกิจ SME ณ ตอนนี้อยู่มีความเป็นไปได้มากน้อยขนาดไหนที่จะมีการรวมตัวกันของ SME แล้วนำมา refine ในประเทศไทยแทน ซึ่งอาจทำให้ต้นทุนอัญมณีในบ้านเราถูกลงในการพัฒนาเป็นอัญมณีสำเร็จรูปต่อไป

ตอบ โดย สวค.

- จากการไปแอฟริกาก็มีการสอบถามจากผู้ประกอบการทางแอฟริกา คือ ทางเราต้องการอะไร จะเข้าไปทำอะไร หากเรามีความต้องการที่ชัดเจนว่าจะเข้าไปทำอะไร ก็สามารถเข้าไปติดต่อกับหน่วยงานทางโน้นได้ เช่น Chamber of commerce หรือ หน่วยงานที่ส่งเสริมการลงทุน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีกฎระเบียบที่เฉพาะเจาะจงในสาขาต่างๆ

ตอบ โดยนายกสมาคมเจียรไนเพชรแห่งประเทศไทย

- ปัญหาเรื่อง Kimberley process เป็นระบบควบคุมเพชรเถื่อนที่ป้องกันการนำเข้าเพชรเถื่อนจากแอฟริกา หรือ Blood diamond ซึ่งปัญหาที่มีอยู่ตอนนี้คือ ซิมบับเว มีปัญหาอยู่เหมือนกัน โดย Kimberley process ไม่ใช่ปัญหา ปัญหาที่ De beers ผูกขาดก็มีน้อยกว่า 10 กว่าปีที่แล้ว เพราะ De beers คุมอยู่แค่ 40-50% ส่วน Arosa คุมอยู่แค่ 20-30% เท่านั้น ดังนั้นถ้ามีเงินทุนไปซื้อเพชรก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร แต่ปัญหาที่ใหญ่ตอนนี้ คือ การที่อินเดียรวมทุนกันซื้อเพชรกันมาเป็นกลุ่มก้อน เป็นการช่วยเหลือผู้เจียรไนเพชรในอินเดีย
- ส่วนเรื่องทองคำถ้าเรามีเงินทุนไปซื้อทองหน้าเหมืองก็สามารถซื้อได้เช่นเดียวกัน

3. ประเด็นเพิ่มเติมเรื่องอัญมณี

- แองโกลา นอกจากเพชรแล้วมีอัญมณีอะไรที่เด่น และมอริเชียสซึ่งอยู่ใกล้มาดากัสกาไม่ทราบว่ามีอัญมณีอยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือไม่ และกานานอกจากทองคำแล้ว ยังมีอัญมณีได้อีกบ้าง

ตอบ โดยสวค.

- ในแองโกลานอกจากเพชรแล้วแทบไม่มีอะไรเด่น ส่วนมอริเชียส คล้ายๆกับประเทศไทย คือไม่มี อัญมณีเป็นของตัวเอง ต้องนำเข้ามาแปรรูป ส่วนกานาที่เด่น คือ เพชรกับทองคำ ซึ่งจีนเริ่มเข้าไปทำการแปรรูปบ้างแล้ว

4. ประสบการณ์จากผู้ประกอบการ

- เดินทางไปแอฟริกาหลายประเทศ ไปติดต่อขายข้าวเป็นหลัก และมีความสนใจในตลาดแอฟริกาเป็นอย่างมาก แต่ปัญหา คือ การเดินทางเดียวเพื่อไปหาตลาด ซึ่งหลายๆอย่างที่ได้ไปเจอมา ช่องทางดีมาก แต่ขาดความมั่นใจ เนื่องจากคนไทยมีความเชื่อมากทำให้กลไกการต่อรองเจรจาต่างๆยังเสียเปรียบในบางเรื่อง
- ขอเปิดประเด็นการหารือ ความสนใจที่จะไปลงทุน และเงื่อนไขการทำงานค้าในแอฟริกา คือ เห็นสินค้าแล้วค่อยจ่ายเงิน ถ้ามีการซื้อขายเปิด LC ค่อนข้างยาก เพราะธุรกรรมการทำงานค้ากับแอฟริกายังไม่พัฒนาเพียงพอ อย่างประเทศจีนมี business center เข้าไปอยู่ก่อนซึ่งควรเอาเป็นตัวอย่าง ข้อเสนอ คือ ประเทศไทย ควรมี Business center และมีตัวแทน หรือมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ซึ่งทางแอฟริกามีความสนใจในนักธุรกิจประเทศไทย เนื่องจากคนไทยมีความจริงใจมากกว่าประเทศอื่นๆ

ตอบ โดยสวค.

- BOI มีโครงการสนับสนุนผู้ประกอบการไปติดต่อธุรกิจโดยตรงในประเทศที่ได้ทำการศึกษาไว้แล้ว โดยจะอำนวยความสะดวกในด้านการติดต่อประสานงานและพานักธุรกิจที่สนใจไปเปิดตลาดการลงทุนในประเทศเหล่านี้ สำหรับโอกาสการรวมเป็นกลุ่มเดียวกันก็น่าจะมี และจากการที่ทีมสำรวจของ สวค. ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลในประเทศเหล่านี้ ก็ได้มีการประสานงานและติดต่อช่องทางไว้แล้วในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะที่ chamber of commerce ของประเทศต่างๆ
- ในการไปติดต่อหน่วยงานใน 4 ประเทศ รวมไปถึงความน่าเชื่อถือและโอกาสที่จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สวค. ได้จัดทำรายละเอียดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศนั้นๆ ไว้ในเอกสารประกอบการสัมมนาท้ายเล่ม

ช่วงบ่าย

การเสวนา “ทำอะไรที่ไนติในแอฟริกา”

ดำเนินรายการโดย ดร.พิชญ์ นิตยเสมอ

ในช่วงบ่ายมีการอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำธุรกิจไนติในแอฟริกาจากผู้ประกอบการ

ผู้ทางการค้าการลงทุนไนติ 4 ประเทศเป้าหมายที่สัมมนาในวันนี้ มีอยู่ 3-4 ประเด็นหลักๆที่มีศักยภาพสำหรับนักธุรกิจไทย ได้แก่ ในเรื่องของ การลงทุนทรัพยากรธรรมชาติ ระบบขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค และในเรื่องของการแปรรูปสินค้าเกษตร รวมไปถึงสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งทั้ง 4 ประเทศเหล่านี้มีความต้องการเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งถือว่าเป็นช่องทางและโอกาสที่ผู้ประกอบการไทยจะเข้าไปลงทุน

บรรยายโดย ผอ. วาสนา มุกตายนนท์

ผู้คนมากมายให้ความสนใจในประเทศตลาดใหม่แอฟริกา ซึ่งเห็นคล้ายตามว่าประเทศเหล่านี้มีความน่าไปลงทุน ซึ่งมีทรัพยากรที่มีราคาแพงแต่ขาดในเรื่องของเทคโนโลยีซึ่งจะขายแต่ Primary product เหมือนประเทศไทยสมัยก่อน

- ทรัพยากรที่มีศักยภาพ

ใน 4 ประเทศนี้มีทรัพยากรแพงสุด คือ เพชร หรือน้ำมัน แต่สิ่งอื่นๆยังด้อยกว่าประเทศไทยอยู่มาก โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งบางครั้งยังต้องซื้อสินค้าอุตสาหกรรมจากประเทศไทย หรือ บางครั้งประเทศที่รวยมากที่มีน้ำมันมาก ประเทศเหล่านี้ปลูกข้าวไม่เป็น ซึ่งปลูกอย่างอื่น แต่ไม่ได้ทานข้าวเป็นอาหารหลักเหมือนเราส่วนใหญ่จะทานมันบด หรือมันเทศ ซึ่งการแปรรูปไม่มี ลักษณะภูมิประเทศเหมือนประเทศไทย

แองโกลา

มี 3-4 อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ซึ่งต้องมีการดูศักยภาพของเราประกอบด้วย ยกตัวอย่างเช่น เหมือนแร่ ซึ่งหากเราไปเริ่มต้นทำเหมืองเลยก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากเหมืองในประเทศไทยเองก็เป็นลักษณะต่างชาติเข้ามาลงทุน ดังนั้น จึงไม่แน่ใจในทุนทรัพย์ของ SME หรือ ระบบสาธารณูปโภคก็ต้องมีลักษณะที่เป็นรัฐวิสาหกิจเข้าไปทำการลงทุนมากกว่าภาค SME สำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศทำการเกษตรเป็นอันดับหนึ่ง รัฐบาลแปรรูปผลผลิตอาหารเกษตร ก็มีความเชี่ยวชาญ และประเทศไทยมีศักยภาพที่จะไปทำ แต่ก็ยังถือว่าเป็นระดับการลงทุนที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นหากไปเริ่มในลักษณะ SME ควรหันไปหาทางด้านบริการ ซึ่งประเทศเหล่านี้ขาดการบริการ ยกตัวอย่างเช่น โรงแรม ร้านอาหาร ซึ่งน่าจะไปได้ดี เนื่องจากแองโกลามีทรัพยากรธรรมชาติมาก โดยเฉพาะเพชร พลอย ซึ่งทำให้มีชาวต่างชาติเข้ามามาก หรือพวกตะวันตกทั้งหลายเดินทางเข้ามา มาก รวมไปถึงเงินที่ถือมาก็มีมาก เนื่องจากถือว่าเป็นประเทศที่เข้ามายากลำบาก จึงมีแต่บริษัทใหญ่ๆ เช่น โรงงานน้ำมัน โรงกลั่น บริษัทเหมือง หากมีโรงแรมดีๆ ร้านอาหารคุณภาพดีๆ บริการ หรือ สปา น่าจะทำเงินได้ ซึ่งเราไม่ได้เน้นกลุ่มประชากรของแองโกลา แต่เราขายข้าราชการระดับสูง เจ้าของเหมือง หรือผู้บริหารระดับสูง ซึ่งน่าจะประสบผลสำเร็จ

ลำดับศักยภาพ

1. ด้านการบริการ ซึ่งทำได้ลงทุนไม่มาก มีการติดต่อกับนักธุรกิจให้มีการร่วมทุนกัน มากกว่าที่จะไปลงทุนเองเนื่องจากมีความเสี่ยงสูง มีความปลอดภัยมากขึ้น และสามารถคืนทุนได้เร็ว
2. การแปรรูปทางสินค้าเกษตร

มอริเชียส

เหมือนภูเก็ตและเขาใหญ่รวมกัน เพราะล้อมรอบด้วยน้ำ ไม่มีความสกปรก ในเมืองเหมือนเขาใหญ่ มีความสวยงามมาก เมื่อดูจาก GDP per capita ค่อนข้างสูงทำให้ถูกเลือกมา ซึ่งเปรียบเหมือนที่พักของนักธุรกิจที่จะไปลงทุนในแถบประเทศแอฟริกา เช่น ประเทศจีน มีการนำเอาเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากจีนเข้าไปดัดแปลงเล็กน้อย แล้วจำหน่ายเป็นของฝาก (Local content) ซึ่งสามารถทำให้เกิดการซื้อขายอย่างสนใจมากกว่าที่จะนำเข้ามาจากจีนโดยตรง ซึ่งในมอริเชียสมีชาวจีนอยู่เป็นจำนวนมาก มีการปลูกอ้อยมาก มีการส่งน้ำตาลไปขายที่ EU ซึ่งน่าจะเป็นสัญญามานานแล้ว แล้วส่งออกเป็นน้ำตาลดิบ แล้วมอริเชียสมีการนำเข้าน้ำตาลสำเร็จรูปเข้ามาใหม่ สินค้าแปรรูปน่าจะไปได้ดีในมอริเชียส เพราะเนื่องจากอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ และมีท่าเรือที่ใหญ่ การที่ประเทศไทยไปค้าอะไรในแอฟริกาก็สามารถมาผ่านระบบการเงินในมอริเชียสได้ เพราะค่อนข้างมีระบบทางการเงินที่ดี มีบริษัทการเงินจากประเทศแถบตะวันตกเข้ามาตั้งอยู่มากมาย และเวลาค้าขายส่งเรื่องเข้าธนาคารผ่านมายังมอริเชียส

ศักยภาพของมอริเชียส

1. ระบบการเงินที่มีศักยภาพ

กานา

กานา เหมือนเมืองไทยเมื่อ 30-40 ปี มีอุตสาหกรรมที่น่าเป็นไปได้อ คือ การท่องเที่ยว ซึ่งมีประวัติศาสตร์ที่ไม่เหมือนบ้านเรา น่าจะเป็นจุดขายได้ และถ้ามีความร่วมมือกับทางกานา ซึ่งกานาต้องการขายกิจการท่องเที่ยว แต่ระบบขนส่งไม่มีความพร้อม และระบบการจัดการแตกต่างจากประเทศไทย หากประเทศไทยสามารถให้การบริการทางด้านขนส่ง เช่น การให้บริการ รถบัส ซึ่งทางกานาอยากให้เป็นไปลงทุน

ในส่วนของโรงแรมที่เป็นโรงแรมดี ๆ ซึ่งค่อนข้างที่จะมีน้อย แต่ที่นี้วัตถุดิบทำอาหารเหมือนประเทศไทย เนื่องจากสภาพอากาศ นอกจากนั้นกานามีมหาวิทยาลัยที่ใหญ่มาก ซึ่งมีนักศึกษาจากต่างประเทศ มาศึกษาโรคทางแถบป่าร้อนขึ้น ดังนั้นน่าจะเป็นลูกค้าของการท่องเที่ยว และแปรรูปอาหาร ซึ่งมีปลามาก น่าจะทำเป็นอุตสาหกรรม นอกจากนั้นไม้เยอะ และเฟอร์นิเจอร์ก็สวย แต่ก็ไม่ได้สวยมาก เพราะการแปรรูปยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร เช่น ไม้ที่นำมาทำเป็นเฟอร์นิเจอร์ยังไม่ค่อยมีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด

นอกจากนั้นสินค้าที่เด่นชัดคือ ไข่ไก่ ที่ส่งออกไม่ได้เงิน เนื่องจากไม่มีการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม ดังนั้นควรมีการตั้งโรงงานอาหารแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรของประเทศ

ศักยภาพของกานา

1. การท่องเที่ยว
2. ระบบการขนส่ง
3. การแปรรูปอาหาร
4. การแปรรูปไม้

แคเมอรูน

ร้านอาหารก็น่าจะมีศักยภาพ รวมไปถึงเสื้อผ้า ซึ่งน่าสนใจในการนำเสื้อผ้าสำเร็จรูป ไปจำหน่ายที่แคเมอรูน ยกตัวอย่างเช่น การที่ชาวแคเมอรูน หรือกานาเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยแล้วซื้อของจากประเทศไทย แล้วเกิดความชื่นชอบเป็นอย่างยิ่ง แต่ถ้าหากเราไปตั้งโรงงานเย็บผ้าไม่น่าจะได้ผล เนื่องจากคนในประเทศแคเมอรูนนิยมที่จะเดินทางมาซื้อมากกว่าเนื่องจากนิยมแฟชั่นที่ทันสมัย

แคเมอรูน มีท่าเรือใหญ่ที่นำข้าวสารจากประเทศไทยเข้าไป โดยมี 2-3 บริษัทที่นำเข้าข้าวจากประเทศไทย โดยมีการเปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ แต่ก็มีมีการเขียน Products from Thailand หรือ Thai rice ซึ่งอาจจะมีการ re-pack เป็นยี่ห้ออื่นแล้วนำส่งไป ซึ่งชาวไทยค่อนข้างได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ทางแคเมอรูนอยากให้ไปทำธุรกิจแปรรูป หากไปดูตามชั้นวางสินค้าแล้วพบว่าไม่มีผลิตภัณฑ์เป็นของประเทศตัวเองเลย คุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้เองก็ไม่ได้มาตรฐานเนื่องจากไม่มีการเพาะปลูก หรือเลี้ยงกันเป็นอุตสาหกรรม เช่น ไข่ หมู วิธีการเลี้ยงยังไม่ได้มาตรฐาน

ศักยภาพของแคเมอรูน

1. ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร

หากผู้ประกอบการยังไม่มีความพร้อม ควรไปลงภาคสนามก่อนเพื่อดูเป็นแนวทาง ซึ่งทาง BOI เองก็พยายามสนับสนุนชักชวนผู้ประกอบการในการไปลงทุนในแอฟริกา ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการไปลงทุนในตลาด

สรุปประเด็น โดย ดร.พิชญ์ นิตยเสมอ

สภาพข้อเท็จจริง คือ 3 ประเทศ ยกเว้น มอริเชียส อยู่ในสภาพสร้างบ้านแปลงเมือง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และธุรกิจแปรรูปอาหารเป็นธุรกิจที่ไม่ต้องใช้เงินลงทุนมาก ซึ่งสามารถดำเนินการได้

บรรยายโดย คุณ ไพรัช บุรพชัยศรี

ประธานกรรมการกิจการแอฟริกา สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ได้เดินทางไป 2 ประเทศ คือ แองโกลา และกานา ในแอฟริกา มีหลายประเทศที่เกิดขึ้นใหม่มากมาย ประเทศที่ 54 คือ ซูดาน การค้าการลงทุนในแอฟริกาค่อนข้างมีโอกาส แต่อุปสรรค คือ ภาษา ซึ่งใช้มากกว่า 2000 ภาษา แต่ถ้ามองเป็น 5 ภาคในแอฟริกา ทางภาคเหนือ มุสลิม ใช้ภาษาอาหรับเป็นหลัก ภาษาชาวฮีบรู ฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ ตามลำดับ ทางด้านศาสนา อิสลามมีบทบาทสูง ในแองโกลามีความเชื่อดั้งเดิมมากกว่าครึ่งประเทศ วัฒนธรรม เช่น การถ่ายภาพ คนท้องถิ่น ถือว่าถ่ายเอาดวงวิญญาณมา ดังนั้นไปในประเทศเหล่านี้ต้องศึกษาข้อปลีกย่อยด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะด้านความเชื่อดั้งเดิม

ในแองโกลา กว่าร้อยละ 30-40 ของประชากรยังว่างงาน และสาธารณสุขก็ยังไม่ดีมีปัญหา โรคภัยไข้เจ็บค่อนข้างมาก โดยเฉพาะประเทศทางตอนใต้ที่โรคภัยไข้เจ็บชุกชุมโดยเฉพาะ โรค HIV เช่น บอสวานา เป็นอันดับสองรองจากซวาซีแลนด์ ประชากรกว่าร้อยละ 60 ติดเชื้อ HIV ดังนั้นจึงถือว่าเป็นโอกาสที่เข้าไปเสริมทางด้านสาธารณสุข นอกจากนั้น การศึกษาต่ำกว่ามาตรฐาน ทางหอการค้ากำลังร่วมมือกับรัฐบาลไทยในการช่วยเหลือทางการศึกษาให้แก่ ประเทศเหล่านี้ รวมไปถึงปัญหาความไม่สงบ การพัฒนาจึงเพิ่งเริ่มต้น การขาดดุลการค้า และหนี้สาธารณะก็ยังเป็นปัญหา รวมไปถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ที่ยังมีปัญหายูในแอฟริกา ในเรื่องของ การขับเคลื่อน ธุรกิจน้ำมัน กับแร่ธาตุเป็นสิ่งที่ได้หลักในการขับเคลื่อนประเทศในแอฟริกา

เกษตรกรรมยังเป็นสาขาพื้นฐานในแอฟริกา ซึ่งประเทศไทยเรามีชื่อเสียงเรื่องนี้ โดยเฉพาะการปลูกข้าว แต่การทานข้าวที่แอฟริกาจะแตกต่างจากประเทศไทย ยกตัวอย่างเช่น ทางภาคใต้ของแอฟริกา นิยมทานข้าวหนึ่งซึ่งประเทศเราควรผลิตข้าวให้ตรงกับความต้องการของแอฟริกา และสินค้าการเกษตรไม่พัฒนามากตรงที่ปุ๋ยกับอาหารมีราคาแพง

มีสมาคมการค้า 115 สมาคม ที่รวมอยู่ในสภาหอการค้า เพื่อร่วมลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการที่ไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นควรรวมพลังกันเพื่อไปลงทุน ภาครัฐก็ให้การสนับสนุนการค้าการลงทุนในต่างประเทศ

ในแอฟริกา การก่อสร้างสูงมาก เช่น แองโกลาต้องการที่อยู่อาศัยประมาณ 1 ล้านยูนิต ซึ่งในการผลิตที่อยู่อาศัยต้องใช้เวลา และใช้เงินลงทุนมาก รวมไปถึงวัสดุก่อสร้าง บริษัทที่เชี่ยวชาญด้านการก่อสร้าง การออกแบบ การตกแต่งภายใน ระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า และสถาบันการเงินควรไปเป็นทีม และภาครัฐควรวางแผนเพื่อมุ่งเจาะตลาด และอีกประเด็นที่น่าสนใจจากการไปกานา คือ Distribution Center จากการเห็นในหลายๆประเทศที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีการตั้งเป็นศูนย์กลาง โดยที่ทางภาครัฐเป็นผู้ลงทุน และภาคเอกชนรายเล็กใหญ่ ไปวางโซ่วิสด้า และสามารถดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้กับสินค้าของประเทศไทยด้วย และทำอย่างไรให้สินค้าไทยสู่ตลาด และมองว่าเราแบ่งแอฟริกาออกเป็น 5 ส่วน ยกตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่นจะเข้ามา

ลงทุนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้เอาประเทศไทยเป็นฐานและมีการขยายออกไปยังประเทศ พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม โดยฐานการผลิต การค้าการลงทุนอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด โดยใช้ฐานการผลิตในไทยเป็นหลัก ซึ่งตัวอย่างเหล่านี้ น่าจะเป็นแบบอย่างของการที่ประเทศไทยจะไปลงทุนในต่างประเทศ การที่เราแบ่งแอฟริกาเป็น 5 ส่วน เนื่องจากมีประเทศย่อยๆ มากมาย ซึ่งหากเราแบ่ง แล้วเอาประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นฐาน แล้วขยายไปยังประเทศต่างๆ ซึ่งน่าจะง่ายกว่าและสร้างความมั่นใจและดำเนินการในกรอบที่น่าจะเกิดประโยชน์ร่วมกันและการที่จะทำได้ดี ต้องทำในลักษณะ เช่น ประเทศที่มีปัญหาเรื่องสาธารณสุข ก็ควรยื่นมือไปช่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเอดส์ ที่ประเทศในแถบแอฟริกาให้การชื่นชมประเทศไทยในเรื่องของการควบคุมโรคเอดส์ และเรื่องยา ความรู้ต่างๆ และการให้ทุนการศึกษา ซึ่งการลงทุนประเภทนี้เป็นงานลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด ยกตัวอย่างเช่น สหรัฐฯ ทำกับประเทศไทย ในการให้ทุนการศึกษาไปเรียนต่างประเทศ แล้วกลับมาเป็นผู้บริหาร นอกจากนั้น ใน model ที่เราไม่อยากเห็น เช่น การที่เราไปลงทุนในมาดากัสการ์ คนไทยไปดำเนินการในสิ่งที่รัฐบาลไม่พอใจกับผู้ประกอบการ เช่น การไม่เสียภาษี ไม่ให้ความรู้แก่ประเทศนั้นๆ ซึ่งบทเรียนเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่อยากเห็นในเรื่องการค้าการลงทุน

ข้อพึงระวัง

- การที่เราจะไปเจาะตลาดแอฟริกา นั้น ประเทศไทยเองก็เกิดความกลัวว่าจะสู้ประเทศจีนไม่ได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นอุปสรรคที่สำคัญ แต่ลึกๆ แล้วแอฟริกาก็กลัวว่าคนต่างชาติจะเข้ามายึด เนื่องจากเคยเป็นเมืองขึ้นมาก่อน ดังนั้นถ้าเข้ามาลักษณะ มาทุ้มเกินไป ก็เกิดความกลัวต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น การที่เราเข้าไปแบบไทยๆ น่าจะดำเนินการได้ดีกว่า
- เรื่องการเงิน ประเทศเหล่านี้ซื้อขายกันด้วยเงินสด เพราะฉะนั้นควรระวังในเรื่องของการเงิน ซึ่งเวลาทางแอฟริกาเปิด LC ต้อง confirm มายังธนาคารที่เชื่อถือได้ แล้วบางประเทศก็อาจจะถูก Black list จากอเมริกา ซึ่งในบางประเทศเปิดเป็นเงินเหรียญสหรัฐฯ ก็อาจจะถูกยึดได้ เพราะเนื่องจากต้องไปทำ Transaction ที่ New York
- เรื่องวัฒนธรรมประเพณีก็เป็นเรื่องที่เราควรทำการศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน เนื่องจากบางประเทศต้องมี License ในการนำเข้า ซึ่งในบางประเทศต้องมีใบอนุญาตจากประเทศที่เราจะจัดส่งไปก่อน ไม่เช่นนั้น ก็อาจจะมีปัญหาได้ เพราะฉะนั้นประเทศไทยเราควรร่วมกันคิดจากภาคเอกชนและใช้หอการค้าเป็นที่ศึกษาข้อมูล ซึ่งในทุกประเทศมีหมด ซึ่งมีข้อมูลเครือข่ายธุรกิจของหอการค้าไทยกับหอการค้าที่ประเทศนั้นๆ

สรุปประเด็นโดย ดร.พิชญ์ นิตยเสมอ

คุณไพรัช มีการให้ข้อมูลที่เป็นทั้ง Threat และ Opportunity ของประเทศที่ผู้ประกอบการสนใจไปลงทุนในแอฟริกา ซึ่งท่านได้กล่าวถึง Distribution Sector ของคุณวรพงษ์ ที่จะช่วยเสริมและเล่าถึงประสบการณ์ต่อไป

บรรยายโดย คุณวรพงษ์ โปษกานนท์

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารธุรกิจร้านอาหารและตัวแทนโรงพยาบาล

- บทบาทหน้าที่แรก คือ งานสังคมสงเคราะห์แล้วผันรนเพื่ออยู่ในแอฟริกาทำให้ต้องไปทำธุรกิจเพื่อให้ได้มีกำลังทรัพย์ที่จะอยู่ได้ในประเทศเอธิโอเปีย
- ได้นำเสนอภาพกว้างและทิศทางของโอกาส อุปสรรคที่เกิดขึ้นในแอฟริกา ในแผนยุทธศาสตร์เมื่อสองปีที่แล้ว
- ณ ปัจจุบัน มีการตลาดใหม่ ที่เหมาะสมในเรื่องของทรัพยากรทางธรรมชาติ และตลาดใหม่ ซึ่งแอฟริกามีความเหมาะสมทั้งหมด และมีการเปิดประเทศ และโอกาสการแข่งขันค่อนข้างน้อย สิ่งต่างๆที่เป็นอุปสรรคในการส่งสินค้าเข้าไปขายยังมีน้อย รวมไปถึงกฎระเบียบต่างๆก็ยังมีน้อย
- การเปิดตลาดในแอฟริกาเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แอฟริกาเป็นประเทศที่ล่าช้ากว่าเมืองไทย 30-40 ปี ซึ่งยิ่งล่าช้ามากเท่าใด ยิ่งเป็นโอกาสของประเทศไทยมากเท่านั้น ไทยมีการไปทำการค้ากับประเทศในแอฟริกาได้มาตลอด แต่ถ้าไปตอนนี้การแข่งขันก็มีมาก หากพูดภาพรวมทั้ง 54 ประเทศ ก็ถือว่ายังมีศักยภาพอยู่มาก ซึ่งสินค้าทุกอย่างสามารถขายได้หมด เนื่องจากประชากรมีอยู่มากประมาณ 1,000 ล้านคน ดังนั้นกำลังการซื้อค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมเกษตร หรือก่อสร้าง ยานยนต์ อาหารเครื่องดื่มสำเร็จรูป หรือฮาลาล ซึ่งครึ่งหนึ่งของทวีปเป็นมุสลิม เครื่องอุปโภคบริโภค ก็สามารถเข้าไปทำตลาดได้หมด
- ประชากรแอฟริกากำลังวัยขึ้น ทรัพยากรมีมาก การใช้จ่ายเงินเป็นอารมณ์ความรู้สึกเป็นส่วน ใหญ่ หากรู้ว่าสินค้าตอบสนองได้ และคุณภาพเป็นที่พึงพอใจ
- จุดที่ประเทศไทยเสียเปรียบคือ เรื่อง ภาษา ก็คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งจำเป็นอย่างมากของการบริการ ยกตัวอย่างเช่น ทางโรมแรมในเอธิโอเปีย ต้องการคนไทย 18 คนที่พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งการบริการของคนไทยไม่มีปัญหา แต่เรื่องของภาษาและค่าแรงเป็นสิ่งที่ต้องคิด ประเทศที่เข้าไปขายแรงงานกันมากคือ ประเทศฟิลิปปินส์
- เงินลงทุน ต้องดูว่ามีความเสี่ยงหรือไม่
- ความกล้าที่จะไปทำการค้าขายเพียงผู้เดียว
- การไปทำการลงทุนส่วนใหญ่ของคนไทย คือ ไปเพราะมีครอบครัว หรือไปเพราะได้รับการติดต่อจากนักธุรกิจในประเทศนั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ที่ไปนั้นไม่ได้มีความตั้งใจที่จะไปจริงๆ ถึงแม้ว่าจะรู้ข้อมูลมากมายก็ตาม
- ประเด็นที่ควรจะทำ คือ ประเทศไทยเรามีศักยภาพมาก ลักษณะตั้งรับมากกว่าบุก ประเทศไทยไปแบบประเทศจีนไม่ได้ เนื่องจากความกล้าไม่เพียงพอ ซึ่งจีนเข้ามามากกว่า 10 ปีแล้ว เข้ามาทำการค้าในเรื่องของ โรงแรมและร้านอาหาร แต่สำหรับคนไทยไม่ใช่ เราควรหายุทธศาสตร์ในการวางฐานบุกเบิกแอฟริกาอย่างยั่งยืน อย่างแรกที่เราควรทำคือ DIRECTORY ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้รู้จักประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยถือเป็น hub ของเอเชียที่ทางแอฟริกาจะบินมา ดังนั้น รัฐบาลของประเทศไทยควรมองการที่เราเป็น hub ให้เป็นยุทธศาสตร์ ซึ่ง Directory เป็นการที่จะทำให้รู้ว่าประเทศไทยเรามีสินค้าชนิด

ไหนด่าง ซึ่งมีการพิมพ์ 20,000 เล่มต่อ 54 ประเทศ ซึ่งเป็นการลงทุนที่ต่ำ หากต้องการที่จะซื้อสินค้าก็หยิบขึ้นมา ซึ่งประเทศในแถบแอฟริกาต้องการสินค้าทุกอย่าง เช่น ถูยงอนามัย รองเท้า อาหาร และอื่นๆ เนื่องจากไม่มีเทคโนโลยีในการผลิต ดังนั้นคนรัฐควรให้การสนับสนุน และเป็นผู้นำในเรื่องของการส่งเสริมการลงทุน

- Thai Complex เปิดศูนย์กระจายสินค้าที่รวมทุกอย่างไว้ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุก ที่นำไปทำตลาด ทำการประชาสัมพันธ์และเป็น center ในการขยายไปทั้งภูมิภาคใน 5 ภาคนั้นๆ รวมไปถึงในแถบทวีปยุโรปซึ่งอยู่ใกล้แอฟริกา และแอฟริกาก็ยังเป็นประเทศที่มีสราพษน้อย หากมีการไปปลูก หรือทำการเกษตร เพื่อส่งสินค้าออกก็น่าจะดีสำหรับนักลงทุน นอกจากนี้ยังเป็นเวทีสำหรับผู้ประกอบการ ซึ่งทุกวันนี้ผู้ประกอบการไม่มีช่องทางวางสินค้า หากมีการทำ Thai Complex จะทำให้รู้ว่าสินค้าไทยมีอะไรบ้าง เป็นศูนย์รวมสินค้าของประเทศไทย นอกจากนี้มีการเปิด Africa Center ในประเทศไทยเนื่องจากยังไม่มีเจ้าภาพที่ดูแลอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงต้องมีการรวบรวมข้อมูลในเบื้องต้นทั้งหมดนำมาทำการศึกษา และค่อยนำมาต่อยอดเพื่อความสำเร็จและเป็นการปูพื้นฐานให้กับประเทศไทยในการเป็นฐานการสร้างงานและสร้างเงินในทวีปแอฟริกา

บรรยายโดย คุณ พรณี ชิตรัตฐา

กรรมการผู้จัดการ Thai Exim 2007 (U).,Ltd.

- คุณพรณีไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจส่งออกเนื่องจาก ธุรกิจเดิมทำเกี่ยวกับบัญชีและกฎหมาย และหลังจากนั้นก็มีการนำเข้าจากแอฟริกาเข้ามาอยู่ในประเทศไทย และได้ดูแลเรื่อง Work permit ในเรื่องของวีซ่าให้กับชาวแอฟริกัน
- มีการสอบถามจากชาวแอฟริกาที่เป็นลูกค้าเกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าแล้วส่งไปแอฟริกา ดังนั้นจึงเริ่มมีการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจส่งออก และมีการเปิดธุรกิจส่งออก และ Cargo และติดต่อกับลูกค้าแอฟริกาทั้งหมด นี่คือนสาเหตุของการเดินทางไปลงทุนต่างประเทศ
- การทำธุรกิจในประเทศไทยค่อนข้างมีการแข่งขันที่สูง กอปรกับได้มีโอกาสเดินทางไปกับกลุ่มของกระทรวงการต่างประเทศ ท่าน ดร. นิติภูมิ ที่ไปยูกันดา ในงานThailand exhibition และได้ไปพบกับลูกค้าที่ทำธุรกิจอยู่ มีการนำสินค้าเข้าไปขายโดยมีการนำสินค้าหลากหลายชนิดเข้าไปขาย และมีการไปแสดงสินค้าที่เกี่ยวข้องกับชาเขียว ซึ่งได้รับการตอบรับค่อนข้างดีจากลูกค้า ถือจุดเริ่มต้นของการทำธุรกิจ ซึ่งต่อมามีการเข้าร้านอยู่ที่ยูกันดา แล้วมีการส่งสินค้าให้กับ Super market ต่างๆ นอกจากนี้มีการเข้าร้านและจ้างคนดูแล และได้เปิดบริษัทที่ ยูกันดา ซึ่งสินค้าหลัก คือ เครื่องดื่มชูกำลัง ซึ่งประเทศในแถบแอฟริกาไม่ดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มชูกำลังเลยเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี และชาเขียวที่ผสมสมุนไพรได้รับการตอบรับที่ดี มีการส่งสินค้า ทั้งทางอากาศและทางทะเล

บรรยายโดย คุณ รัฐกฤษฎ์ เนติธรรณกุล

ประธานบริษัท T Group Alliance Co., Ltd.

- เป็นนักธุรกิจที่เข้าไปทำธุรกิจในแอฟริกาและตะวันออกกลาง มีบริษัทในแอฟริกาอยู่ 6 สาขา และมีบริษัทที่ดูไปอีกสองบริษัท ซึ่งใช้ดูไปเป็นฐานในการส่งสินค้าไปยังแอฟริกา
- สินค้ามีหลากหลาย สินค้าที่มียอดขายมาก มีการเปิดโรงงาน บางสินค้าที่ได้รับความนิยมก็ทำในลักษณะ Trading ซึ่งทำทั้งในประเทศไทย และในต่างประเทศ สินค้าบางตัวที่ไม่สามารถหาได้ในประเทศไทยก็สามารถหาในตลาดโลก ในกลุ่มตลาดของดูไบ ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้าของโลกอยู่แล้ว น้ำมันพืช หรือข้าวบางตัวที่ไม่มีในไทย ก็สามารถหาได้จากในตลาดดูไบ
- สินค้าไทยเป็นที่รู้จักกันในกลุ่มนักธุรกิจทั่วไป แต่อาจจะรู้จักน้อยสำหรับคนพื้นเมือง และคนไทยมีศักยภาพทางด้านมิตรภาพและสินค้า ซึ่งทำให้มีความชื่นชอบคนของประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่น คนแอฟริกันมองว่าคนไทยไม่มีความเสี่ยงในการไปครอบงำ ซึ่งมีความยินดีที่จะทำธุรกิจร่วมอย่างสูง
- แอฟริกาเป็นประเทศที่ล้าหลัง ความต้องการมีสูงในสิ่งที่ไม่มี และสินค้าของไทยก็คล้ายกับฐานการผลิตของบางประเทศในแอฟริกาอยู่แล้ว
- สินค้าที่ส่งไปจากไทย ได้แก่ ข้าวและมีการนำสินค้าอื่นไปด้วย เช่น สบู่ซักผ้า แอฟริกาสามารถซื้อข้าวได้ 100-200 ตู้ต่อรายและต่อเดือน ซึ่งมีศักยภาพทางด้านกำลังการซื้อและมีทรัพยากร ซึ่งหากเรามีการส่งสินค้าไปจำหน่าย เราควรทำในสิ่งที่ประเทศแอฟริกาได้รับประโยชน์ด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนั้น ควรมีการมองประเทศอื่นๆที่เข้าไปประสบความสำเร็จในแอฟริกา เช่น จีน อินเดีย ซึ่งประเทศไทยเราควรที่จะบุกเข้าไปได้เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ แอฟริกาเองก็เริ่มมีการรวมกลุ่มทางการค้า ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มหลัก ซึ่งหากประเทศไทยจะไปทำการลงทุนควรมีการศึกษาก่อนว่าสนใจไปทำในภาคการลงทุนไหนประเทศไหน และควรมีการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่ง หรือนโยบายที่ชัดเจน ถึงแม้ว่าศูนย์กระจายสินค้าของเรามีทุนจากองค์กรเอกชน และมีองค์กรภาครัฐช่วยสนับสนุน แต่สุดท้ายก็ไม่สามารถเปิดได้ แต่นักธุรกิจจากการ์ตาเข้าไปเปิดศูนย์กระจายสินค้าที่ นารูบีแอร์พอร์ต โดยข้อเท็จจริงแล้วไม่ได้มีเงินมากมายขนาดนั้น แต่ใช้วิธีการแค่มี connection คุยกับรัฐบาลเคนยาว่าจะให้อะไรแก่รัฐบาลเคนยา และมีการเปิดโรงแรม โรงพยาบาลในเขต free zone และมีการทำเป็นท่าสำหรับเก็บตู้คอนเทนเนอร์ มีการจัดนิทรรศการ (exhibition) แล้วค่อยกระจายสินค้าไปยัง ยูกันดา รวันดา และประเทศอื่นๆ ซึ่งมีนโยบายที่ชัดเจน หากประเทศไทยมีความร่วมมือกันก็น่าจะทำให้ประสบความสำเร็จได้

สิ่งที่ต้องแข่งขันกัน 4 ส่วนหลัก

1. ภาษี มีองค์ประกอบหลักที่รวมตัวกัน ณ ตอนนี้เป็น East-Africa, West-Ecowas, ถ้ากลุ่มประเทศเหล่านี้ส่งสินค้าไปในกลุ่มประเทศเดียวกัน อาจจะได้รับยกเว้นภาษี หรือ มีภาษีที่น้อยกว่าประเทศอื่นที่ส่งเข้าไป ทำให้ประเทศไทยมีต้นทุนการแข่งขันที่สูงกว่า

- แอฟริกาตะวันตก จะใช้กานาเป็นฐานในการส่งสินค้าเข้า บูร์กินาฟาโซ ดึงเข้าไปไนเจอร์ และเข้าไปกลุ่มประเทศที่เป็น Land-lock
 - ทางใต้ใช้ South-Africa เป็นฐานในการส่งสินค้าเข้าสู่ทางตอนใต้
 - ทางตะวันออกใช้เคนยาเป็นฐาน ซึ่งรวมไปถึงแทนซาเนีย
 - ทางเหนือ มีความสำคัญหลักๆ คือ เอธิโอเปียและจีปุตีเป็นหลัก ซึ่งเอธิโอเปียไม่มีท่าเรือ เลยไปใช้จีปุตีแล้วไปยัง ตูนิเซีย กลุ่มประเทศนี้น่าสนใจที่สามารถเข้าไปทำตลาด แต่การแข่งขันค่อนข้างสูง แต่ก็มีกลุ่มประเทศที่การแข่งขันน้อย ได้แก่ กลุ่มประเทศ Land-lock ต่างๆ ซึ่งมีโอกาสสูงแต่ต้องมีวิธีการที่ชัดเจน นอกจากนั้น หากมีการผลักดันเรื่องภาษีให้ต่ำจนถึงศูนย์ โดยที่มีรัฐบาลช่วยกันเจรจาในเรื่องของสินค้านำเข้าซึ่งพยายามผลักดันให้สินค้าไทยเข้าไปยังประเทศในแถบแอฟริกาได้
2. Logistic ซึ่งประเทศไทยค่อนข้างพร้อมสูงเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศที่ตั้งกองเรือขึ้นมาเอง เพื่อทำตลาดแอฟริกาโดยเฉพาะ
 3. Banking ในเรื่องของการเปิด LC จากทางแอฟริกาซึ่งมองว่าไม่ใช่เรื่องที่ยากลำบากอีกต่อไป แต่มีเงื่อนไขที่ค่อนข้างลำบาก คือ ไม่สามารถยิง SWIFT CODE ตรงมายังประเทศไทยได้ เลยต้องยิงไปที่ยุโรป หรืออเมริกาเป็นหลัก ทำให้มีค่า Charged advice LC เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นการเพิ่มต้นทุน
 4. การเข้าออกของประชาชนทั้งสองด้าน ซึ่งควรมีศูนย์ที่สามารถให้การติดต่อ ประทับตราวีซ่าได้ จะทำให้นักธุรกิจสามารถเข้าออกได้ง่ายขึ้น ปัจจุบันนี้นักธุรกิจจากแอฟริกาที่จะเข้ามายังประเทศไทยต้องไปยังประเทศที่สาม

หากมีการผลักดันด้านการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เป็นรูปธรรมชัดเจน โอกาสมีมาก รวมไปถึงการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้วย

บรรยายโดย Mr. Yengwia Ivan Thai-Africa Investment Corporation

พูดถึงเกี่ยวกับภาคการลงทุนที่น่าสนใจในประเทศแอฟริกา ยกตัวอย่างเช่น การเกษตรกรรม โดยเฉพาะกล้วย ซึ่งมีการเพาะปลูกเป็นจำนวนมากในแอฟริกา แต่ก็ยังขาดทุน เนื่องจากไม่ได้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์

- ดินที่ใช้ทำการเพาะปลูกในแอฟริกาเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์เนื่องจาก เป็นดินที่มาจากภูเขาไฟ จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะทำการเพาะปลูกสินค้าเกษตร
- การเพาะปลูกปาล์ม ซึ่งนำมาผลิต น้ำมันปาล์ม มีการเพาะปลูกมากทาง ภาคตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งสิงคโปร์เริ่มเข้ามาลงทุนทางด้าน น้ำมันปาล์ม นอกจากนั้น กาแฟ มองภาพว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการดื่มกาแฟมาก และเมล็ด โกโก้ ซึ่งทำการเพาะปลูก แต่เนื่องจากกระบวนการแปรรูปยังเป็นแบบดั้งเดิมอยู่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของประเทศแอฟริกา

- ผลิตภัณฑ์อาหารอินทรีย์ (Organic food) ซึ่งเป็นสิ่งที่นำเข้ามาลงทุน เนื่องจากการสั่งซื้อสินค้าจากทวีปยุโรปหรืออเมริกา ชื่อ Organic food จากแอฟริกา และแอฟริกาใต้ก็มีการส่งออกสินค้า Organic จำนวนมากไปยังทวีปยุโรป และอเมริกา อย่างไรก็ตามประเทศแอฟริกา ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในตัวสินค้าของตัวเอง โดยเฉพาะเทคโนโลยีในการแปรรูป เพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ รวมไปถึงประเทศในแอฟริกาเองด้วย
- ปศุสัตว์ และประมง ในประเทศแอฟริกา เหมาะแก่การไปลงทุน แอฟริกา ส่งออกปลาเป็นจำนวนมาก เป็นปลาที่จับได้ในน่านน้ำของตัวเอง ในมหาสมุทรแอตแลนติก ซึ่งใช้วิธีการแบบชาวบ้านในการจับไม่ได้ทำกันเป็นอุตสาหกรรม นอกจากนั้นทางแอฟริกา มีนำเข้าปลาแปรรูป และเนื้อสัตว์ ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศของประชากร 20 ล้านคน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำเข้าจากประเทศอื่นๆแทน
- สาขาเหมือง แอฟริกาอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น โคบอลต์ เหล็ก เพชร ทอง ซึ่งรัฐบาลของประเทศเกาหลีได้เข้ามาสำรวจและเซ็นสัญญา กับรัฐบาลแอฟริกาเพื่อทำการสำรวจเหมืองทองแล้ว
- ป่าไม้ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
- สาขาสื่อสาร มีแค่ 3 บริษัทในประเทศแอฟริกา ได้แก่ MTN (South-African company), Orange (French company), Camtel (Government owned highest share of the company)
อินเทอร์เน็ตในประเทศแอฟริกาค่อนข้างช้า และราคาแพงมาก ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมในการเข้าไปลงทุน
- การท่องเที่ยว รวมไปถึงโรงแรม และระบบการขนส่ง ยังต้องการการลงทุนอีกมาก
- แอฟริกาต้องการที่อยู่อาศัยมาก โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยอีก 500,000 หลัง รวมไปถึง Real Estate

บรรยายโดย คุณชัชวาลย์ วัฒนศิริ

นักการทูตปฏิบัติการ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อมูลเสริมในมุมมองของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งดูในประเทศ มอริเชียสและแองโกลา โดยมอริเชียสเป็นประเทศเล็ก และเป็นเกาะที่ตั้งอยู่อย่างโดดเดี่ยว หากไปเจาะเป็นตลาด ปริมาณความต้องการอาจจะไม่มาก แต่ระบบสาธารณูปโภคที่ค่อนข้างทันสมัยในแอฟริกาและเป็นหนึ่งในสองประเทศที่มี Corruption น้อยที่สุด ระบบ Banking มีความน่าเชื่อถือ

จากสถิติแบบค์ชาติ บอกว่ามอริเชียสเป็นแหล่งธุรกรรมทางการเงินที่มีการโอนเงินลำดับหนึ่งในแอฟริกา โอนเข้ามาในประเทศไทย ดังนั้นประเทศนี้จึงเหมาะแก่การเป็นฐานในการทำธุรกรรมทางการเงินสำหรับการที่ประเทศไทยจะเจาะตลาดแอฟริกา

แองโกลา 20 ล้านคน กำลังการซื้อไม่มากเท่ามอริเชียส จากข้อมูลของเอกอัครราชทูตที่อินเดีย ความต้องการได้แก่

1. สาขาการก่อสร้างที่อยู่อาศัย เป็นที่ต้องการเป็นอย่างมากในแองโกลา การแข่งขันมีประเทศจีนเข้าไปแล้ว แต่คนแองโกลาก็ตะหนักว่าสินค้าหรือคุณภาพจากการก่อสร้างของบริษัทจีนก็มีปัญหา แต่ไม่มีทางเลือก เนื่องจากบริษัทไทยก็ยังไม่มีความที่เข้าไปอย่างจริงจัง แต่อย่างไรก็ตาม ความต้องการก็ยังมีความเนื่องจากพื้ผ่านสงครามการเมือง บริเวณส่วนใหญ่ยังมีกับระเบิด ถนนหนทางยังไม่ไปถึง ประชากรกว่าครึ่งอยู่ใน ลูอันดา ซึ่งเป็นเมืองหลวง
2. การกำจัดขยะ ซึ่งมีการหมักหมมอยู่เป็นอันมาก ทางแองโกลาก็ได้มีการเดินทางมาดูงานในการกำจัดขยะในประเทศไทยทุกปี ซึ่งต้องการบริษัทเอกชนที่มีประสบการณ์ในการกำจัดขยะและรีไซเคิลของเสียเข้าไปลงทุน
3. ห้องเย็นสำหรับอาหารทะเล ซึ่งมีชายฝั่งทะเลทำการจับปลาได้เป็นจำนวนมากและมีการส่งออกแต่ไม่มีกิจการห้องเย็น
4. ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ มีการสร้างบ้านพักสำหรับผู้มีฐานะร่ำรวย แต่ขาดเฟอร์นิเจอร์ที่สวยงาม ดังนั้นการตกแต่งบ้านจึงถือว่าน่าจะมีศักยภาพซึ่งคนไทยมีชื่อเสียงทางด้านนี้

ประเด็นคำถามในเรื่องการตรวจลงตราประทับตราการเดินทางเข้าออก

ยังเป็นปัญหาอยู่มาก เนื่องจากหน่วยงานรับผิดชอบตั้งอยู่ในประเทศอื่นๆ เช่น มาเลเซีย อินเดีย หรือญี่ปุ่น เวลาจะเดินทางไปประเทศในแอฟริกาก็ต้องเดินทางไปในประเทศเหล่านี้ ซึ่งสิ่งที่กระทรวงการต่างประเทศกำลังดำเนินการอยู่ คือ การแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ขึ้นในประเทศไทย และได้มอบหมายให้อำนาจในการตรวจลงตรา โดยเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยว สำหรับคนไทยที่ต้องการเดินทางไปยังประเทศแอฟริกา ซึ่งล่าสุดที่ได้แต่งตั้งไปคือ คุณ ไพรัช เป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ที่บอตสวานา ส่วนในรายละเอียดเรื่องวีซ่าต้องไปคุยกับทางรัฐบาลบอตสวานาว่าจะให้อำนาจมากน้อยขนาดไหน

ประเด็นเรื่องวีซ่าของการเดินทางขาเข้า

อาจจะต้องไปหารือกับหน่วยงานทางด้านความมั่นคงของประเทศ เช่น กรมการกงสุลที่เข้าออกของคนที่จะเข้ามาในประเทศไทย โดยหลักการที่ว่าต้องดูว่ามีผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของไทยมากน้อยขนาดไหน ซึ่งล่าสุดคือ ประเทศเอธิโอเปีย เพิ่งอนุญาตให้ทำวีซ่าขาเข้าได้เนื่องจากได้รับข้อมูลว่า คนเอธิโอเปียจำนวนมากเดินทางเข้ามาในประเทศไทย เพื่อ รับการรักษา (Medical Tourism) ซึ่งเป็นผลประโยชน์สำหรับประเทศไทย สำหรับประเทศอื่นๆต้องมีการศึกษาอีกที

บรรยายโดย คุณ เมย์ อภิพัฒนะมนตรี

นักการทูตปฏิบัติการ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ

ดูแลประเทศแถบแอฟริกาตะวันตก คือ แคนเมอรูนและกานา ซึ่งสองประเทศนี้มีมีศักยภาพทางการค้า การลงทุน ซึ่งสองประเทศนี้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ทำให้ผู้ประกอบการไทยศึกษาภาวะเปรียบเทียบต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

กานามีศักยภาพมากเนื่องจากเป็นเมืองท่า และมีท่าเรือขนาดใหญ่สองท่า และมีแผนที่จะขยายท่าเรือ ออกไป ปีหนึ่งรับเรือได้หลายหมื่นลำ และมีพื้นที่พอสำหรับวางสินค้าได้มาก

- กานาจัดตั้ง free zone มีกฎเกณฑ์ยกเว้นภาษี และจากการเป็น ECOWAS ก็สามารถลดภาษีการนำเข้า สินค้าส่งออกในแอฟริกาตะวันตกได้ด้วย ภาษีจะลดลง กานากับเซเนกัลก็มีสนธิสัญญากับ EU ที่สามารถส่งสินค้าไปทาง EU ได้ ถือว่าเป็นประตูทางการค้าที่มีศักยภาพมาก
- สินค้าส่วนใหญ่ที่กานาและแคนเมอรูนต้องการ คือ สินค้าอุปโภคและบริโภค และสินค้าหัตถกรรมไม้ก็มี มาก แต่แปรรูปเป็นเฟอร์นิเจอร์มีความเป็นไปได้สูงสำหรับที่ประเทศไทยจะส่งไป
- การตรวจลงตรา กระทรวงการต่างประเทศพยายามที่จะช่วยเหลือ หากเอกสารมีพร้อมแล้วส่งเรื่องมา ก็จะอนุมัติให้หนึ่งครั้งตามระยะเวลาที่ขอมมา แต่ต้องดูเอกสารเนื่องจากเหตุผลทางด้านความมั่นคง ระหว่างประเทศ

ประเด็นคำถาม-คำตอบ

1. ประเด็นสินค้า นอกจากข้าวและสบู่ซักผ้าที่คุณ รัฐกฤษณ์ ส่งไปขายแล้วยังส่งอะไรไปขายอีกบ้าง
ตอบ เบื้องต้น ธรรมชาติ Trading พอมีจำนวนมาก ก็สร้างโรงสีขึ้นมา แล้วสินค้าที่ไปถึงแอฟริกาที่สามารถขายได้ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ
 - กลุ่ม Commodity product คือ ข้าว น้ำตาล และยางพารา และน้ำมันพืช และกลุ่มแป้งมันสำปะหลัง ซึ่งค่อนข้างยากที่จะทำ แต่ตลาดมีความสามารถไปได้ แต่อาจจะมีการสอนวิธีการใช้ วิธีการบริโภค เช่น แป้งมันสำปะหลัง
 - ทำเป็น Trading ที่มีบริษัทท่องเที่ยว
 - สินค้าอื่นที่เป็นพวกเครื่องดื่ม ยังมีความต้องการอีกมาก เนื่องจากสามารถกระจายสินค้า เช่น ข้าว 50 ตู้สามารถขายหมดได้ภายในหนึ่งอาทิตย์
 - การก่อสร้าง
2. ประเด็น เส้นทางเดินเรือ ที่จะส่งสินค้าไปแอฟริกา มีสองเส้นทาง คือ ผ่านทาง West-Africa ผ่านทะเลแดง เข้าเมดิเตอร์เรเนียน แล้ววกกลับมาทางใต้ แล้วอ้อมแหลม South-Africa แล้วขึ้นมาส่วนใหญ่ไปทางเส้นทางไหน
ตอบ อ้อมทางด้านตอนใต้เป็นหลัก ซึ่งค่าระวางเรือมีความแตกต่างกันไป มีข้อคิดเห็นว่าการรัฐมีการช่วยเหลือในการเจรจาต่อรองในเรื่องของราคา ก็จะเป็นการผลักดันส่งเสริมช่วยให้เกิดการค้า การลงทุนที่มากขึ้น

คุณไพรัช เสริม

- เส้นทางเดินเรือที่คนส่วนใหญ่หลีกเลี่ยง คือ เส้นทาง โซมาเลีย เนื่องจากเป็นเส้นทางที่ค่าประกันแพง ดังนั้นเส้นทางที่ผ่านไปยังคลองสุเอซก็เป็นอีกทางเลือกที่นิยม ซึ่งทำให้การแข่งขันสูงและลดต้นทุน
- สินค้าที่มีโอกาส คือ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับตู้เย็น ตู้แช่แข็ง หรือ เครื่องปรับอากาศ ก็ถือว่ามีความเป็นไปได้ เนื่องจากอากาศที่ร้อนและแห้งในภูมิภาคแอฟริกา
- เกือบทุกประเทศที่มีการค้าขายในแอฟริกา ประเทศไทยได้ดูแลการค้าเกือบทุกประเทศ
- แนวความคิดที่ต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ เช่น เวลาส่งของไปยังแอฟริกา เราควรมีการนำของกลับมาจากทวีปแอฟริกาด้วย

ปิดการสัมมนา เวลา 15.30 น.

สรุปแบบประเมินผลการสัมมนา

“สู่ทางการลงทุนไทยในประเทศ กานา แคมเอรูน แองโกลา และมอริเชียส”

วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2554 เวลา 9.00-15.30 น.

ณ ห้องเมจิก 3 ชั้น 2 โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

1. จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา	225 คน	คิดเป็นร้อยละ 100
จำนวนผู้ส่งใบประเมิน	122 คน	คิดเป็นร้อยละ 54.22
จำนวนผู้ไม่ส่งใบประเมิน	103 คน	คิดเป็นร้อยละ 45.77
2. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีอายุระหว่าง		
18-25 ปี	15 คน	คิดเป็นร้อยละ 12.29
26-40 ปี	37 คน	คิดเป็นร้อยละ 30.32
41-45 ปี	19 คน	คิดเป็นร้อยละ 15.57
46 ปีขึ้นไป	51 คน	คิดเป็นร้อยละ 41.80
3. อาชีพ		
รับจ้าง	29 คน	คิดเป็นร้อยละ 23.77
ค้าขาย	9 คน	คิดเป็นร้อยละ 7.37
ธุรกิจส่วนตัว/ อิสระ	50 คน	คิดเป็นร้อยละ 40.98
ประเภทธุรกิจ		
• ส่งออก		
• การศึกษา		
• กฎหมาย		
• เคมีภัณฑ์ยา		
• ออกแบบ-รับเหมา		
• เครื่องสำอาง-เครื่องมือแพทย์		
• ผู้ผลิตยางรถประเภทต่างๆ		
• ร้านอาหาร		
• Trading of Parts and Heavy machines		
• Manufacturer		
• เกษตรอุตสาหกรรม		
• บริการทางการแพทย์		
• โรงงานเสื้อผ้าสำเร็จรูป + ปู่ชีวภาพ		

- ผลิตเครื่องดื่ม
- ที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมเกษตร
- เหมืองแร่
- แปรรูปผลิตผลสมุนไพรและสินค้าเกษตร
- โรงสีข้าว, ส่งออกข้าว
- Printing
- อสังหาริมทรัพย์
- Logistics

แม่บ้าน	1 คน	คิดเป็นร้อยละ 0.8
รับราชการ	13 คน	คิดเป็นร้อยละ 10.65
อื่นๆ	20 คน	คิดเป็นร้อยละ 16.39

4. ข้อมูลของท่านสามารถเปิดเผยได้หรือไม่

ได้	88 คน	คิดเป็นร้อยละ 72.14
ไม่ได้	34 คน	คิดเป็นร้อยละ 27.86

5. เนื้อหาสาระของการสัมมนาในครั้งนี้เป็นประโยชน์กับคุณมากน้อยเพียงใด

มีประโยชน์มาก	89 คน	คิดเป็นร้อยละ 72.95
ค่อนข้างมีประโยชน์	33 คน	คิดเป็นร้อยละ 27.05
มีประโยชน์น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0

6. เนื้อหาสาระของการสัมมนาสามารถนำไปเป็นแนวทางการทำธุรกิจของคุณได้มากน้อยเพียงใด

ได้มาก	95 คน	คิดเป็นร้อยละ 77.86
พอใช้	27 คน	คิดเป็นร้อยละ 22.14
นำไปใช้ไม่ได้เลย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0

7. เนื้อหาสาระในการสัมมนา

ดีมาก	39 คน	คิดเป็นร้อยละ 31.96
ดี	71 คน	คิดเป็นร้อยละ 58.19
พอใช้	12 คน	คิดเป็นร้อยละ 9.85
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0

8. รูปแบบการสัมมนาที่ใช้

ดีมาก	33 คน	คิดเป็นร้อยละ 27.04
ดี	80 คน	คิดเป็นร้อยละ 65.57
พอใช้	9 คน	คิดเป็นร้อยละ 7.39
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0

9. ระบบเสียง แสง และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานสัมมนา
ดีมาก	32 คน	คิดเป็นร้อยละ 26.22
ดี	82 คน	คิดเป็นร้อยละ 67.21
พอใช้	8 คน	คิดเป็นร้อยละ 6.57
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0
10. ความเหมาะสมของวัน/ เวลาที่จัด
ดีมาก	20 คน	คิดเป็นร้อยละ 16.39
ดี	91 คน	คิดเป็นร้อยละ 74.59
พอใช้	11 คน	คิดเป็นร้อยละ 9.02
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0
11. วิทยากรที่เชิญมาในงานสัมมนา
ดีมาก	19 คน	คิดเป็นร้อยละ 15.57
ดี	93 คน	คิดเป็นร้อยละ 76.22
พอใช้	10 คน	คิดเป็นร้อยละ 8.21
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0
12. ความเหมาะสมของสถานที่ที่จัดงานสัมมนา
ดีมาก	10 คน	คิดเป็นร้อยละ 8.19
ดี	110 คน	คิดเป็นร้อยละ 90.16
พอใช้	2 คน	คิดเป็นร้อยละ 1.65
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0
13. ความเหมาะสมของสถานที่ที่จัดงานสัมมนา
ดีมาก	13 คน	คิดเป็นร้อยละ 10.65
ดี	108 คน	คิดเป็นร้อยละ 88.52
พอใช้	1 คน	คิดเป็นร้อยละ 0.83
น้อย	- คน	คิดเป็นร้อยละ 0
14. การสัมมนาครั้งต่อไปอยากให้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ
- การลงทุนในประเทศอื่นๆ เช่น จีน, ละตินอเมริกา, กลุ่ม AEC
 - การลงทุนเฉพาะรายธุรกิจ
15. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการปรับปรุงงานสัมมนาในครั้งต่อไปให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ร่วมงานสัมมนา
- เชิญภาคเอกชนที่มีประสบการณ์จริงมามากกว่านี้

16. หากทาง BOI จัดไปดูงานต่างประเทศ ท่านมีความสนใจหรือไม่

สนใจ 98 คน คิดเป็นร้อยละ 80.32

เหตุผล

- ได้เห็นสภาพแวดล้อมที่แท้จริง เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

ไม่สนใจ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19.68

เหตุผล

- ช่วงเวลาไม่เอื้ออำนวย
- ระยะเดินทางเวลายาวเกินไป

เอกสารประกอบการสัมมนา

THAILAND BOARD OF INVESTMENT

“การค้า/การลงทุนในแอฟริกา: การค้า การลงทุนใหม่ในตลาดใหม่”

โดย
ดร. ณรงค์ชัย อัครเศรณี ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

สัมมนาการศึกษาผลกระทบการค้า การลงทุนในตลาดใหม่ - แอฟริกา
 ภาวณฯ ชั้นอนุบาล มอริสเซียส และสองโกลา
 วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2554

WORLD ECONOMIC CHANGES

WORLD ECONOMIC CHANGES

อำนาจของกลุ่มภูมิภาคตามทวีปต่างๆ

ทำไมไทยต้องออกไปลงทุนข้างนอกประเทศ?

สถานะตลาด - การแข่งขันสูง - จับตัว

ตลาดภายในประเทศ

วิกฤตการณ์ลงถ่วงของ

ตลาดนอกประเทศ/ตลาดโลก

- ตลาดรองรับขยายตัวกว้างขึ้น

- เข้าถึงแหล่งวัตถุดิบและแรงงานในตลาดใหม่

เศรษฐกิจไทยกับการลงทุนในต่างประเทศ

Thailand: Direct Investment Abroad VS Portfolio Investment (Millions of Dollars)

Source: Bank of Thailand 2011

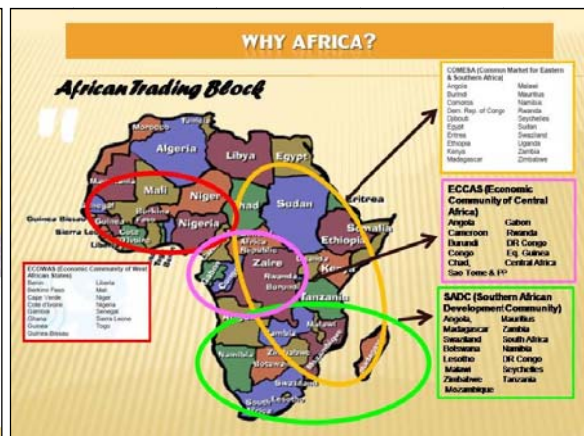
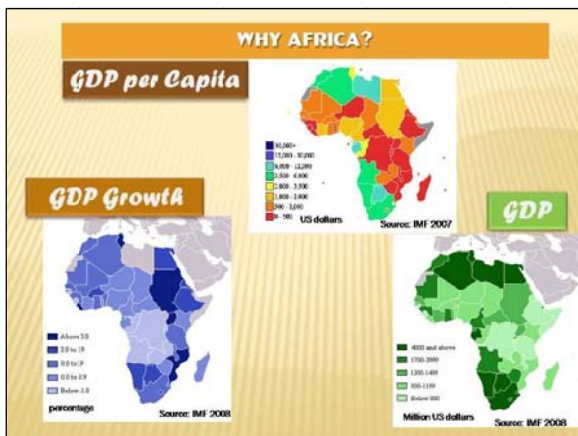
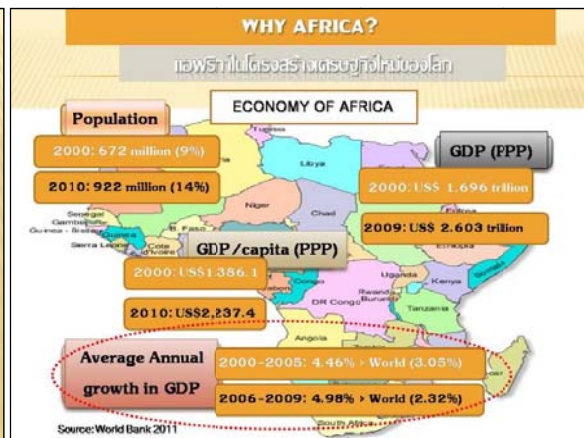
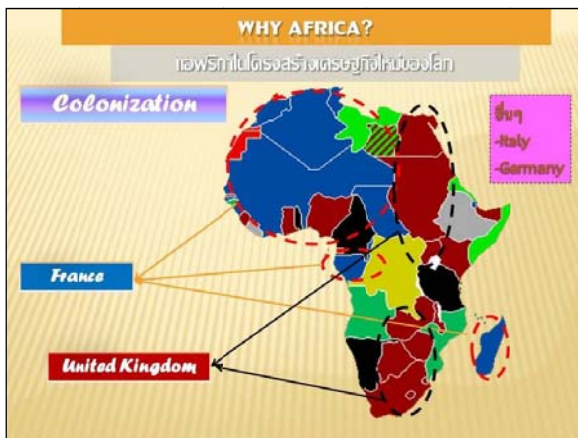
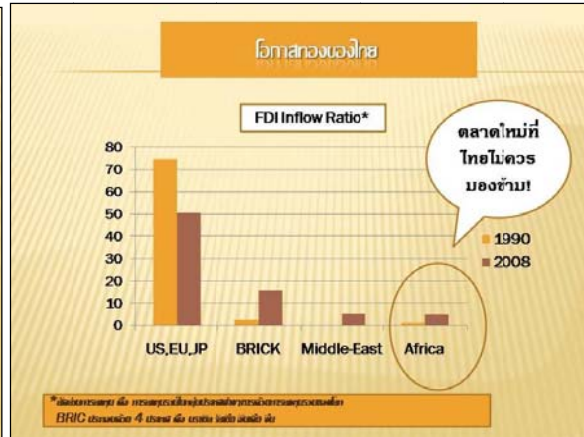
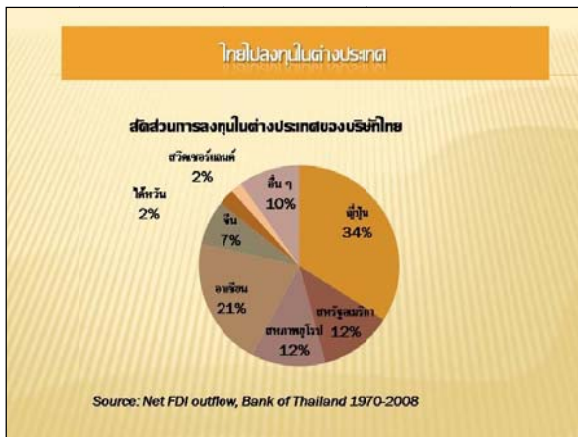
ตัวอย่างบริษัทไทยที่ออกไปลงทุนในต่างประเทศ

- Amata, Anantara Spa, Baiyoke, CP, Bangkok Bank, Bangkok Airways, Thai President Foods, Banpu, Loxley, Jasmine, Saha Union, S&P, Coca Restaurants, MK Restaurants, Prada Jewelry, Thai Union and Siam Cement

ตัวอย่าง

- กลุ่ม Landmark เข้าซื้อ The Regent Hotel (United Kingdom) ใราคา 115 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ;
- Boonrawd Brewery เข้าซื้อหุ้นมูลค่าร้อยละ 30 ของ Wan Li Beer (China);
- Banpu เข้าซื้อหุ้นมูลค่าร้อยละ 35 ของ Indominco Mandiri (Indonesia) ใราคา 10.5 ล้านดอลล่าร์สหรัฐฯ;
- PTT เข้าซื้อหุ้นมูลค่าร้อยละ 50 ของ Subic Energy Co. Ltd. และ Subic Bay Distribution Inc. (The Philippines)
- Bangkok Bank เข้าซื้อหุ้นมูลค่าร้อยละ 10 ของ People Insurance of China (China).
- กลุ่มบริษัทสามารถและบริษัท ส.การช่าง

WHY AFRICA?

Market

Resources

WHY AFRICA?

Market

Ghana

Manitius

Gateway to West Africa

Investment Hub (Singapore of Africa)

WHY AFRICA?

Resources

Cameroon

Angola

Agriculture Products

Crude Oil

ไทยพร้อมแล้วหรือยัง?

เงินทุนสำรองระหว่างประเทศกว่า \$187 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

การเจรจาการเปิดเสรีด้านการลงทุนในความตกลงการค้าเสรีต่างๆ

การสนับสนุนจากภาครัฐ: BOI, EXIM, MFA, MoC

ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนร่วม 60 ฉบับ

ค่าเงินบาท 30/\$US

การจัดอันดับประเทศที่มีศักยภาพในทวีปแอฟริกา

โดย
ศูนย์วิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
23 สิงหาคม 2554

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

จัดลำดับศักยภาพของประเทศที่ผู้ประกอบการไทยน่าจะให้ความสนใจในการประกอบธุรกิจในทวีปแอฟริกา และสำรวจภาคสนามไม่น้อยกว่า 4 ประเทศ

วิธีการคัดเลือกประเทศเป้าหมาย

กรองขั้นที่ 1: Composite Index 53 ประเทศ

กรองขั้นที่ 2: PESI Analysis + Current Crisis 16 ประเทศ

4 ประเทศ

คัดเลือกอุตสาหกรรม/บริการที่มีศักยภาพ

สำรวจความคิดเห็น

สำรวจภาคสนาม

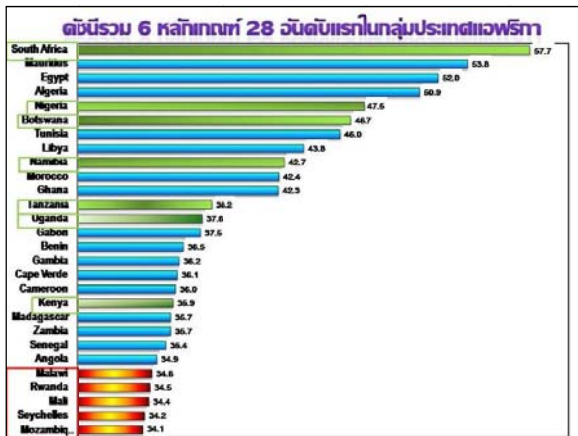
Page 3

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศชั้นแรก

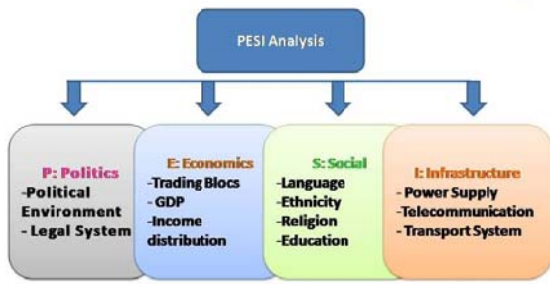
Composite Index = 100

- Markets: -Population -GDP (PPP) -Income Gini Coefficient -Consumer Price Index
- Human Resources: - Human Development Index
- Natural Resources: - Area -Oil Production and Reserves -Natural Gas Production and Reserves
- Gateway: -Logistic Performance Index -Infrastructure
- Politics: -Regime Style -EU Democracy Index -Political Instability Index
- Openness: -Trade Freedom Index -Investment Freedom Index

Page 4

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศขั้นที่ 2

ผลการคัดเลือกประเทศหลังพิจารณา PESI

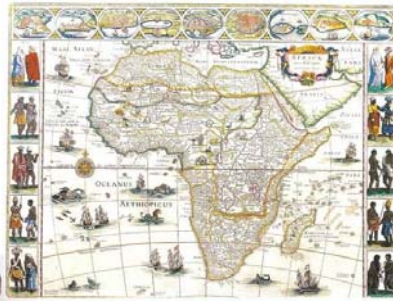
53 ประเทศ	
28 ประเทศ	
21 ประเทศ	
16 ประเทศ	อินเดีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน ตุรกี ฟิลิปปินส์ บราซิล แคนาดา
13 ประเทศ	มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ตุรกี ฟิลิปปินส์ บราซิล แคนาดา
10 ประเทศ	มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ตุรกี ฟิลิปปินส์ บราซิล แคนาดา
8 ประเทศ	มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ตุรกี ฟิลิปปินส์ บราซิล แคนาดา
6 ประเทศ	มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน ตุรกี ฟิลิปปินส์

* ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก
 * ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก
 * ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก
 * ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก
 * ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก
 * ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก
 * ประเทศที่คัดออกเนื่องจากไม่ได้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก

สรุปผลการคัดเลือก

Quantitative + Qualitative (Composite Index) (PESI) ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ

นำไปสู่การตัดสินใจคัดเลือกประเทศที่จะไปสำรวจภาคสนาม

=> รายละเอียด 4 ประเทศ

ภาพรวม 4 ประเทศ

กานา แคนเมอรูน มอริเชียส และ แองโกลา

โดย ทีมวิจัยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2554
ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์คอนเวนชั่น

หัวข้อการนำเสนอ

- ศึกษาภาพแองโกลา แคนเมอรูน กานา และมอริเชียส
- การเมือง
- เศรษฐกิจ
- กฎระเบียบ
- สังคม
- ระบบโครงสร้างพื้นฐาน

ประเทศแองโกลา

- ที่ตั้ง แองโกลาตั้งอยู่ทางตัน ตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปแอฟริกา บนฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก
- พื้นที่ 1,246,700 ตร.กม. (ประมาณ 2 เท่าครึ่งของไทย)
- เมืองหลวง กรุงลูอันดา (Luanda)

การเมือง (P)

MPLA-José Eduardo dos Santos

สังคมนิยมมาร์กซิส/
โซเวียตหนุนหลัง

UNITA-Jonas Savimbi

สังคมนิยมประชาธิปไตย/
สหรัฐอเมริกาหนุนหลัง

สงครามกลางเมือง 1975 – 2002
ผู้เสียชีวิตรวม 500,000 คน

เศรษฐกิจ (E)

- เศรษฐกิจโต** เฉลี่ยกว่าร้อยละ 9.3 ระหว่างปี 2003-2010, รายได้ต่อหัวประชากร ปี 2010 > \$6000/หัว และขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 6 ในทวีป (ประมาณ 1/5 ของไทย)
- กำลังแรงงาน** กว่า 8,000,000 คน ปัจจุบันเผชิญปัญหาการว่างงานค่อนข้างสูง (40%)
- การไหลเข้าของเงินลงทุนจากต่างประเทศ** ในปี 2010 สูง 13.1 (non-oil 3.3) พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ค่าครองชีพสูง** เนื่องจากสินค้าอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่มาจากการนำเข้า

		
23.4 บาท		15 บาท
- ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ:** เพชร (ผลิต 9 พันกะรัตต่อปี) น้ำมัน 600 พันล้านบาร์เรลเหลว หรือประมาณ 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน ก๊าซหุงต้ม ประเทศเศรษฐกิจน้ำมัน

เศรษฐกิจ (E)

- เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 9,431 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (สูงอันดับที่ 7 ในทวีป)
- ค่าเงินลอยตัวโดย อัตราแลกเปลี่ยน ปัจจุบัน 93.1 Kwanzas = 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ
- มีธนาคารพาณิชย์ ที่เปิดดำเนินการอยู่ทั้งสิ้น 20 แห่ง
- GDP ตามสัดส่วน: เกษตร (9%) อุตสาหกรรม (66%) และ บริการ (25%)

ข้อมูลเศรษฐกิจปี 2010

ระดับการเปิดเสรีธุรกิจแองโกลา(E)

Economic, Trade and Investment Freedom of Angola in 2011

Country	Economic Freedom Index	Trade Freedom Index	Investment Freedom Index
Angola	46.2	70.2	35.0
Thailand	84.7	75.9	40.0

Source: World Heritage Foundation 2011

สินค้าสู่ตลาดโลก (E)

ความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศแองโกลา
Member of WTO

*ประเทศแองโกลายังมิได้เข้าร่วมเขตการค้าเสรี SADC

กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ (R)

Private Investment Law No.11./2003

- เงินขั้นต่ำ 1 แสนดอลลาร์สหรัฐฯ (เพื่อรับสิทธิประโยชน์ผ่าน ANPP)*
- ชาวต่างชาติไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดิน การมือครองที่ดินต้องอยู่ในลักษณะการเช่าซื้อ โดยต้องมีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

*ผู้ร่วมว่าการออกนิติบัญญัติยกเว้นกฎเกณฑ์ใหม่

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

เฉลี่ยในอุตสาหกรรมการผลิตและการค้า คือ 139 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 4,170 บาท/เดือน)

ภาษี

- ภาษีบุคคลทั่วไป (ร้อยละ 35)
- เงินได้ (ร้อยละ 0-17)
- VAT (ร้อยละ 10)
- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย/ภาษีเงินปันผล (ร้อยละ 10)

สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในประเทศแองโกลา (R)

เกษตร แปรรูป ประมง ก่อสร้าง
โครงสร้างพื้นฐาน (สุขภาพ
ศึกษา ถนน พลังงาน น้ำ ท่าเรือ
สนามบิน โทรคมนาคม)

Zone A

- *พื้นที่ในชายฝั่งทะเล
- *ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานค่อนข้างพร้อม
- *หากลงทุนในพื้นที่นี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีนิติบุคคล 8 ปี

Zone B

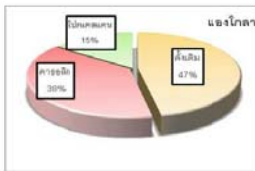
- *พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ
- *ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร
- *หากลงทุนในพื้นที่นี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีนิติบุคคล 10 ปี

Zone C

- *พื้นที่ที่ผ่านการทำสงคราม
- *ไม่มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานใดๆเลย
- *หากลงทุนในพื้นที่นี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีนิติบุคคล 15 ปี

สังคม (S)

- ประชากร: 17.3 ล้านคน (2554) อายุเฉลี่ย 38.76 ปี ประชากรร้อยละ 43 อายุต่ำกว่า 15 ปี
- ศาสนา: คริสต์ร้อยละ 53 ความเชื่อดั้งเดิมร้อยละ 47

*ภาษาราชการ: ภาษาโปรตุเกส และมีภาษาท้องถิ่นที่หลากหลาย เช่น ภาษา Bantu
*มีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงโปรตุเกส เจ้าอาณานิคม ซึ่งอยู่ร่วมกับชาวแองโกลามากว่า 400 ปี

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (I)

ท่าเรือพร้อมและมีการเดินเรือจากไทย โดย ผ่านท่าเรือ Cape Town ของแอฟริกาใต้

ตารางเวลาและค่าขนส่งสินค้าทางเรือสู่ท่าเรือ Luanda จากประเทศไทย

จุดหมายจากประเทศไทย	ค่าใช้จ่ายต่อตู้สินค้า 20 ฟุต (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	เวลา (วัน)
Luanda	2,230	27

ระบบสาธารณูปโภค (I)

- ทางถนน (Road)** มีเส้นทางครอบคลุมทั้งหมดกว่า 50,000 กิโลเมตร โดย เส้นทางหลักได้รับการลาดยางแล้วประมาณร้อยละ 10
- ทางรถไฟ (Railway)** ถูกทำลายจากสงครามกลางเมือง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการบูรณะและมีแผนขยายเส้นทางเพื่อเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ นามิเบีย คองโก และ แชนเนล
- ทางอากาศ (Airway)** ระบบการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศไม่ว่าจะเป็นในส่วนของผู้โดยสาร หรือ การขนส่งสินค้า นั้น จะมีการให้บริการที่ **Quatro de Fevereiro International Airport (Luanda)**

ประเทศมอริเชียส

ที่ตั้ง เป็นประเทศเกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ห่างจากชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปแอฟริกาประมาณ 2,400 กิโลเมตร และห่างจากประเทศมาดากัสการ์ประมาณ 800 กิโลเมตร
พื้นที่ 2,040 ตร.กม. (ใหญ่กว่ากรุงเทพฯ เล็กน้อย)
เมืองหลวง กรุงพอร์ตหลุยส์ (Port Louis)

การเมือง (P)

ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรในปี 1968

เปลี่ยนระบบการปกครองเป็นสาธารณรัฐเมื่อปี 1992

สงบ โปร่งใส มีความเป็นประชาธิปไตย และการเมืองมีความมั่นคงสูงที่สุดในทวีป

MLP – Navinchandra Ramgoolam
นายกรัฐมนตรี

MSM – Anerood Jugnauth
ประธานาธิบดี

MMM – Paul Berenger
ผู้นำฝ่ายค้าน

เศรษฐกิจ (E)

- *เศรษฐกิจโตเฉลี่ยกว่าร้อยละ 4** ระหว่างปี 1970-2010, รายได้ต่อหัวประชากร ปี 2010 > \$13,344/คน
- *กำลังแรงงาน 570,000 คน** โดยดัชนีการพัฒนามนุษย์สูงเป็นอันดับที่ 2 ในภูมิภาค
- *การไหลเข้าของเงินลงทุนจากต่างประเทศ** ในปี 2010 คือ 257 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

***ค่าครองชีพ** แพงกว่าไทยประมาณร้อยละ 10-15

17.1 บาท 15 บาท

***ทรัพยากรธรรมชาติ:** พื้นที่เพาะปลูกอุดมสมบูรณ์และที่ว่างเปล่าเหมาะสมแก่การเพาะปลูก การประมงและการท่องเที่ยว

เศรษฐกิจ (E)

- *เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 1590 ล้าน** ดอลลาร์สหรัฐฯ
- *ค่าเงินลอยตัวและมีเสถียรภาพ** โดย อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน 28 MUR = 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ
- *ธนาคารพาณิชย์** ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมบริการหลัก มีอยู่ 19 แห่ง โดย สินทรัพย์รวมของ ณ สิ้นปี 2010 ธนาคาร คือ 26 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

***GDP ตามสัดส่วน: เกษตร (5%) อุตสาหกรรม (25%) และ บริการ (70%)**

ระดับการเปิดเศรษฐกิจมอริเชียส(E)

Economic, Trade and Investment Freedom of Mauritius in 2011

Country	Economic Freedom Index	Trade Freedom Index	Investment Freedom Index
Mauritius	76.2	88.0	90.0
Thailand	64.7	75.9	40.0

ปัจจุบันนี้เป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจเสรีมากที่สุดในกลุ่มประเทศทางตอนใต้ของทะเลทราย ซาฮารา (Sub-Saharan Africa)

Source: World Heritage Foundation 2011

สินค้าสู่ตลาดโลก (E)

ความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ มอริเชียส
Member of WTO

ประเทศมอริเชียสมีวามตกลงในการส่งเสริมและคุ้มครองการขนส่งกับประเทศต่างๆ ในเอชียที่ได้อบรมแล้วในลักษณะพหุภาคีรวม 18 ประเทศ

กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ (R)

- The Companies Act of 2001
- Investment Promotion Act of 2000
 - เปิดให้นักลงทุนต่างชาติในทุุกกิจการยกเว้นธุรกิจการกระจายสัญญาณโทรทัศน์ (ได้ไม่เกินร้อยละ 20) การผลิตน้ำตาล และท่องเที่ยว: ที่ต้องมีใบอนุญาต
 - รายได้ขั้นต่ำของกิจการคือ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ
 - ชาวต่างชาติสามารถถือครองที่ดินได้

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

- ที่ระบุไว้ในกฎหมาย คือ 734 MUR (ประมาณ 810 บาท/สัปดาห์)
- ในเขตการค้าเสรีค่าแรงขั้นต่ำ คือ 562 MUR (ประมาณ 600 บาท/สัปดาห์)
- อย่างไรก็ตาม อัตราค่าจ้างเฉลี่ยในปัจจุบันคือประมาณ 1500-2250 บาท/สัปดาห์

ภาษี

- บริษัทผลกำไร (ร้อยละ 15)
- เงินได้ (ร้อยละ 15)
- VAT (ร้อยละ 15)
- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย/ภาษีเงินปันผล (ร้อยละ 15)

เขตการค้าปลอดอากรในประเทศมอริเชียส (R)

The Mauritius Freeport (free trade zone)

เขตปลอดอากรที่ตั้งขึ้นในปี 1992 เพื่อเป็นฐานในการส่งออกซ้ำ (re-export) อยู่เขตพื้นที่ในหมู่ COMESA SADC และ IOC

• ระบบโลจิสติกส์พื้นฐานพร้อมพื้นที่รวมกว่า 120,000 ตารางเมตร อาทิ ห้องเย็น ฐานผู้ให้บริการขนส่งและสินค้า สำนักงานให้เช่า โกดัง เป็นต้น

• ในปี 2010 มีบริษัทจดทะเบียนในเขตนี้ถึง 350 บริษัทรวมมูลค่าการส่งออก 225 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งนับว่าดี คือ ประมาณ ๕ และเพิ่มขึ้น

สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในประเทศมอริเชียส (R)

สำหรับนักลงทุนท้องถิ่นและต่างชาติ

- การยกเว้นภาษีศุลกากรในการนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต
- ไม่กำหนดเงินลงทุนเบื้องต้นขั้นต่ำ
- เสรีในการส่งรายได้/กำไรกลับประเทศ
- การคิดค่าเสื่อมในอัตราร้อยละ 50 ต่อปีสำหรับการซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์
- สิทธิประโยชน์พิเศษสำหรับการลงทุนในกิจการที่รัฐส่งเสริม เช่น การพัฒนาโรงแรมจึงได้รับการยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่ายรวมระยะเวลา 10 ปี และได้รับสิทธิการกู้เงินด้วยอัตราดอกเบี้ยพิเศษ

สังคม (S)

ประชากร: 1.3 ล้านคน (2553)

ศาสนา: ฮินดู ร้อยละ 48 คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ร้อยละ 24 โปรเตสแตนต์ ร้อยละ 9 อิสลาม ร้อยละ 17 และอื่นๆ ร้อยละ 2

ภาษาราชการ: ภาษาอังกฤษ และมีภาษาฝรั่งเศส สาย Creole ซึ่งนับเป็นภาษาท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ประชากรส่วนใหญ่สามารถสื่อสารทั้ง 2 ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (I)

การเดินทางจากไทย

ตารางแสดงเวลาและค่าขนส่งสินค้าทางเรือท่าเรือ Port-Louis

จุดหมายปลายทางประเทศไทย	ค่าใช้จ่ายต่อตู้สินค้า 20 ฟุต (ดอลลาร์สหรัฐ)	เวลา (วัน)
Port-Louis	2,800	20

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (I)

- **ทางถนน (Road)** มีถนนครอบคลุมทั่วประเทศ รวมระยะกว่า 1900 กิโลเมตร มีพื้นที่ที่ทรูกันดาร มอริเชียสที่ยังคงมีถนนลาดยาง และมีฟ้าข้างฝั่ง
- **ทางรถไฟ (Railway)** ปัจจุบันไม่มีรถไฟดำเนินการ
- **ทางอากาศ (Airway)** เนื่องจากมอริเชียสเป็นประเทศขนาดเล็กจึงมีสนามบินนานาชาติเพียงแห่งเดียว คือ Sir Seewoosagur Ramgoolam International Airport และสนามบินท้องถิ่นอีก 4 แห่ง นอกจากนี้ประเทศมอริเชียสมีสายการบินประจำชาติ คือ Mauritius Air

ประเทศกานา

- ที่ตั้ง ตั้งอยู่บริเวณแอฟริกาตะวันตก ทิศเหนือติดกับบูร์กินาฟาโซ จีบูตี ตะวันออกติดกับโตโก ทิศตะวันตกติดกับโกตดิวัวร์ ทิศใต้ติดกับมหาสมุทรแอตแลนติกบริเวณอ่าวกินี ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 539 กิโลเมตร
- พื้นที่ 239,537 ตร.กม. (เล็กกว่าประเทศไทยประมาณครึ่งหนึ่ง)
- เมืองหลวง กรุงอักกรา (Accra)

การเมือง (P)

ได้รับเอกราชจากอังกฤษภายใต้การนำของ Kwame Nkrumah ซึ่งเข้ารับตำแหน่งผู้นำคนแรกของประเทศเมื่อปี 1947

Kwame Nkrumah
เกิดความวุ่นวายแย่งชิงอำนาจถึงปี 1992 (แต่ไม่รุนแรง)

NDC

Jerry Rawlings
John Mills

NPP

John Kufor

ปัจจุบันมีการเลือกตั้งเสรีและพรรคการเมืองเคารพการตัดสินใจของประชาชน การส่งต่ออำนาจระหว่างพรรคการเมืองเป็นไปโดยราบรื่น

เศรษฐกิจ (E)

- **เศรษฐกิจโต**เฉลี่ยกว่าร้อยละ 5.7 ระหว่างปี 2005-2010, รายได้ต่อหัวประชากร ปี 2010 > \$1550/คน และขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 15 ในทวีป
- **กำลังแรงงาน** ประมาณ 10.6 ล้านคน ซึ่งกว่าร้อยละ 50 ประกอบอาชีพเกษตร
- การไหลเข้าของเงินลงทุนจากต่างประเทศ ในปี 2010 สูง 1.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

***ค่าครองชีพไม่สูง** เมื่อเทียบกับประเทศไทย

		
14.1 บาท		15 บาท

(อย่างไรก็ตามปัจจุบันกำลังเผชิญปัญหาเงินเฟ้อในประเทศ ซึ่งในปี 2010 สูง 19.3%)

***ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ:** ทอง เพชร สังกะสีและแร่ธาตุอื่นๆ และเมื่อปี 2007 มีการค้นพบแหล่งน้ำมัน โดยในปี 2011 คาดว่าจะนำรายได้เข้าประเทศประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เศรษฐกิจ (E)

- เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 1,389 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (สูงอันดับที่ 16 ในทวีป)
- ค่าเงินลอยตัวโดย อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน 1.5 Cedi = 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ
- มีธนาคารพาณิชย์ ที่เปิดดำเนินการอยู่ทั้งสิ้น 30 แห่ง

***GDP ตามสัดส่วน: เกษตร (34%) อุตสาหกรรม (25%) และ บริการ (41%) ทั้งนี้ กานาคือผู้ผลิตโกโก้ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของโลก**

ข้อมูลเศรษฐกิจปี 2010

ระดับการเปิดเสรีธุรกิจกานา (E)

Economic, Trade and Investment Freedom of Ghana in 2011

Country	Economic Freedom Index	Trade Freedom Index	Investment Freedom Index
Ghana	59.4	67.8	65.0
Thailand	64.7	75.9	40.0

Source: World Heritage Foundation 2011

สินค้าผู้ตลาดโลก (E)

ความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ
Member of WTO

*ECOWAS คือ กลุ่มเศรษฐกิจ ของของประเทศแอฟริกาตะวันตก ซึ่งมีสมาชิกรวม 15 ประเทศตั้งขึ้นเมื่อ 1975

กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ (R)

Ghana Investment Promotion Act 1994

- เงินทุนขั้นต่ำ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ และ 3 แสนดอลลาร์สหรัฐ สำหรับกิจการค้า
- ชาวต่างชาติไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดิน การมือครองที่ดินต้องอยู่ในลักษณะการเช่าซื้อ โดยระยะเวลาสูงสุด 99 ปี
- ห้ามการลงทุนในบางสาขา เช่น ร้านขายของชำ แท็กซี่ ร้านอาหารหรือบริการเสริมสวย เป็นต้น

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

เฉลี่ยในอุตสาหกรรมการผลิตและการค้า คือ 2.2 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 66บาท/วัน)

ภาษี

- นิติบุคคลทั่วไป (ร้อยละ 25)
- เงินได้ (ร้อยละ 0-25)*
- VAT (ร้อยละ 12.5)
- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย/ภาษีเงินปันผล (ร้อยละ 5-15)

*ชาวต่างชาติร้อยละ 20

สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในประเทศกานา (R)

การแปรูปสินค้าเกษตร ผ้าย โฉม ประมงและการผลิตอื่นๆ
ท่องเที่ยว: การเงิน และ โทรคมนาคม เป็นต้น

Zone A

พื้นที่ ACCRA และ Tema ได้รับการยกเว้นภาษี 5 ปีสำหรับการแปรูปและหลัง 5 ปีภาษีจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 20

Zone B

พื้นที่เขตเมืองในภูมิภาคอื่นๆ ได้รับการยกเว้นภาษี 5 ปีสำหรับการแปรูปและหลัง 5 ปีภาษี จะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 10

*เก็บภาษีร้อยละ 18.75 สำหรับการผลิิตอื่นๆ

Zone C

พื้นที่นอกเขตเมืองอื่นๆ ได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับการแปรูป

*เก็บภาษี ร้อยละ 12.5 สำหรับการผลิิตอื่นๆ

เขตการค้าปลอดอากรในประเทศกานา (R)

The Ghana Free Zone Act 1995

- เขตปลอดอากรในการมีถิ่นและพิเศษ คือ ประชามณฑลการเขตการค้าปลอดอากรสามารถขอตั้งประกาศให้บริษัทหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเขตปลอดอากรได้
- บริษัทที่ได้รับสิทธิต้องส่งงบการเงินที่ผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
- ในปี 2010 มีบริษัทจดทะเบียนในเขตที่สิ้น 205 บริษัท ซึ่งเงินค่าหลัก คือ เกษตรแปรรูป อาหารเด็ก และเสื้อผ้า
- ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจรวมระยะเวลา 10 ปี

สังคม (S)

- *ประชากร:** 23.1 ล้านคน (2553)
- *ศาสนา:** คริสต์ร้อยละ 64 ความเชื่อดั้งเดิม 18 อิสลามร้อยละ 14 และอื่น ๆ ร้อยละ 4
- *ภาษาทางการ:** ภาษาอังกฤษนอกจากนี้รัฐบาลให้การสนับสนุนการศึกษาภาษาท้องถิ่นอย่างเป็นทางการอยู่ 9 ภาษา

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (I)

มีท่าเรือและมีการเดินเรือจากไทย โดย เปลี่ยนเรือที่สิงคโปร์และผ่านท่าเรือ Cape Town/Durban ของแอฟริกาใต้

ตารางเวลาและค่าขนส่งสินค้าทางเรือสู่ท่าเรือ Tema จากประเทศไทย

จุดหมายจากประเทศไทย	ค่าใช้จ่ายต่อตู้สินค้า 20 ฟุต (ดอลลาร์สหรัฐ)	เวลา (วัน)
Tema	2,500	40

ระบบสาธารณูปโภค (I)

- **ทางถนน (Road)** กว่าร้อยละ 97 ในกรณีชนบทและสินค้า พึ่งพาระบบนี้ ปัจจุบันประเทศกานามีถนนระยะทางรวม 40,186 กม. โดยประมาณ 1 ใน 3 คือ ถนนทางหลวงที่เชื่อมต่อกับเมืองและ ถนนหนทางของประเภทอื่นๆ ประเทศกานายังมีเส้นทางหลวงที่ เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆ อีกด้วย
- **ทางรถไฟ (Railway)** เป็นระบบการขนส่งที่ค่อนข้าง ล้าสมัยและเป็นระบบรางเดี่ยว โดยมีระยะทางรวมประมาณ 953 กิโลเมตร
- **ทางอากาศ (Airway)** กานามีสนามบิน 12 แห่ง (ปูพื้นผิว เฉียบ 6 แห่ง) โดยสนามบินที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ สนามบิน นานาชาติดโคกา (Kotoka International Airport) ณ กรุงอัก ครา นอกจากนี้ ประเทศกานามีสายการบินประจำชาติ คือ สายการบินนานาชาติกานา

ศักยภาพแคเมอรูนในแอฟริกา

- ที่ตั้ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของทวีปแอฟริกา ทิศเหนือ ติดกับไนจีเรีย ทิศตะวันออก ติดกับ ชาดและสาธารณรัฐแอฟริกากลาง ทิศใต้ ติด กับอียิปต์และลิเบีย ทิศตะวันตก ติดกับมหาสมุทร แอตแลนติก บริเวณอ่าว Biafra
- พื้นที่ 475,442 ตร.กม. (ขนาดเล็กว่ำไทย เล็กน้อย)
- เมืองหลวง กรุงยาฮุนเด (Yaoundé)

การเมือง (P)

ได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส ในปี 1960

ประธานาธิบดี Paul Biya ดูแลอำนาจมา ตั้งแต่ปี 1982 และได้มีการแก้ไข รัฐธรรมนูญเพื่อเปิดช่องโหว่ต่อสามารถ ครองอำนาจต่อไปในที่สุด

Paul Biya

มีความเสี่ยงจะเกิดการประท้วงเนื่องจากปัญหาความไม่โปร่งใสทางการเมือง

สภาพแวดล้อมทางการเมืองของประเทศแคเมอรูนค่อนข้างสงบและไม่ค่อยเกิดการประท้วงกลางเมือง

เศรษฐกิจ (E)

- เศรษฐกิจโตเฉลี่ยกว่าร้อยละ 2.8 ระหว่างปี 2005-2010, รายได้ต่อหัวประชากร ปี 2010 > \$2,200/คน
- กำลังแรงงาน 7,500,000 คน โดยดัชนี การพัฒนามนุษย์สูงเป็นอันดับที่ 2 ในภูมิภาค
- การไหลเข้าของเงินลงทุนจากต่างประเทศ ในปี 2010 คือ 337.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

16.8 บาท

15 บาท

▪ค่าครองชีพ พ่วงกว่าไทยประมาณร้อยละ 10

▪ทรัพยากรธรรมชาติ: พื้นที่เพาะปลูกอุดมสมบูรณ์และสัตว์ที่ค้นสวยงาม เหมาะแก่การเพาะปลูก การประมงและการท่องเที่ยว มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลาย อาทิ น้ำมัน ไม้ซุง แร่เหล็ก สังกะสี เป็นต้น

เศรษฐกิจ (E)

- เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 2000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ค่าเงินคงที่และมีเสถียรภาพ โดย อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน 655 CFA = 1 Euro ใช้สกุลเงินร่วมกับอีก 6 ประเทศ
- มีธนาคารพาณิชย์ มีธนาคารพาณิชย์ เปิดดำเนินการอยู่ทั้งสิ้น 14 แห่ง

▪GDP ตามสัดส่วน: เกษตร (20%) อุตสาหกรรม (31%) และ บริการ (49%)

ระดับการเปิดเศรษฐกิจแคเมอรูน(E)

Economic, Trade and Investment Freedom of Cameroon in 2011

Country	Economic Freedom Index	Trade Freedom Index	Investment Freedom Index
Cameroon	51.8	59.6	35.0
Thailand	64.7	75.9	40.0

Source: World Heritage Foundation 2011

ทางออกสินค้าสู่ตลาดโลก (E)

ความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ แคมeroon
Member of WTO

กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ (R)

- The investment code 1990
- Investment charter 2002
 - เงินทุนขั้นต่ำ 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน
 - ชาวต่างชาติไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดิน การถือครองที่ดินต้องอยู่ในลักษณะการเช่า โดยมีระยะเวลาสูงสุด 99 ปี
 - ส่งเสริมการลงทุนในกิจการปรับปรุงสินค้าเกษตร

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

- ที่ระบุไว้ในกฎหมาย คือ 28,246 CFA (ประมาณ 1,854 บาท/เดือน)

ภาษี

- นิติบุคคลทั่วไป (ร้อยละ 38.5)
- เงินได้ (ร้อยละ 38.5)
- VAT (ร้อยละ 19.3)
- ภาษีหัก ณ ที่จ่ายภาษีเงินปันผล (ร้อยละ 16.5-25)

สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนในประเทศแคมeroon (R)

Basic

- ส่งออกอย่างน้อย ร้อยละ 25
- มูลค่าเพิ่มขั้นต่ำมี 25%
- ไม่ต้องเสียภาษี 8 ปี
- ไม่เสียภาษี 3 ปีแรกของการตั้งนิคม

IZEP

- เงินทุนขั้นต่ำ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเทียบเท่ากับร้อยละ 35
- ลดหย่อนภาษีร้อยละ 25 ไม่เกิน 10 ปี

IZEP+

- ลงทุนในกิจการที่รัฐให้ความสำคัญตามแบบ IZEP*
- ส่งออกอย่างน้อย ร้อยละ 50
- สิทธิประโยชน์พิเศษ ไม่เกิน 17 ปี

*Industrialization Master Plan

เขตการค้าปลอดอากรในประเทศแคมeroon (R)

สำหรับนักลงทุนท้องถิ่นและต่างชาติ

- มี 2 แบบ คือ
 - นิคมอุตสาหกรรมที่รัฐกำหนด
 - การลงทุนในกิจกรรมที่รัฐส่งเสริม (ในจังหวัด)
- ไม่ต้องเสียภาษี 10 ปีและจากปีที่ 11 ชำระในอัตราร้อยละ 15
- กิจกรรมเพื่อการส่งออกแต่สามารถขายสินค้าในแคมeroonได้ไม่เกินร้อยละ 20 (และต้องชำระภาษี)
- เปิดบัญชีเงินดอลลาร์สหรัฐฯได้และทำการแลกเปลี่ยนสกุลเงินและโอนเงินไปต่างประเทศได้อย่างเสรี
- ปลอดภาษีอากรในการส่งออกนำเข้าและสามารถจ้างงานชาวต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 20

สังคม (S)

ประชากร: 19.9 ล้านคน (2553)
ศาสนา: คริสต์ ร้อยละ 52 ความเชื่อดั้งเดิม ร้อยละ 26 อิสลาม ร้อยละ 22
เชื้อชาติ: แคมeroonมีเชื้อชาติที่หลากหลาย ตั้งเช่นประเทศส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกา กล่าวคือ มีมากกว่า 250 กลุ่ม
ภาษาราชการ: ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ เป็นภาษาราชการและภาษาทางการของประเทศ โดยคาดหวังจะเป็นประเทศที่มีระบบ 2 ภาษา แม้นในความเป็นจริงประชากรส่วนใหญ่เข้าใจเพียงภาษาเดียว

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (I)

การเดินทางจากไทย โดย เปลี่ยนเรือที่สิงคโปร์และผ่านท่าเรือ Cape Town/Durban ของแอฟริกาใต้

ตารางแสดงเวลาและค่าขนส่งสินค้าทางเรือสู่ท่าเรือ Douala

จุดหมายปลายทางประเทศไทย	ค่าใช้จ่ายต่อตู้สินค้า 20 ฟุต (ดอลลาร์สหรัฐ)	เวลา (วัน)
Douala	2,500	40

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน (I)

▪ **ทางถนน (Road)** มีทางหลวงระยะทางรวมประมาณ 50,000 กิโลเมตร โดยประมาณ 5,000 กิโลเมตร เป็นถนนที่ปูเรียบ

▪ **ทางรถไฟ (Railway)** มีระบบการขนส่งทางรถไฟเป็นระบบรางเดียว ซึ่งมีระยะทางรวมประมาณ 977 กิโลเมตร สร้างตั้งแต่สมัยอาณานิคมและปัจจุบันบริหารโดยบริษัทแคมเรล (Camrail)

▪ **ทางอากาศ (Airway)** แคนเมอรูนมีสนามบิน 34 แห่ง ใดๆก็ตาม มีเพียง 10 แห่งจึงปูพื้นผิวเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสนามบินนานาชาติดูอาลา (Douala International Airport) ทำหน้าที่เป็นสนามบินนานาชาติหลักของประเทศโดยมีสนามบินขนาดเล็กและกาวิ เป็นสนามบินรองที่สามารถรองรับการบินระหว่างประเทศได้

สรุป 4 ประเทศ

	การเมือง (P)	เศรษฐกิจ (E)	กฎระเบียบ (R)	สังคม (S)	โครงสร้างพื้นฐาน (I)
แองโกลา	กำลังพยายามแก้ไขปัญหาระยะยาวเกี่ยวกับดัชนีชี้วัด โดยประมาณดัชนีชี้วัดปี 1992	เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวเร็ว ขณะนี้ถูกมองว่ามีความหวังดี มีเงินออมและขาดดุลค่าคงที่ต่ำลง	การมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาค รวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การขนส่ง (SARF)	มีการปรับปรุงและขยายขนาดของบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง	ระบบถนนที่มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยที่ต่ำกว่าและมีปริมาณที่เพียงพอ แต่ขาดประสิทธิภาพ
มอริเชียส	ไม่มีความกังวลเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำและปัญหาสังคม	เศรษฐกิจขยายตัวต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่ดีในอนาคต และกำลังดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติและการพัฒนา	บริการขนส่งทางอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง มีหน่วยงานการขนส่ง (BOC)	มีการเข้าถึงของบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง	โครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย มีบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง
กานา	ยังคงมี 23% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่ว่างงาน (โดยเฉพาะในกลุ่มคนหนุ่มสาว)	เศรษฐกิจ (GDP) เติบโตอย่างรวดเร็ว และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	ผู้ให้บริการขนส่งทางอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง มีหน่วยงานการขนส่ง (GACA)	มีการเข้าถึงของบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง	มีเงินออมจำนวนมากและมีบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง
แคนเมอรูน	มีความกังวลเกี่ยวกับอำนาจประชาชนที่ต่ำ (FMI) และดัชนีชี้วัดที่ต่ำ	เศรษฐกิจมีความหลากหลายและมีความสามารถในการพัฒนา	บริการขนส่งทางอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง มีหน่วยงานการขนส่ง (CAMI)	มีการเข้าถึงของบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง	มีเงินออมจำนวนมากและมีบริการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูง

- ประเด็นที่น่าสนใจ ... ?
1. การค้า (ส่งออก - นำเข้า)
 2. การลงทุน (ทรัพยากร - เทคโนโลยี ฯลฯ)
 3. ข้อมูลที่สำคัญของแต่ละอุตสาหกรรม

สินค้าส่งออก และ นำเข้า ที่สำคัญ

สินค้าส่งออก (RCA > 1)	แคเมอรูน	กานา	แคเมอรูน	มอริเชียส
อาหารทะเล ข้าว น้ำตาล อาหารแปรรูป ยาง ฝ้าย เครื่องสำอาง อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เบียร์	เพชร น้ำมัน	ผลไม้ โกโก้ ไม้ หินปูน กล้วย พริก	ผลไม้ โกโก้ กาแฟ ไม้ น้ำมัน กล้วย ฝ้าย	น้ำตาล ปรอท เครื่องสำอาง
สินค้านำเข้า (RCA > 1)	สินค้าชิ้นส่วน เช่น น้ำมัน เหล็ก และ ฝ้าย สารเคมี เป็นต้น	วัสดุอุปกรณ์ ข้าว ฝ้าย เครื่องสำอาง อาหารทุกชนิด สินค้าอุปโภค เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ยานยนต์ ฯลฯ	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง น้ำตาล ข้าว อาหารแปรรูป ยา น้ำมันพืช เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ฯลฯ	ฝ้าย ปรอท ชิ้นส่วน อาหาร ไม่แปรรูป

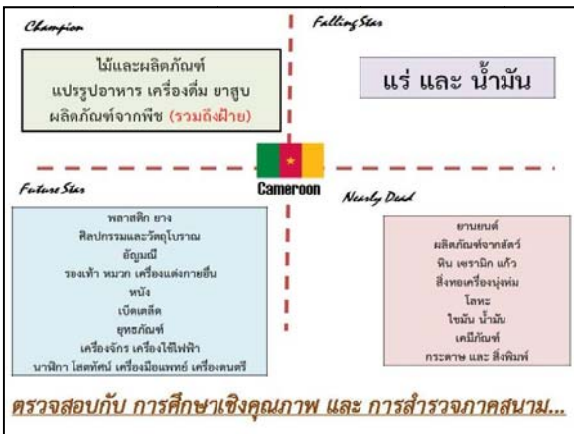
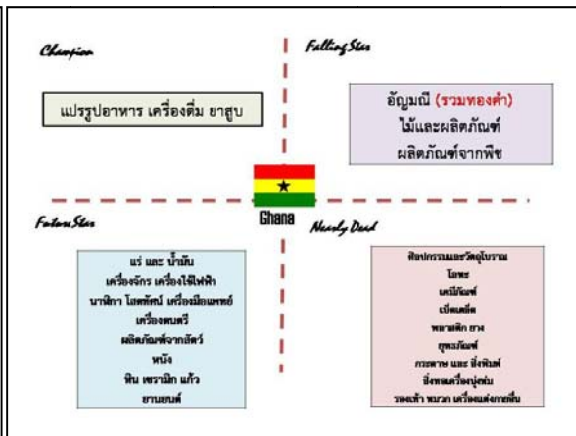
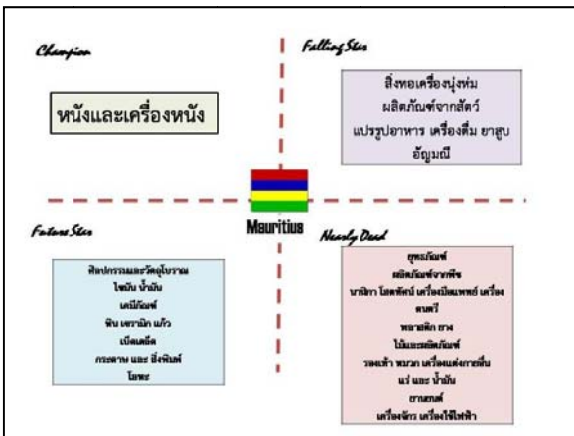
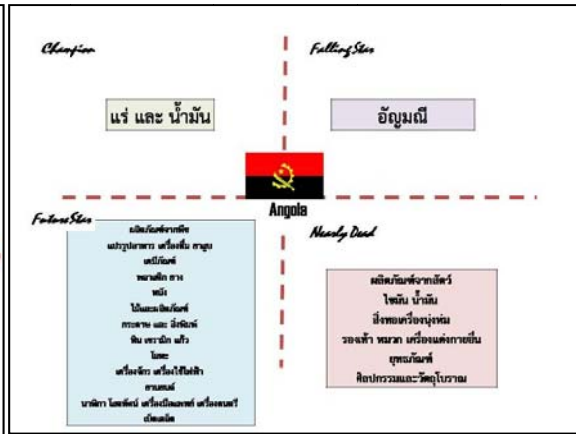
สินค้าที่มีศักยภาพในการค้าขายของไทย กับ ...

ไทยส่งออก	อาหารทะเล ข้าว น้ำตาล อาหารแปรรูป ฝ้าย เครื่องสำอาง ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ
ไทยนำเข้า	เพชร น้ำมัน
ไทยส่งออก	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง น้ำตาล ยา น้ำมันพืช เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ฯลฯ
ไทยนำเข้า	ไม้ โกโก้ พริก
ไทยส่งออก	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง แปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ฯลฯ
ไทยนำเข้า	ไม้ โกโก้ น้ำมัน กล้วย ฝ้าย
ไทยส่งออก	ฝ้าย ข้าว
ไทยนำเข้า	-

สินค้าที่มีศักยภาพ VS สินค้าในปัจจุบัน => ผลการวิเคราะห์สินค้าแห่งโอกาส

	ศักยภาพ	ปัจจุบัน	อนาคต (สินค้าแห่งโอกาส)
ไทยส่งออก	อาหารทะเล ข้าว น้ำตาล อาหารแปรรูป ฝ้าย เครื่องสำอาง ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ	ข้าว ยานยนต์ อาหารแปรรูป	อาหารทะเล น้ำมัน ฝ้าย เครื่องสำอาง เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ
ไทยนำเข้า	เพชร น้ำมัน	น้ำมัน	เพชร
ไทยส่งออก	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง น้ำตาล ข้าว อาหารแปรรูป ยา น้ำมันพืช เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ฯลฯ	ข้าว	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง น้ำมัน อาหารแปรรูป ยา น้ำมันพืช เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ
ไทยนำเข้า	ไม้ โกโก้ พริก	โกโก้	ไม้ พริก
ไทยส่งออก	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง ยานยนต์ อาหารแปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ฯลฯ	ข้าว	วัสดุอุปกรณ์ ซีเมนต์ ฝ้าย เครื่องสำอาง ยานยนต์ อาหารแปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ฯลฯ
ไทยนำเข้า	ไม้ โกโก้ น้ำมัน กล้วย ฝ้าย	โกโก้ ฝ้าย	น้ำมัน กล้วย ฝ้าย
ไทยส่งออก	ฝ้าย ข้าว	ข้าว น้ำตาล	ฝ้าย
ไทยนำเข้า	-	ปลาแห้ง	-

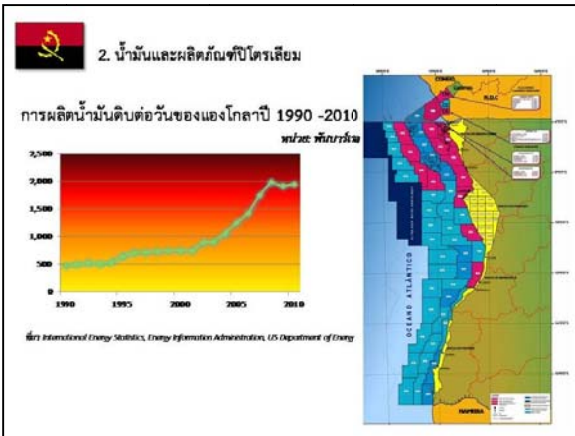

ข้อมูลที่สำคัญของอุตสาหกรรมเด่น ในแต่ละประเทศ

1. อัญมณี

	ไทย ความสามารถ	แองโกลา ความสามารถ
แร่	มีนํ้า รัตนชาติ พลอย	เพชร
เครื่องประดับ	เครื่องทองเครื่องเงิน เครื่องเพชรพลอย เครื่องพลอยเทียม	ไม่มี
การตลาด	ในปี 2010 มูลค่าส่งออก 5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ไม่รวม ทอง ทองคำขาว เงิน ไม่รวมรูป) ส่งไปสหรัฐฯ 1,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไปฮ่องกง 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งสิ้นคิดที่ส่งขายเป็นเครื่องประดับถึง 3.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	ในปี 2009 ส่งออก 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เกือบทั้งหมดคือ เพชรดิบ (449 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) มูลค่าขายส่งออกทั้งหมดนี้ต่ำกว่าไทย เพราะไม่มี ความสามารถในทางซื้อ-ขายเพชรแท้ที่สะดวก

ประเทศ	การผลิตน้ำมันดิบ ต่อวัน			การกลั่นและแยกก๊าซปิโตรเลียม (Refinery Output of Petroleum Products)	
	2007	2008	2009	2006	2007
แองโกลา	1.7 ล้านบาร์เรล	2 ล้านบาร์เรล	1.9 ล้านบาร์เรล	42,110 บาร์เรล	38,160 บาร์เรล
ไทย	1.2 แสนบาร์เรล	2.3 แสนบาร์เรล	2.4 แสนบาร์เรล	9.5 แสนบาร์เรล	9.8 แสนบาร์เรล

	ไทย	แองโกลา
น้ำมันดิบ	มีไม่เพียงพอ ต้องนำเข้า หรือ ทำเหมืองขนาดเล็กและและสำรวจในต่างประเทศ	มีน้ำมันดิบเป็นของตนเองในปริมาณมาก ทั้งที่อยู่ในทะเล ชายฝั่ง และ บนบก โดยมีปริมาณการผลิต สูงถึง 1.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน
การกลั่น	มีศักยภาพสามารถส่งออก ได้หลายชนิด โดยเฉพาะ น้ำมันปิโตรเลียมเพิ่มไม่มากนัก (คิด 2710)	มีศักยภาพไม่มากนัก มีเฉพาะการกลั่นที่อุตสาหกรรม
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	มีศักยภาพมาก โดยเฉพาะ กลุ่มพลาสติก	ไม่มีศักยภาพ
ลักษณะตลาด	เป็นผู้นำเข้าน้ำมันดิบมาแปรรูป โดยมีการทำสัมปทานเฉพาะในบางประเทศเพื่อนำเข้ามาแปรรูปเพิ่มเติมด้วย	แม้จะมีศักยภาพที่กว้างขวาง แต่ไม่ใช้และบุคลากรในหลายส่วนของห่วงโซ่ และโดยมากเน้นไปที่น้ำมันดิบ โดย กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการบูรณาการระหว่างต่างชาติ กับบริษัท Sonangol ซึ่งเป็นบริษัทแห่งชาติ

	เมียนมา	ไทย
พื้นที่เกษตร	1,392 ตารางกิโลเมตร	196,500 ตารางกิโลเมตร
พื้นที่เกษตรต่อพื้นที่ประเทศ	ร้อยละ 48.30	ร้อยละ 38.50
พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร	ร้อยละ 21.40	ร้อยละ 25.40
มูลค่าเพิ่มทางการเกษตรต่อตารางกิโลเมตร	246,699.79 ดอลลาร์สหรัฐ	161,082.20 ดอลลาร์สหรัฐ

ข้าว	เมียนมา	ไทย
พื้นที่เพาะปลูกถั่ว (ตารางกิโลเมตร)	603.5	9,320.5
มีสัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกถั่วต่อพื้นที่เกษตร	43.1%	4.7%
ผลผลิตข้าว (ตัน)	4,667.4	66,816.4
ผลผลิตต่อพื้นที่ปลูกข้าว ไร่ (ตัน)	12 ตัน	11 ตัน

ประมง

ส่งออกปลาสดที่จับได้ในประเทศ แต่ นำเข้าปลา จาก ประเทศอื่น (ที่ราคาต่ำกว่า) มาแปรรูป เป็นปลากระป๋อง

ตลาดหลักสินค้าประมง คือ สเปน และ ญี่ปุ่น

สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม

นำเข้าสิ่งทอมาผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่ม

สินค้าเกษตร

ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของกานา และ ไทย ปี 2009

	กานา	ไทย
ภูมิอากาศ	ทางใต้เขตร้อน ทางเหนือเขตร้อนชื้น	เขตร้อนชื้น
รูปร่างพื้นที่	สามเหลี่ยมที่กว้าง มีจุดเขตรอบด้าน	สามเหลี่ยมที่กว้าง มีจุดเขตรอบด้าน
ขนาดพื้นที่ประเทศ	227,535 ตารางกิโลเมตร	510,890 ตารางกิโลเมตร
ขนาดพื้นที่เกษตร	156,000 ตารางกิโลเมตร	196,500 ตารางกิโลเมตร
ขนาดพื้นที่เกษตรต่อพื้นที่ประเทศ	ร้อยละ 68.6	ร้อยละ 38.5
ขนาดพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร	ร้อยละ 0.2	ร้อยละ 25.4
รายได้จากภาคเกษตร	8,374 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	31,603 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้จากภาคเกษตรต่อ GDP	ร้อยละ 32	ร้อยละ 12
รายได้จากภาคเกษตร ต่อคนหัวคน	53,681 ดอลลาร์สหรัฐ	161,082 ดอลลาร์สหรัฐ
ปลูก	ข้าว 67.1 ล้านตันสหรัฐ	ข้าว 1,258.6 ล้านตันสหรัฐ
ตลาด	ยุโรป อาหรับ สหรัฐ	อาเซียน จีน ญี่ปุ่น

ที่มา FAO Statistics and CIA World Fact Book

สินค้าที่สำคัญ

กล้วย: สินค้าส่งออกหลัก มีปลูกทั่วไป นิยมบริโภคทั้งสดและแปรรูป

ส้ม: มีการส่งออกไปยุโรปมาก แต่การแปรรูปยังมีน้อย

เมล็ดมะม่วงหิมพานต์: ส่งออกไปจีนเป็นส่วนใหญ่

เชอร์รี่: ส่งออกไปยุโรป ใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง ปัจจุบันมีราคาสูง

โกโก้

ผู้ส่งออกเมล็ดโกโก้รายใหญ่ของโลก ปี 2009

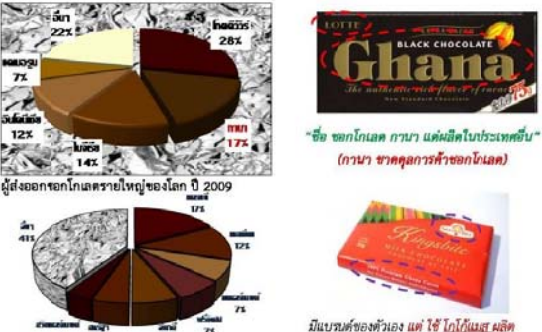
ประเทศ	สัดส่วน (%)
โกตดิวัวร์	22%
ไนจีเรีย	7%
บราซิล	12%
อินโดนีเซีย	14%
กานา	28%
เปรู	17%

ผู้ส่งออกช็อกโกแลตรายใหญ่ของโลก ปี 2009

บริษัท	สัดส่วน (%)
เนสเล่	17%
ลีออน	12%
เฮนสเลย์	7%
คานา	7%
คอสต้า	4%
คาลิเบ	5%
คิงส์	4%
คิงส์	5%
คิงส์	7%
คิงส์	7%

“ช็อกโกแลต กานา แคตมีทในประเทศขึ้น” (กานา ช็อคโกแลตคั่วช็อกโกแลต)

มีแบรนด์ของตัวเอง แต่ใช้โกโก้แปรรูป (ไม่มีสูตรพิเศษ)

ประมง

มีการแปรรูปเพื่อส่งออก แต่วัตถุดิบไม่เพียงพอ (แม้จะคิดมหาสมุทรแอตแลนติก) ต้องนำเข้าปลาแปรรูป จึงต้องการให้ไทยลงทุน **เลี้ยงปลา**

อัญมณี

มีมากทั้งทองคำ และ เพชร แต่ ขาดบุคลากรค้า เครื่องประดับ

King of Ashanti

ไม้

เปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้ของกานา และ ไทย ปี 2009

พื้นที่ป่า	กานา	ไทย
พื้นที่ป่าทั้งหมด	50,554 ตารางกิโลเมตร	189,572 ตารางกิโลเมตร
พื้นที่ป่าต่อหัวประชากร	ร้อยละ 22.2	ร้อยละ 37.1

พื้นที่ป่าไม้ของกานา

ส่วนใหญ่เป็นแปรรูปขึ้นกลาง (ไม่มีศักยภาพผลิตขึ้นปลาย เช่น เฟอร์นิเจอร์)

แรงงาน (ทอ) มีฝีมือ แต่ขาดเทคโนโลยี (ต้องการจากไทย)

สินค้าเกษตร

ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของแคนาดา และ ไทย ปี 2009

	แคนาดา	ไทย
ภูมิภาค	รัฐควิเบกและออนตาริโอ (ส่วนใหญ่)	รัฐจีน และ สหัฐ
อุปสงค์	มีทั้งจากกลุ่มเศรษฐกิจ และ ผลิตเพื่อส่งออก	ส่วนมากเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค
ขนาดพื้นที่ประเทศ	475,440 ตารางกิโลเมตร	510,890 ตารางกิโลเมตร
ขนาดพื้นที่เกษตร	91,630 ตารางกิโลเมตร	196,500 ตารางกิโลเมตร
ขนาดพื้นที่เกษตรต่อหัวประชากร	ร้อยละ 19.4	ร้อยละ 38.2
ขนาดพื้นที่ต่อประชากรต่อหัวที่เกษตร	ร้อยละ 0.3	ร้อยละ 25.4
รายได้ต่อหัวจากรวมเกษตร	3,930 ดอลลาร์แคนาดา	31,653 ดอลลาร์แคนาดา
รายได้ต่อหัวจากรวมเกษตรต่อ GDP	ร้อยละ 19	ร้อยละ 12
รายได้ต่อหัวจากรวมเกษตร ต่อตารางกิโลเมตร	42,893 ดอลลาร์แคนาดา	161,002 ดอลลาร์แคนาดา
ปลูก	จาก 22.7 ล้านเฮกตาร์ต่อหัว	จาก 1,258.6 ล้านเฮกตาร์ต่อหัว
ตลาด	ยุโรป	อาเซียน จีน ญี่ปุ่น

สินค้าที่สำคัญ

กล้วย: สินค้าส่งออกหลัก มีปลูกทั่วไป นิยมบริโภคทั้งสดและแปรรูป

ส้ม: มีการส่งออกไปยุโรปมาก แต่การแปรรูปยังมีน้อย

กาแฟ: ที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นกาแฟดิบ

ปาล์ม: ส่วนใหญ่ส่งออกฝอยไม่ล้างหรือหรี

ปาล์ม น้ำมัน: สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และอีกหลายประเทศ เข้ามาลงทุนปลูกหลายแสนไร่

ข้อสังเกต

1. แองโกลา กานา และ แคเมอรูน มีทรัพยากรมาก แต่ขาดเทคโนโลยี จึงต้องการให้ไทยลงทุน **แปรรูป**
2. อย่างไรก็ตาม ควรเข้าไปลงทุนเพื่อพัฒนา “โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)” เช่น พลังงาน โรงแรมที่พัก อาคาร โรงงาน และสนามบิน ทั้งก่อสร้าง หรือ ซ่อมแซม (maintenance) ร่วมด้วย

ประมวลภาพการสัมมนาเรื่อง
“สู่ทางการลงทุนไทยในประเทศ กานา แคเมอรูน แองโกลา และมอริเชียส”

กำหนดการเดินทางศึกษาผู้ทางการลงทุน
ประเทศแองโกลา และมอริเชียส

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
ระหว่างวันเสาร์ที่ 28 พฤษภาคม-วันอาทิตย์ที่ 5 มิถุนายน 2554

Saturday 28th May 2011

21.20 Depart from Suvarnabhumi International Airport by EK373

Sunday 29th May 2011

00.30 Arrive at Dubai (check-in to airport hotel)

10.00 Depart from Dubai by EK793

15.00 Arrive at Luanda and overnight in Luanda

Monday 30th May 2011 (Luanda, Angola)

09.30-12.00 Visit Ministry of Industry and The National Agency for Private Investment (ANIP)

12.30-13.30 Luncheons

14.30-17.00 Visit Ministry of Commerce and Ministry of Hotels and Tourism

18.00 Dinner and overnight in Luanda

Tuesday 31st May 2011 (Luanda, Angola)

08.30 Depart from Hotel

09.30-12.00 Visit Diamond National Company of Angola (ENDIAMA)

12.30-13.30 Luncheons

14.30-17.00 Travel to airport

18.00 Depart from Luanda by EK 794

Wednesday 1st June 2011

05.10 Arrive at Dubai

10.00 Visit DEP, สภาธุรกิจไทย และหน่วยงานตัวแทนส่งเสริมการลงทุน

23.00 Check-in at the airport

Thursday 2nd June 2011

03.05	Depart from Dubai by EK701
09.35	Arrive at Mauritius
13.00	Depart from Hotel
14.00-17.00	Visit Board of Investment and Mauritius Port Authority (MPA)
19.00	Dinner and overnight in Mauritius

Friday 3rd June 2011 (Port Louis, Mauritius)

08.30	Depart from Hotel
10.00	Visit Mauritius Industrial Development Authority (MIDA)
12.00-13.00	Luncheons
13.30-15.00	Visit The Mauritius Chamber of Commerce and Industry (MCCI)
15.00-16.30	Visit State Trading Corporation
19.00	Dinner and overnight in Mauritius

Saturday 4th June 2011 (Mauritius)

08.30	Depart from Hotel
09.00-11.00	Market Survey
12.00-13.00	Luncheons
14.00-17.00	Market Survey and Travel to Airport
21.55	Depart from Port Louis by EK3704

Sunday 5th June 2011

08.50	Depart from Dubai by EK418
18.10	Arrive at Suvarnabhumi International Airport

MEMBERS OF THE DELEGATION

1. MRS.VASANA MUTUTANONT
SENIOR EXECUTIVE INVESTMENT ADVISOR (PLAN AND POLICY ANALYST, EXPERT LEVEL)
Thailand Board of Investment (BOI)
2. MS. CHITRA KULVANNICH
Executive Director (General Administration Bureau) Thailand Board of Investment (BOI)
3. MS. SIRIPORN NARKJURE
Investment Promotion Officer, Professional Level (International Affairs Bureau) Thailand Board of Investment (BOI)
4. MR. TEERAPONG ATICHATANANON
Graphic Designer, Experienced Level Thailand Board of Investment (BOI)
5. MR. PICH NITSMER
VICE DIRECTOR, The Fiscal Policy Research Institute Foundation
6. MS. PREEYA PATICHOL
SENIOR RESEARCHER, The Fiscal Policy Research Institute Foundation
7. MR. KIRADIT SACHDEV
RESEARCHER, The Fiscal Policy Research Institute Foundation
8. MS.CHALIDA CHALERMCHAIPUN
RESEARCHER, The Fiscal Policy Research Institute Foundation

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม ณ ประเทศแองโกลา

(วันที่ 28 พฤษภาคม-31 พฤษภาคม 2554)

รายชื่อทีมคณะเดินทาง

ทีมวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (มูลนิธิ สวค.)

1. ดร.พิชญ์ นิตยัสมอ	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
2. นางสาวปรีญา ผาติชล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
3. นายกีรติ สัจจ์เดวี	นักวิจัย
4. นางสาวชลิตา เฉลิมชัยพันธุ์	นักวิจัย

ทีมงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงอุตสาหกรรม

1. นางวาสนา มุฑุตานนท์	ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
2. นางสาวจิตรา กุลวานิช	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
3. นางสาวสิริพร นาคเจือ	นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการ
4. นายธีระพงษ์ อติชาตนาพันธ์	นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม

การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ณ ประเทศแองโกลา (เมืองลูอันดา) ระหว่างวันที่ 28 – 31 พฤษภาคม 2554 ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับด้านการค้าและการลงทุน ในการเข้าร่วมประชุมหารืออภิปรายประเด็นทิศทางการค้าและการลงทุนที่มีศักยภาพระหว่างไทยกับประเทศแองโกลา รวมทั้งสิ้น 5 หน่วยงาน ซึ่งสรุปผลการสำรวจข้อมูลได้ดังนี้

1. วันจันทร์ที่ 30 พฤษภาคม 2554 เวลา 10.15-11.00 น. Ministry of Hotel and Tourism

นาย Pauline Domingos Baptista – Vice Minister ของ Ministry of Hotel and Tourism ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

● โอกาสการขยายการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและโรงแรม

ในเกือบทุกจังหวัดของประเทศแองโกลายังคงต้องการการพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของการลงทุนด้านโรงแรมและการท่องเที่ยว ในปัจจุบันจำนวนโรงแรมในประเทศแองโกลามีน้อยมาก และส่วนใหญ่เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ โรงแรมส่วนใหญ่ที่เป็นที่ต้องการของตลาด คือ โรงแรมระดับ 3 ดาว เนื่องจากค่าครองชีพในประเทศค่อนข้างสูง

นอกจากนี้ประเทศแองโกลายังมีแนวชายหาดที่ยาวมากถึง 1,650 กิโลเมตร ซึ่งถือเป็นทำเลที่เหมาะสมสำหรับการสร้างโรงแรมและรีสอร์ท และถ้าหากลงทุนในกิจการโรงแรมในภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศแองโกลาก็จะได้รับการยกเว้นภาษีถึง 5 ปี

- **โอกาสการขยายการลงทุนภาคการผลิต**

ภาคการเกษตรเป็นสาขาที่มีศักยภาพในการขยายการลงทุนในประเทศแองโกลา

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.minhotur.gov.ao/Default.aspx> และจากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

2. วันจันทร์ที่ 30 พฤษภาคม 2554 เวลา 11.00-12.30 น. Ministry of Commerce

นาย Carlos Alberta da Costa Marques – Director ของ Ministry of Commerce ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ประเด็นด้านการเปิดตลาด**

รัฐบาลแองโกลาได้มีความพยายามที่จะเปิดประเทศให้มีความเสรีมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อขยายโอกาสการลงทุนและการเข้าถึงตลาดแองโกลาของนักลงทุนต่างชาติ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น แต่อย่างไรก็ตามด้วยความที่แองโกลาเป็นประเทศเปิดใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อรองรับการขยายการลงทุนจากต่างชาติ

- **ภาคธุรกิจที่น่าสนใจลงทุน**

- เพชร น้ำมัน และอุตสาหกรรมการเกษตร

เศรษฐกิจของแองโกลาขึ้นอยู่กับรายได้จากการส่งออกน้ำมันและเพชร รวมถึงอุตสาหกรรมการเกษตรที่มีความอุดมสมบูรณ์และถือเป็นภาคธุรกิจหลักของประเทศ การทำธุรกิจเหมือง และธุรกิจเกี่ยวกับอาหาร ซึ่งเป็นที่ต้องการมากสำหรับตลาดแองโกลา จึงถือเป็นสาขาหลักที่เป็นโอกาสสำหรับการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่สนใจเข้าไปลงทุนในแองโกลา

- การท่องเที่ยว

ธุรกิจการท่องเที่ยวถือเป็นอีกธุรกิจที่น่าสนใจเข้าไปลงทุนในแองโกลา และทางแองโกลาเห็นว่าไทยมีศักยภาพในธุรกิจโรงแรม จึงน่าจะเป็นช่องทางหนึ่งในการสานสัมพันธ์ทางการลงทุนระหว่างไทยและแองโกลา

- ธุรกิจซีเมนต์

เนื่องจากแองโกลาอยู่ในช่วงเปิดประเทศและถือเป็นตลาดใหม่ จึงยังต้องมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานอีกมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องใช้ซีเมนต์ในการก่อสร้าง ทั้งนี้ ปัจจุบันแองโกลาใช้ซีเมนต์ที่ผลิตภายในประเทศเป็นหลัก แต่ก็มีการนำเข้ามาบ้างเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ

● **กฎระเบียบและข้อบังคับด้านการลงทุน**

ในช่วงปลายเดือนมิถุนายน 2554 รัฐบาลแองโกลาจะมีการประกาศใช้กฎระเบียบข้อบังคับด้านการลงทุนฉบับใหม่ ทั้งนี้ เป็นการปรับปรุงกฎระเบียบเดิมให้มีความง่ายต่อการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ รวมทั้งดึงดูดความสนใจจากนักลงทุนมากขึ้น

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นได้จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

3. วันจันทร์ที่ 30 พฤษภาคม 2554 เวลา 13.00-14.30 น. Angolan Agency for Private Investment (ANIP) ตัวแทนจาก ANIP ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

● **Special Economic Zone**

Area A

- พื้นที่แถบชายฝั่งทะเล
- ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานค่อนข้างพร้อม
- หากลงทุนในพื้นที่นี้ จะได้รับการยกเว้นภาษี 8 ปี

Area B

- พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ
- ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร
- หากลงทุนในพื้นที่นี้ จะได้รับการยกเว้นภาษี 10 ปี

Area C

- พื้นที่ที่ผ่านการทำสงคราม
- ไม่มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานใดๆเลย
- หากลงทุนในพื้นที่นี้ จะได้รับการยกเว้นภาษี 15 ปี

● **ภาคอุตสาหกรรมหลักของประเทศ**

- อุตสาหกรรมการเกษตร
- อุตสาหกรรมอาหารและสิ่งทอ
- อุตสาหกรรมการก่อสร้าง
- อุตสาหกรรมด้านการศึกษา

โดยนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเหล่านี้ จะได้รับสิทธิประโยชน์ทั้งด้านการเงินและที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงิน นอกจากนี้รัฐบาลยังให้การรับรองเรื่องการส่งเงินกลับประเทศด้วย

- **ข้อบังคับการนำเข้าแรงงาน**

เมื่อบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในแองโกลาและต้องการมีแรงงานฝีมือ (Skill Labor) ในบริษัท กฎหมายของแองโกลาได้กำหนดไว้ว่าในหนึ่งบริษัทสามารถมีแรงงานฝีมือได้ร้อยละ 30 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด แต่สำหรับบริษัทที่จำเป็นต้องมีแรงงานฝีมือจำนวนมาก สามารถทำหนังสือขออนุญาตได้ อย่างไรก็ตาม จะต้องทำการขึ้นทะเบียนแรงงานใหม่ทุกๆ 2 ปี

- **กฎเกณฑ์การลงทุนในแองโกลา**

- การลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมันและเพชรของชาวต่างชาติในแองโกลา จะต้องมีส่วนชาวท้องถิ่นอยู่ด้วย โดยอัตราส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติต่อชาวแองโกลาต้องเป็น 49%: 51% แต่สำหรับอุตสาหกรรมอื่นนั้นไม่จำเป็นต้องมีส่วนชาวท้องถิ่น
- จำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำเริ่มแรกอยู่ที่ 1,000,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ
- หากจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำต่ำกว่า 1,000,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ สามารถเข้ามาลงทุนได้เอง โดยไม่ต้องผ่านหน่วยงานใดๆในแองโกลา และจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใดๆทั้งสิ้น และถ้าหากเกิดปัญหาใดๆระหว่างการดำเนินธุรกิจจะไม่อยู่ในความรับผิดชอบของ ANIP
- หากจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำอยู่ระหว่าง 1,000,000 – 10,000,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ สามารถติดต่อ ANIP ในการจัดตั้งธุรกิจ
- หากจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำมากกว่า 10,000,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นได้จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

4. วันจันทร์ที่ 30 พฤษภาคม 2554 เวลา 15.00-16.00 น. Ministry of Geology, Mines and Industry

ตัวแทนจาก Ministry of Geology, Mines and Industry ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

ประเทศแองโกลาถือเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นน้ำมัน เพชร และแร่ธาตุต่างๆ กว่า 35 ชนิด

- **น้ำมัน:** แองโกลามองว่าไทยมีศักยภาพที่จะเข้าไปลงทุนในด้านการกลั่นน้ำมัน
- **เพชร:** ปัจจุบันประเทศแองโกลามีบริษัทเจียรไนเพชรเพียงแค่ 1 บริษัท ซึ่งเป็นของรัฐบาลร้อยละ 50 และเอกชนอีกร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม ธุรกิจนี้ยังเป็นที่ต้องการและประเทศไทยเองมีศักยภาพในการลงทุนด้านนี้

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นได้จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

5. วันอังคารที่ 31 พฤษภาคม 2554 เวลา 10.40-12.00 น. Empresa Nacional de Diamond de Angola (ENDIAMA)

นาย Miguel Pauline Augusto de Almeida – Director ของ ENDIAMA ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

ในอดีต แองโกลาเคยประสบกับปัญหาราคาเพชรที่ลดลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อขั้นตอนการขุดเพชรที่มีภาระต้นทุนที่สูง ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องแก้ปัญหาด้วยการกักตุนเพชรไว้ เพื่อกระตุ้นให้ความต้องการเพชรในตลาดมีมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ราคาเพชรสูงขึ้นตามลำดับ

● แหล่งเพชรที่สำคัญและปริมาณที่ผลิตได้

ปัจจุบันแหล่งเพชรที่สำคัญของแองโกลาอยู่ที่ Luanda Norte โดยสามารถผลิตได้มากถึง 163 ล้านกะรัต และนับเป็นตลาดที่ผลิตได้มากถึงร้อยละ 10 ของตลาดโลก ตลาดส่งออกเพชรหลักของแองโกลา คือ ประเทศคูไบ (ส่งออกมากถึงร้อยละ 42 ในปี 2554)

● ธุรกิจเกี่ยวกับเพชรที่เป็นที่ต้องการในแองโกลา

ปัจจุบันแองโกลาส่งออกเพียงแค่เพชรดิบเท่านั้น และมีบริษัทเจียรไนเพชรเพียงแค่บริษัทเดียว ดังนั้นธุรกิจด้านการเจียรไนเพชร และการทำตัวเรือนยังเป็นที่ต้องการสำหรับตลาดแองโกลา และไทยเองถือเป็นตลาดที่มีศักยภาพด้านนี้เช่นเดียวกัน จึงถือเป็นโอกาสดีในการเข้าไปบุกเบิกตลาดใหม่ในแองโกลา

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นได้จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

รูปภาพ: บรรยากาศการประชุมร่วมกับหน่วยงานต่างๆในแองโกลาและสภาพบ้านเมืองของแองโกลา

ที่มา: รวบรวมโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

(วันที่ 1 มิถุนายน 2554)

รายชื่อทีมคณะเดินทาง

ทีมวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (มูลนิธิ สวค.)

1. ดร.พิชญ์ นิตยเสมอ	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
2. นางสาวปรีชา ผาติชล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
3. นายกีรติ สัจจ์เดวี	นักวิจัย
4. นางสาวชลิตา เฉลิมชัยพันธุ์	นักวิจัย

ทีมงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงอุตสาหกรรม

1. นางวาสนา มุฑุตานนท์	ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
2. นางสาวจิตรา กุลวานิช	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
3. นางสาวสิริพร นาคเจือ	นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการ
4. นายธีระพงษ์ อติชาตนาพันธ์	นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม

การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (เมืองดูไบ) ในวันที่ 1 มิถุนายน 2554 ได้รับความร่วมมือจาก Thai Trade Center, ประธานสภาธุรกิจการค้าไทยในดูไบ (ตัวแทนจาก SCG ในดูไบ), ผู้จัดการทั่วไปจาก EMKE Group และ Sharjah Investment and Development Authority ในการเข้าร่วมประชุมหารือแลกเปลี่ยนทิศทางการค้าและการลงทุนที่มีศักยภาพระหว่างไทยกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งสรุปผลการสำรวจข้อมูลได้ดังนี้

1. วันพุธที่ 1 มิถุนายน 2554 เวลา 10.00-12.30 น.

Thai Trade Center: คุณสุภาภร วันอาเลาะห์ (Assistant Director) และ คุณรัตนา พรภักดี (Marketing Officer)

Thai Business Council in UAE: คุณเฉลิมพล สุนพงษ์สีมานนท์ (Chairman of Thai Business Council in UAE) และ Director, Dubai Regional Office SCG Plastics Company Limited (Branch)

MK Group: Mr.DAVID O'BRIEN (Central Market Executive Director) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนจากบริษัทในรัฐอาบูดาบี ซึ่งมีโปรเจกต์ THE Market ในห้างสรรพสินค้า Mushrif Mall ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ประเด็นสภาพแวดล้อมด้านการลงทุนในดูไบ**

- Free Zone

- เมืองดูไบถือเป็นแห่งแรกที่มีการกำหนดเขตปลอดภาษี หรือ Free Zone ขึ้น และยังได้ชื่อว่าเป็นเขตปลอดภาษีที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามยังประสบกับสภาวะปัญหาด้าน Operation Cost ที่สูงมาก
 - ดูไบมี Free Zone ของ Banking Sector และมีศาลด้านนี้โดยเฉพาะ โดยกฎหมายที่ใช้จะเป็น International Law รวมทั้งมีศูนย์กลางทางการเงินที่เรียกว่า Dubai International Financial Center (DIFC)
 - นอกจากนี้ดูไบถือเป็นตลาดรถมือสองที่ค่อนข้างใหญ่ เนื่องจากเป็นการนำเข้าเพื่อส่งออกต่อไปยังแอฟริกา

- **ศูนย์กระจายสินค้า (Hub Distribution)**

- ดูไบเป็นฐานการกระจายสินค้าที่สำคัญไปยังแอฟริกา, กลุ่มประเทศ CIS, Afghanistan, Pakistan และ Iran ทั้งนี้ เนื่องจากดูไบได้เปรียบเรื่อง Bank Facilities
 - ปัจจุบันดูไบถือเป็นแหล่งสำหรับการกระจายสินค้าออกไปยังต่างประเทศ โดยมีบริษัทเครื่องใช้ไฟฟ้าใหญ่หลายแห่งใช้ดูไบเป็นฐานกระจายสินค้า เช่น SONY, LG, PANASONIC เป็นต้น

- **ข้อดีของกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆของดูไบ**

- แรงงานต่างชาติที่ทำงานในดูไบจะต้องทำการต่อสัญญาแรงงานทุก 2 ปี
 - ได้เปรียบในแง่ภาษี เนื่องจากดูไบเป็นเขตปลอดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - แต่อย่างไรก็ตามประเด็นเรื่องการเมืองยังถือเป็นข้อควรระวังสำหรับนักลงทุน
 - ดูไบใช้กฎหมายอิสลาม (Islamic Law) สำหรับครอบครัวเท่านั้น

- **ภาคการเงิน (Financial Sector)**

- ดูไบประสบกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่ผันผวนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา และส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งอาจต้องใช้เวลาอีกประมาณ 3 ปีในการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับมามีประสิทธิภาพ
 - แต่อย่างไรก็ตามภาคการเงินของดูไบ ถือเป็นภาคที่มีสภาพคล่องสูง จึงดึงดูดให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่ม white collars ชาวอังกฤษ ที่เข้ามาลงทุนภาคการเงินที่ดูไบ

- **ประเด็นด้านการร่วมทุนที่อาจเป็นไปได้ระหว่างไทยและคูโบ (MK Group)**

Mr.DAVID O'BRIEN ผู้จัดการทั่วไปจาก MK Group ได้กล่าวถึงโปรเจกต์ที่กำลังจะเกิดขึ้น คือ THE Market ที่มีการแบ่งตลาดเป็น 3 ประเภท

- ตลาดจำพวกเนื้อสดทั้งหมด
- ตลาดอาหารทะเล และ
- ตลาดผลิตภัณฑ์จากฟาร์ม จำพวกเครื่องเทศ ผักและผลไม้

โดยสนใจจะให้พื้นที่แก่นักลงทุนไทยเข้ามาค้าขาย เนื่องจากไทยถือเป็นประเทศที่มี Food Security และเนื่องจากอาหารส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 ที่บริโภคในคูโบได้มาจากการนำเข้า ประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมเกษตร ไม่ว่าจะเป็นด้านการเพาะปลูก แปรรูป และการส่งออก จึงอาจเป็นโอกาสอันดีของไทยในการเข้ามาลงทุนในคูโบ

Sharjah Investment and Development Authority: Saud Meqdad Al Suwaidi (Director of Finance & Administration)

- **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ Sharjah**

Sharjah ถือเป็นเขตอุตสาหกรรมใหม่ ที่มีศักยภาพทั้งในด้านความมีเสถียรภาพทางการเมืองและการลงทุน รวมทั้งรองรับการเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดเล็ก และถือเป็นเขตอุตสาหกรรมที่พร้อมด้วยระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นด้านการคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และระบบการเงินการธนาคาร ซึ่งได้รวบรวมธนาคารชั้นนำไว้หลายแห่ง

- **ภาคอุตสาหกรรมที่เป็นโอกาสสำหรับนักลงทุน**

- ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม

สำหรับภาคการท่องเที่ยวและการโรงแรมนั้น Sharjah ถือว่ายังเป็นตลาดที่ยังไม่อิ่มตัว สามารถขยายธุรกิจเพื่อรองรับความต้องการของตลาดได้อีกมาก

- ภาคการศึกษา

Sharjah ถือเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาที่รวมมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศไว้ในที่เดียว (University City Houses)

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.shurooq.gov.ae> และ จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม ณ ประเทศมอริเชียส
(วันที่ 2-5 มิถุนายน 2554)

รายชื่อทีมคณะเดินทาง

ทีมวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (มูลนิธิ สวค.)

1. ดร.พิชญ์ นิตย์เสมอ	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
2. นางสาวปรีญา ผาติชล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
3. นายกีรติ สัจจ์	นักวิจัย
4. นางสาวชลิตา เฉลิมชัยพันธุ์	นักวิจัย

ทีมงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงอุตสาหกรรม

1. นางวาสนา มุฑุตานนท์	ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
2. นางสาวจิตรา กุลวานิช	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
3. นางสาวสิริพร นาคเจือ	นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการ
4. นายธีระพงษ์ อติชาตนาพันธ์	นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม

การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ณ ประเทศมอริเชียส ระหว่างวันที่ 2-5 มิถุนายน 2554 ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการเข้าร่วมประชุมหารือประเด็นทิศทางการค้าและการลงทุนที่มีศักยภาพระหว่างไทยกับประเทศมอริเชียส รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน ซึ่งสรุปผลการสำรวจข้อมูลได้ดังนี้

1. วันพฤหัสบดีที่ 2 มิถุนายน 2554 เวลา 13.30-14.30 น. Board of Investment

นาย Dave Chamroo – Director Planning & Policy ของ Board of Investment ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

● **ภาพรวมศักยภาพการค้าการลงทุนของมอริเชียส**

- ประชากรทั้งประเทศประมาณ 1.3 ล้านคน (นักท่องเที่ยวปีละประมาณ 1 ล้านคน)
- เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรทางทะเลมากถึง 1.9 ล้านตารางกิโลเมตร
- เศรษฐกิจพึ่งพาภาคการผลิตและส่งออกน้ำตาลมานานถึง 20 ปี และในปัจจุบันได้มุ่งเจาะตลาดอื่นด้วยเช่น Education, Tourism, Medical Tourism etc. โดยเฉพาะภาคการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติมากพอสมควร

- ภาคการศึกษาและภาคการเงินถือเป็นภาคธุรกิจที่ดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในมอริเชียสมากขึ้น เนื่องจากรัฐบาลสนับสนุนการศึกษาโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน 12 ปี และเป็นระบบการศึกษาสองภาษา (ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส) ส่วนด้านการเงินนั้นเนื่องจากมอริเชียสเป็นประเทศที่ปลอดการคอร์รัปชันและการทุจริต นักลงทุนต่างชาติจึงให้ความสนใจที่จะลงทุนในภาคการเงินในมอริเชียส
- **การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)**
 - อินเดียเป็นประเทศที่มีการลงทุนโดยตรง (FDI) ในมอริเชียสมาก เนื่องจากมีข้อตกลงยกเว้นภาษีระหว่างสองประเทศ ทำให้มอริเชียสกลายเป็นศูนย์กลางการลงทุนเพื่อการส่งออกไปยังประเทศอินเดีย โดยผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากข้อตกลงดังกล่าว
 - กฎระเบียบและข้อบังคับของการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
 - 1) ภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 15 ของกำไร, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาร้อยละ 15 และไม่มีภาษีสำหรับเงินปันผล
 - 2) ไม่มีข้อจำกัดในการเปิดบริษัทของนักลงทุนต่างชาติในมอริเชียส
 - 3) ไม่มีข้อจำกัดในการส่งเงินกลับประเทศ
 - 4) มีการให้ใบอนุญาตทั้งการทำงานและการอยู่อาศัย (Work and Residence Permission)
 - การลงทุนโดยตรงส่วนใหญ่มาจากประเทศอินเดีย จีน อังกฤษ สิงคโปร์ และแอฟริกาใต้
- **การเป็นสมาชิกองค์กรทางการค้า**
 - เนื่องจากปัจจุบันมอริเชียสเป็นสมาชิกองค์กรทางเศรษฐกิจที่สำคัญทั้งสิ้น 3 องค์กร คือ African Union (AU), Common Market for Eastern and Southern Africa (COMESA) และ Southern African Development Community (SADC) ทำให้สามารถเข้าถึงตลาดแอฟริกาได้อย่างทั่วถึง
 - ในปี 2016 มอริเชียสมีแผนที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่ม AGOA
- **ภาคธุรกิจที่มีศักยภาพและเป็นโอกาสการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ**
 - Tourism

การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมหลักของมอริเชียส เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศที่งดงาม จึงเป็นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจะมีนักท่องเที่ยวภายในประเทศประมาณ 1 ล้านคน ทั้งนี้เพื่อเป็นการรองรับธุรกิจการท่องเที่ยว จึงมีการเพิ่มเส้นทางการบินให้สะดวกแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น โดยในวันที่ 4 กรกฎาคม 2554 จะมีการให้บริการบินตรงระหว่างเซี่ยงไฮ้และมอริเชียส นอกจากนี้ยังมีอีกหลายสายการบินที่ให้บริการเส้นทางบินระหว่างมอริเชียสและมาเลเซียหรือสิงคโปร์

- Higher Education and Medical and Healthcare Center

ภาคการศึกษาและการรักษาพยาบาลถือเป็นอีกภาคธุรกิจที่มีโอกาสเข้าไปลงทุน โดยเฉพาะภาคการรักษาพยาบาลที่ประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางด้านนี้ จึงน่าจะเป็นโอกาสอันดีของนักลงทุนไทยที่จะเข้าไปเจาะตลาดส่วนนี้

- **ข้อกำหนดด้านการลงทุน**

- ถ้าจำนวนเงินทุนขั้นต่ำเป็น 100,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จะ เข้าข่ายเงื่อนไขการได้รับสิทธิพิเศษ ดังนี้
 - 1) สามารถทำงานในมอริเชียส
 - 2) สามารถอาศัยอยู่ในประเทศมอริเชียส
 - 3) สามารถจ้างแรงงานชาวต่างชาติได้
 - 4) สามารถครอบครองทรัพย์สินต่างๆ ได้

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.investmauritius.com> และ จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

2. วันพฤหัสบดีที่ 2 มิถุนายน 2554 เวลา 15.10-15.45 น. Mauritius Ports Authority (MPA)

นาย H. Kallee – Director, Port Operations และ Nomita Devi Seebaluck – Assistant Commercial Manager ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ประเด็นเกี่ยวกับองค์กร**

- มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้เมือง Port Louis เป็นศูนย์กลางธุรกิจทางทะเลและระบบโลจิสติกส์ ภายในภูมิภาค
- มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกภายในท่าเรือให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อการรองรับตู้สินค้าที่เข้ามาในมอริเชียส

- **สินค้าส่งออกหลัก**

- น้ำตาล ถือเป็นสินค้าที่ใช้ในการส่งออกหลักของประเทศมอริเชียส โดยส่งออกไปยังยุโรปเป็นส่วนใหญ่
- อาหารทะเล เนื่องจากมอริเชียสเป็นประเทศที่มีทรัพยากรทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์ จึงทำให้มีการส่งออกปลาในปริมาณมาก โดยเฉพาะปลาทูน่า ที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก

- **ปัญหาด้านการขนส่งทางทะเล**

- โดยปกติ MPA จะเป็นท่าเรือที่เกาะใกล้เคียงมาเลเซียมาใช้บริการ เช่น มาดากัสการ์ และ ซีเชลส์
- ปัจจุบันธุรกิจประกันภัยกำลังเป็นที่ต้องการ เนื่องจากเจ้าของบริษัทเดินเรือทั้งหลาย ประสบกับภาวะปัญหาโจรสลัดไซมาเลีย นอกจากนี้ด้วยเส้นทางการเดินเรือที่อาจต้องอ้อมไปทางเหนือ จึงทำให้ต้นทุนต่างๆสูงขึ้น

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.mauport.com> และจากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

3. วันพฤหัสบดีที่ 2 มิถุนายน 2554 เวลา 16.30-17.30 น. Royal Thai Consulate

Tanya – Honorary Trade Advisor ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างมอริเชียสและอินเดีย**

ความสัมพันธ์ระหว่างมอริเชียสและอินเดียถือว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มอริเชียสและอินเดียมีข้อตกลงทางภาษีระหว่างกันที่ถือว่าดีที่สุดในโลก จึงส่งผลให้การลงทุนส่วนใหญ่ในมอริเชียสเป็นไปในรูปแบบ Offshore Investment คือ การลงทุนในมอริเชียสเพื่อส่งออกไปยังประเทศอินเดีย

- **ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างมอริเชียสและไทย**

ปัจจุบันการค้าระหว่างไทยและมอริเชียสยังมีน้อยมาก และชาวมอริเชียสส่วนใหญ่ที่เดินทางมาประเทศไทยก็เพื่อทำการค้าขนาดเล็ก เช่น การซื้อของจากประเทศไทยมาขายในตลาดมอริเชียส จะเห็นได้ว่าตามตลาดค้าปลีกในมอริเชียสจะมีสินค้าจากประเทศไทยมาจำหน่ายมากมาย เช่น เสื้อผ้า รองเท้า เป็นต้น

- **ภาคธุรกิจที่สำคัญในมอริเชียส**

มอริเชียสถือเป็นประเทศที่มีระบบการเงินที่มีเสถียรภาพและเป็นประเทศที่ปลอดการทุจริต ในการทำธุรกรรมทางการเงินทุกอย่างมีความโปร่งใส และจะต้องมีหลักฐานที่มาที่ไปของเงิน

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นได้จากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

4. วันศุกร์ที่ 3 มิถุนายน 2554 เวลา 10.00-11.30 น. Enterprise Mauritius

นาย Michael Nehaldas – Sector Manager และ นาย Ashween K. Bunwaree – Sector Manager (Agri Industry and Textile) ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ข้อมูลโดยรวมของ Enterprise Mauritius**

- เป็นองค์กรภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมที่ดูแลด้านการค้าและตลาดส่งออกของมอริเชียส
- เป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและเอกชน ที่ไม่มีสมาชิก
- เงินทุนทั้งหมดมาจากรัฐบาล
- ดูแลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs เป็นส่วนมาก ยกเว้นบริษัทกระจายสินค้า (Distribution Company)
- ไม่มีหน้าที่ดูแลด้านการเงิน

- **อุตสาหกรรมหลักของมอริเชียส**

กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ

- ปัจจุบันมีโรงงานทั้งหมดของมอริเชียสและต่างประเทศดำเนินการในมอริเชียส
- มอริเชียสนำเข้าฝ้าย เพื่อผลิตผ้าฝ้ายและเสื้อผ้าส่งออกไปยังต่างประเทศ

กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทะเล

- ปัจจุบันมีบริษัททูน่ากระป๋องในมอริเชียสเพียงบริษัทเดียว ซึ่งส่งออกสินค้าไปยังประเทศอังกฤษเป็นหลัก
- มอริเชียสยังขาดตู้คอนเทนเนอร์และห้องเย็นในการเก็บรักษาปลาหลังจากจับจากทะเล โดยในขณะนี้ประเทศไทยอาจเข้าไปลงทุนได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- SMEDA เป็นสถาบันที่ดูแลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs
- HACCP ดูแลด้าน Food Security
- ERCP ดูแลธุรกิจที่ประสบปัญหาที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ โดยจะจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเพื่อฟื้นฟูกิจการ ทั้งด้านการเงินและการดำเนินงาน เช่น การให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้พิเศษ เป็นต้น

การขออนุญาตทำงานในมอริเชียส

- การขออนุญาตทำงานในมอริเชียสจะเป็นการอนุญาตร่วมกันทั้งการทำงานและการอยู่อาศัยในมอริเชียส

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.enterprisemauritius.biz> และจากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

5. วันศุกร์ที่ 3 มิถุนายน 2554 เวลา 14.10-15.00 น. The Mauritius Chamber of Commerce and Industry (MCCI)

นาย Faeza Ibrahimsah – Manager Communication and Promotion ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ข้อมูลโดยรวมของ The Mauritius Chamber of Commerce and Industry (MCCI)**
 - เป็นองค์กรอิสระ 100% ไม่ขึ้นกับรัฐบาล แต่มีความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างดีกับรัฐบาล
 - มีบริษัทที่เป็นสมาชิกประมาณ 400 บริษัท และองค์กรอื่นอีกกว่า 10 องค์กร
 - ค่าธรรมเนียมในการเป็นสมาชิกขึ้นอยู่กับขนาดของบริษัท
 - ทุกภาคอุตสาหกรรมเป็นสมาชิกของ MCCI
 - ทำงานร่วมกับ Enterprise Mauritius อย่างใกล้ชิด แต่ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน
- **ประเด็นการค้าการลงทุนของมอริเชียส**
 - ประเทศแอฟริกานำเข้าสินค้าหลายชนิดจากมอริเชียส เช่น สิ่งทอ เสื้อผ้า อาหาร (บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปยี่ห้อ Apollo) และบรรจุภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก
 - ประเทศมอริเชียสในปัจจุบันยังประสบปัญหาด้านการขนส่ง ไม่ว่าจะเป็นทางอากาศหรือทางเรือ
 - ในอดีตมอริเชียสค่อนข้างผูกขาดการค้ากับประเทศจีน แต่ปัจจุบันได้เริ่มหาตลาดใหม่เพื่อทำการค้าเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.mcci.org> และจากไฟล์เสียงตามซีดีแนบ

6. วันศุกร์ที่ 3 มิถุนายน 2554 เวลา 15.20-16.00 น. State Trading Corporation (STC)

นาย Megh Pillay – General Manager, นาย Ram Rishi Bapamah – Financial Manager และนาย Prithviraj Soobarah – Assistant Financial Manager ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

- **ข้อมูลโดยรวมของ State Trading Corporation (STC)**
 - เป็นองค์กรภายใต้ Ministry of Commerce
 - ดูแลด้านการค้าและการนำเข้าสินค้า

- **สินค้านำเข้าหลักของประเทศ**

- ข้าว**

- ปัจจุบันมอริเชียสนำเข้าข้าวจากไทยและปากีสถาน
 - เวียดนามถือเป็นคู่แข่งใหม่ของไทย

- น้ำตาล**

- แม้มอริเชียสจะผลิตน้ำตาลได้เอง แต่ทั้งหมดเพื่อการส่งออก และนำเข้าน้ำตาลเพื่อการบริโภคในประเทศ

- **สินค้าส่งออกหลักของประเทศ**

- แปะง, แปะงสาลี และข้าว (re-export)

- **บทบาทของรัฐบาลในการควบคุมราคาสินค้า**

- ผลิตภัณฑ์บางชนิดรัฐบาลจะทำการควบคุมราคา เช่น ปีโตรเลียม ก๊าซ แปะง หรือแม้แต่ข้าวบางชนิด

ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถเข้าไปสืบค้นได้ที่

<http://www.stcmu.org> และจากไฟล์เสียงตามซิติแนบ

รูปภาพ: บรรยากาศและสภาพบ้านเมืองของประเทศมอริเชียส

ที่มา: รวบรวมโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

กำหนดการเดินทางศึกษาผู้ทางการลงทุน
ประเทศกานาและแคเมอรูน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม-วันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2554

Wednesday 3rd August 2011

11.25	Arrive at Accra, Ghana by ET 921
12.00	Check in at Hotel
13.00	Luncheons
14.30	Leave to Ministry of Trade & Industry
15.00	Meeting with Honourable Deputy Ministry of Trade & Industry
17.00	Visit to Accra Mall for Market Survey
19.00	Dinner

Thursday 4th August 2011

11.00	Leave Hotel to Ghana Investment Promotion Centre (GIPC)
11.30	Meeting with Executives of Ghana Investment Promotion Centre
13.30	Leave to Ghana Free Zones Board
14.00	Meeting with Executives of Ghana Free Zones Board
15.30	Leave to Ghana National Chamber of Commerce and Industry
16.00	Meeting with Executives of Ghana National Chamber of Commerce and Industry
18.30	Dinner

Friday 5th August 2011

9.00	Leave Hotel to Ghana Tourist Board
9.30	Meeting with Executive of Ghana Tourist Board
12.00	Luncheons
13.30	Leave to Volta River Authority
14.00	Meeting with Executive of Volta River Authority
17.00	Visit to Arts Centre
19.00	Dinner

Saturday 6th August 2011

10.00 Check-out from Hotel
10.30 Leave to Kotoka International Airport
11.40 Depart from Accra, Ghana by ET 021

Saturday 6th August 2011

17.30 Arrive at Douala, Cameroon by ET 038
19.00 Overnight at Douala at SAWA hotel

Sunday 7th August 2011(Yaounde)

08.00 Depart from Douala
12.00 Arrive at Yaounde
Market Survey
Overnight in Yaounde at Mont Febe hotel

Monday 8th August 2011(Yaounde)

9.00-10.00 Visit Ministry of Economy, Planning and Regional Development
10.15-11.00 Visit Ministry of Agriculture and Rural Development
11.15-12.00 Visit Ministry of Trade
12.30-14.00 Luncheons
14.30-15.00 Visit Ministry in charge of Small and Medium Enterprises
15.15-15.40 Visit Ministry in charge of Mines
15.55-16.45 Visit Societe Nationale d'Investissement (SNI)
17.00-17.45 Visit Ministry of Finances
18.00 Travels and overnight in Douala at SAWA Hotel

Tuesday 9th August 2011(Douala)

09.30-12.30 Working Session at Cameroon Chamber of Commerce, Industry, Mines and Crafts (CCIMA):
- CCIMA
- Investment Promotion Agency (API)
- Association of local producers of hood
- E. CAM
- National Office for Industrial Free Zones (NOIFZ)

- National Office for Cocoa and Coffee (ONCC)
- Societe de Developpement du Coton (SODECOTON)
- Interprofession Coton Textile du Cameroun (ICOTEC)

12.30-13.30	Luncheons
14.00-15.30	Visit Seaport Douala
15.45-16.45	Visit Groupement Inter-Patronal of Cameroon (GICAM)
19.30	Dinner

Wednesday 10th August 2011

1.35 Depart from Douala by ET 903

Thursday 11th August 2011

13.15 Arrive at Suvarnabhumi International Airport by ET 608

MEMBERS OF THE DELEGATION

Thailand Board of Investment (BOI)

1. **MRS.VASANA MUTUTANONT**
Executive Director International Affairs Bureau
Thailand Board of Investment (BOI)
2. **MS. SIRIRAT WANGSATHITWONG**
Finance and accounting Analyst, Professional Level
Thailand Board of Investment (BOI)
3. **MRS. WICHCHULADA NGERNSON**
General Service Officer, Experienced Level
Thailand Board of Investment (BOI)
4. **MR. SATHAPANA PROMBOON**
Investment Promotional Officer, Professional Level
Thailand Board of Investment (BOI)
5. **MR. MANOP TUYTHAISONG**
Temporary Officer
Thailand Board of Investment (BOI)

Fiscal Policy Research Institute Foundation

1. **DR. PICH NITSMER**
Vice Director
The Fiscal Policy Research Institute Foundation
2. **MS. PREEYA PATICHOL**
Deputy Director
The Fiscal Policy Research Institute Foundation
3. **MR. KIRADIT SACHDEV**
Researcher
The Fiscal Policy Research Institute Foundation
4. **MR. PISESPORN WASAWONG**
Researcher
The Fiscal Policy Research Institute Foundation

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม ณ ประเทศกานา

(วันที่ 3 สิงหาคม – 6 สิงหาคม 2554)

รายชื่อทีมคณะเดินทาง

ทีมวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (มูลนิธิ สวค.)

1. ดร.พิชญ์ นิตยัธมอ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
2. นางสาวปรีญา ผาติชล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
3. นายกีรติ สัจจ์เดวี นักวิจัย
4. นายพิเศษพร วดวงศ์ นักวิจัย

ทีมงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงอุตสาหกรรม

1. นางวาสนา มุฑุตานนท์ ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
2. นางสาวศิริรัตน์ หวังสถิตย์วงศ์ นักวิชาการบัญชีและการเงิน
3. นางวิษุฒดา เงินสอน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญการ
4. นายสถาปนา พรหมบุญ นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการ
5. นายพรหมยศ ตูลย์ไทยสงค์ ช่างศิลป์

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม

การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ณ ประเทศกานา ระหว่างวันที่ 3-6 สิงหาคม 2554 ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการเข้าร่วมประชุมหารือถกประเด็นทิศทางการค้าและการลงทุนที่มีศักยภาพระหว่างไทยกับประเทศกานา รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน ซึ่งสรุปผลการสำรวจข้อมูลได้ดังนี้

1. วันพุธที่ 3 สิงหาคม 2554 เวลา 15.00-16.30 น. Ministry of Trade and Industry

คณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI ได้ประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของกานา อาทิ 1) Hon. Dr. Joseph S. Annan Deputy Minister of Trade and Industry 2) NII Ansa-Adjaye, Chief Director 3) Mr. Clement F.A. Nyaaba, Director Multilateral, Regional & Bilateral Trade 4) Dr. John-Hawkins Asiedu, Economist สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

● ภาพรวมศักยภาพการค้าการลงทุนของกานา

ผู้บริหารของกระทรวงฯ ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของกานามีความหลากหลายมาก ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ การทำเหมือง การแปรรูปอาหาร พลาสติก และ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นต้น ทั้งนี้ ในมุมมองของฝ่ายกานาเห็นว่าไทยมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในการผลิตอาหารแปรรูป และเทคโนโลยีในการปลูกข้าว ขณะเดียวกันสายการบินที่บินไปยังกานาก็มีมากกว่า 30 สาย

การบิน และทรัพยากรธรรมชาติกานาก็มีความอุดมสมบูรณ์ ขณะที่ฝ่ายไทยเห็นว่า อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมปุย น่าจะเป็นโอกาสในการขยายศักยภาพการค้า และการลงทุน ระหว่างกันได้

2. วันพฤหัสบดีที่ 4 สิงหาคม 2554

คณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI ได้ประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

2.1 เวลา 11.30-13.30 น. Ghana Investment Promotion Centre (GIPC)

ประชุมร่วมกับผู้บริหารของ GIPC (Mr. Edward B. Ashong-Lartey, Director of Marketing & Public Relations) สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- สิทธิประโยชน์ในการดึงดูดการลงทุนของกานาใกล้เคียงกับสิทธิประโยชน์ที่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ให้กับนักลงทุนต่างชาติที่สนใจเข้าไปลงทุนในกานา
- นักลงทุนต่างชาติหลักในกานา คือ อังกฤษ ไนจีเรีย และประเทศแอฟริกาใต้
- ประเทศในเอเชียที่เริ่มเข้าไปลงทุนในกานา ส่วนใหญ่คือ ประเทศจีน
- กานาเป็นประเทศที่เป็นประตู (Gateway) ของแอฟริกาตะวันตก
- เส้นทางขนส่งสินค้ามายังกานาที่นิยมกันมาก คือ ผ่านทางเคปทาวน์
- สัมปทานการก่อสร้างในกานา เช่น การก่อสร้างโรงแรม ไม่ต้องเสียภาษี
- อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของกานา ในความเห็นของ GIPC ได้แก่ ไทโรคมนาคุม โรงงานแปรรูปน้ำตาล และแปรรูปโกโก้ เป็นต้น

2.2 เวลา 14.00-15.30 Ghana Free Zones Board (Ghana FZB)

ประชุมร่วมกับผู้บริหารของ Ghana FZB (Mrs. Patience Agbleze Acorlor, Ag. Duputy Executive Secretary (Operations)) สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- การจัดตั้งโรงงานการผลิตเพื่อการส่งออกใน FZB ได้รับการยกเว้นภาษี หรือ ปลอดภาษี โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ เครื่องจักร และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออกจะได้รับการยกเว้นภาษี ทั้งนี้ เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้ตั้งฐานการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มในการส่งออกของกานา
- นักลงทุนชาวต่างชาติสามารถถือครองที่ดินได้ร้อยละ 100
- FZB มี 2 ระบบ คือ ระบบเขตนิคมอุตสาหกรรม (estate industry) และนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม (outside estate industry)
- บริษัทส่วนใหญ่ในกานาตั้งอยู่ใน FZB (ประมาณ 200 กว่าบริษัท) โดยส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม เกษตรแปรรูป ไม้แปรรูป และพลาสติก เป็นลักษณะร่วมทุน (joint venture) ประมาณร้อยละ 25 และเป็นของชาวกานา ประมาณร้อยละ 75

2.3 เวลา 16.00-17.00 National Chamber of Commerce and Industry

ประชุมร่วมกับสมาชิกของสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมของ Ghana (เช่น Prosper Adabla 1st Vice President , Mr. Emmanuel Doni-Kwame, Ag. CEO และ Mr. Stephen Oteng, Head of Business Development เป็นต้น) โดยส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่ากานาน่าจะมีศักยภาพที่นักธุรกิจไทยมีโอกาที่จะขยายการลงทุนไปยังกานาได้ รวมถึงนักลงทุนต่างชาติในเอเชียที่สนใจเข้ามาลงทุนในธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร ซึ่งขณะนี้ประเทศในอาเซียนที่เข้าไปลงทุนในกานาแล้ว คือ อินโดนีเซียที่เข้าไปลงทุนในธุรกิจปาล์มน้ำมัน เป็นต้น

3. วันศุกร์ที่ 5 สิงหาคม 2554

คณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI ได้ประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารระดับสูงของ Ghana Tourist Board และได้ไปดูสถานที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าของกานา สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

เวลา 9.30-12.00 น. Ghana Tourist Board

- ผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ของ Ghana Tourist Board เช่น ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ ฝ่ายการตลาด ฝ่ายส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รวมถึงฝ่ายพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ฯลฯ รวมกว่า 10 ท่านได้เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็น รวมทั้งประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในกานา และมีความเห็นว่าประเทศไทยมีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว น่าจะมีส่วนช่วยพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของกานาได้ โดยเฉพาะการขยายการลงทุนด้านธุรกิจโรงแรมในกานา โดยเห็นว่าความต้องการโรงแรมในกานาเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- อย่างไรก็ดี จากสถิติการเข้าพักห้องพักในโรงแรมของกานายังมีอัตราเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 80 ซึ่งชี้ว่าโรงแรมในกานายังสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อีก แต่ก็ยังมีการยืนยันว่าความต้องการโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นยังเป็นโอกาสของผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมไทย
- ในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวเกือบ 1 ล้านคน ส่วนใหญ่มาจากสหรัฐฯ และยุโรป ส่วนนักท่องเที่ยวเอเชียมีบ้าง แต่ยังไม่มากนัก ในทางกลับกันชาวกานาได้เคยมาท่องเที่ยวไทยและรู้จักประเทศไทยว่ามีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว
- คู่แข่งที่สำคัญของกานาด้านการท่องเที่ยว คือ ประเทศเซเนกัล และแอฟริกาใต้
- โรงแรมใหญ่ระดับห้าดาวของกานา เช่น โรงแรมทิวลิป เจ้าของเดิม คือ ชาวลิเบีย แต่ปัจจุบันเป็นการร่วมทุนระหว่างลิเบีย และกานา

เวลา 13.30-16.00 น. Volta River Authority

คณะวิจัย และทีมงานของ BOI ได้เดินทางไปดูเขื่อนที่สร้างขึ้นที่แม่น้ำ Volta ซึ่งเป็นเขื่อนขนาดใหญ่ผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ในประเทศกานา และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง

4. วันเสาร์ที่ 6 สิงหาคม 2554

เดินทางจากประเทศกานาไปยังประเทศแคเมอรูน

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม ณ ประเทศแคนาดา

(วันที่ 8-11 สิงหาคม 2554)

รายชื่อทีมคณะเดินทาง

ทีมวิจัยของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (มูลนิธิ สวค.)

1. ดร.พิชญ์ นิตยัสมอ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
2. นางสาวปรีญา ผาติชล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเศรษฐกิจและการคลัง
3. นายกีรติ สัจจ์เดวี นักวิจัย
4. นายพิเศษพร วดวงศ์ นักวิจัย

ทีมงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กระทรวงอุตสาหกรรม

1. นางวาสนา มุฑุตานนท์ ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
2. นางสาวศิริรัตน์ หวังสถิตย์วงศ์ นักวิชาการบัญชีและการเงิน
3. นางวิชชุดา เงินสอน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญการ
4. นายสถาปนา พรหมบุญ นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการ
5. นายพรหมยศ ตูลย์ไทยสงค์ ช่างศิลป์

สรุปผลการสำรวจภาคสนาม

การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ณ ประเทศแคนาดา ระหว่างวันที่ 7-10 สิงหาคม 2554 ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการเข้าร่วมประชุมหารืออภิปรายประเด็นทิศทางการค้าและการลงทุนที่มีศักยภาพระหว่างไทยกับประเทศกานา รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน ซึ่งสรุปผลการสำรวจข้อมูลได้ดังนี้

1. วันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2554

เดินทางจากเมืองดูอาลาซึ่งเป็นเมืองธุรกิจที่สำคัญในประเทศแคนาดา ไปยังยาฮอนเด ซึ่งเป็นเมืองหลวงและเป็นเมืองที่เป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการที่สำคัญหลายหน่วยงานเพื่อเตรียมประชุมร่วมกับกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้องในวันจันทร์ที่ 8 สิงหาคม 2554

2. วันจันทร์ที่ 8 สิงหาคม 2554 (ยาฮอนเด)

คณะผู้วิจัยและทีมงานของ BOI ได้ประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงต่างๆ สรุปประเด็นสำคัญในการประชุมได้ดังนี้

2.1 เวลา 9.00-10.00 น. Ministry of Economy, Planning and Regional Development

- มีความเป็นไปได้ที่จะร่วมมือกันระหว่างประเทศไทยและแอฟริกาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมซึ่งเปิดให้กับทุกประเทศ
- ปัจจุบันการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในประเทศยังคงพึ่งพิงการนำเข้าสูง น่าจะเป็นโอกาสในการขยายการค้าของไทย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเกษตร เช่น การส่งออกข้าว ปาล์มน้ำมัน เป็นสินค้าที่มีศักยภาพมากของไทย
- สาขาการทำเหมืองเป็นอีกสาขาหนึ่งที่มีศักยภาพสูงในแอฟริกา อย่างไรก็ตาม ไทยยังไม่ชำนาญในการทำเหมืองมากนัก โดยการทำเหมืองในไทยยังต้องใช้เทคโนโลยีและการลงทุนจากออสเตรเลียเป็นส่วนใหญ่
- แนวโน้มของประเทศที่ต้องการกระจายและสร้างความหลากหลายให้แก่อุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นจุดหนึ่งที่นักลงทุนต่างชาติใหม่ๆ น่าจะใช้เป็นโอกาสในการขยายการลงทุนเข้ามายังแอฟริกา โดยเฉพาะในภาคการก่อสร้าง และการจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง เช่น ซีเมนต์

2.2 เวลา 11.00-11.45 น. Ministry of Agricultural and Rural Development

- ความต้องการสินค้าของแอฟริกาถือเป็นตลาดที่ดีที่สุดในแอฟริกา
- แอฟริกามีความต้องการสูงในสินค้าข้าว และปาล์มน้ำมัน ขณะที่ทิศทางนโยบายด้านการเกษตรของแอฟริกามุ่งไปที่การส่งเสริมผลิตภัณฑ์การเกษตร เช่น โกโก้ และกาแฟ
- สิ่งที่แอฟริกาต้องการความร่วมมือจากไทย คือ การตั้งโรงงานผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปในแอฟริกา เช่น โรงงานอาหารสัตว์ ฟาร์มไก่ ฟาร์มประมง เป็นต้น และต้องการให้มีการผลิตปุ๋ยเพื่อการเกษตร และเครื่องจักรกลการเกษตรในแอฟริกา ซึ่งเน้นการฝึกอบรม รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรให้กับแอฟริกา
- ธนาคารในแอฟริกา แบ่งเป็น 2 รูปแบบหลัก คือ ธนาคารเพื่อ SMEs และธนาคารเพื่อการพัฒนาการเกษตร

2.3 เวลา 11.50-12.30 น. Ministry of Trade

- สนับสนุนและส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติมาลงทุนในแอฟริกาเพิ่มขึ้นเพื่อการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี
- อัตราเงินเฟ้อในแอฟริกาค่อนข้างมีเสถียรภาพ
- การลงทุนในแอฟริกา จะทำให้มีโอกาสขยายการค้าการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีข้อตกลงการค้าเสรีกับแอฟริกาอีกหลายกลุ่ม การเพิ่มผลผลิตไม่เพียงแต่จะทำให้การค้าการลงทุนกับประเทศแอฟริกาเพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่ยังผลให้การค้าการลงทุนในภูมิภาคแอฟริกาเพิ่มขึ้นด้วย
- แอฟริกาต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านสินค้าเกษตรแปรรูป เช่น ไทย มาช่วยในการพัฒนาเพื่อสามารถส่งออกไปยังตลาดแอฟริกาได้เพิ่มขึ้น ถือว่าอุตสาหกรรมการเกษตรมีศักยภาพมากในแอฟริกา

2.4 เวลา 15.00-16.00 น. Ministry of SMEs

- ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน โดยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน
- ในอดีตอาจเป็นการยากที่นักลงทุนต่างชาติจะมาลงทุนในแคเมอรูน แต่ในปัจจุบันประเทศแคเมอรูนเปิดมากขึ้น การทำธุรกิจในแคเมอรูนสามารถส่งผลกำไรกลับประเทศได้ และมีอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพหลากหลายมากขึ้น
- วิสัยทัศน์ในปี 2035 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่หลากหลาย เช่น อุตสาหกรรมการเกษตร การเคหะ (Housing) พลังงาน ไฟฟ้า ประปา การท่องเที่ยว การพัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยกับแคเมอรูน น่าจะเป็นผลดีทั้ง 2 ฝ่าย (Win-Win)

2.5 เวลา 16.00-17.00 น. Societe Nationale d'Investissement (SNI)

- SNI เป็นหน่วยงานที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ แต่ทำงานเหมือนภาคเอกชน คือ สามารถทำกำไรได้ และลงทุนเหมือนภาคเอกชน เมื่อมีผลกำไรก็จะจ่ายเป็นเงินปันผลคืนให้กับรัฐบาล
- ปัจจุบัน SNI มีโครงการที่จะดำเนินการค่อนข้างมาก หากนักลงทุนต่างชาติสนใจลงทุนร่วมกับ SNI ก็สามารถลงทุนได้ โดย SNI จะเป็นผู้ปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ร่วมทุนได้ร้อยละ 35 บทบาทของ SNI คือ เป็นทั้งผู้ปล่อยสินเชื่อ และผู้ร่วมลงทุน
- การร่วมลงทุนกับ SNI ต้องมีเงินทุนขั้นต่ำ 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ในแคเมอรูน บริษัท Micro Finance มีบทบาทมาก

3. วันอังคารที่ 9 สิงหาคม 2554 (ดูอาลา)

3.1 เวลา 9.30-12.30 น. Cameroon Chamber of Commerce, Industry, Mines and Crafts (CCIMA)

- ประชุมร่วมกับหลายหน่วยงานของ CCIMA ได้แก่ Investment Promotion Agency, Associate of local producers of hood, E.CAM, National Office for Industrial Free Zones (NOIFZ), National Office for Cocoa and Coffee (ONCC), Societe de Developpement du Coton (SODECOTON) และ Interprofession Coton Textile du Cameroon (ICOTEC)
- ที่ประชุมได้เห็นตรงกันว่าไทยกับแคเมอรูนมีความเป็นไปได้ที่จะขยายการค้าการลงทุนร่วมกันในหลายสาขา โดยความเชี่ยวชาญของไทยจะเสริมศักยภาพของแคเมอรูนได้ ขณะเดียวกันทรัพยากรธรรมชาติของแคเมอรูนก็เป็นประโยชน์ในการเป็นวัตถุดิบให้กับไทย ได้มีการหารือเรื่องการร่วมลงทุนระหว่างธุรกิจไทยและแคเมอรูน

3.2 เวลา 14.00-15.30 น. คูงานที่ Seaport Douala

- ผู้บริหารของ Seaport Douala ได้บรรยายสรุปบทบาทและศักยภาพของ Seaport Douala ในการเป็นศูนย์กลางขนส่งสินค้าของแอฟริกาตะวันตก และได้ให้ทีมวิจัยและคณะของ BOI เยี่ยมชมใน

บริเวณท่าขนส่งสินค้า มีข้อสังเกตว่ามีสินค้าข้าวจากไทยที่นำเข้ามาจำนวนมาก ขณะเดียวกันมีสินค้า
ไม้จากแคเมอรูนที่เตรียมส่งออกจำนวนมาก

3.3 เวลา 15.45-16.45 น. Groupement Inter-Patronal of Cammeroon (GICAM)

- GICAM เป็นสมาคมนายจ้าง ที่จัดตั้งขึ้นมา 50 ปีก่อน โดยนักธุรกิจชาวฝรั่งเศส ถือเป็นหน่วยงาน
เอกชนที่มีความแตกต่างจาก CCIMA เนื่องจาก CCIMA ถือเป็นหน่วยงานภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2
องค์กรทำงานในลักษณะเสริมซึ่งกันและกันได้
- GICAM ไม่เพียงสนับสนุนสมาชิก แต่จุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนในภูมิภาค และเห็นว่า
แคเมอรูนมีศักยภาพและเป็นโอกาสด้านการค้าการลงทุนใหม่ๆ ให้กับนักลงทุนต่างชาติได้

